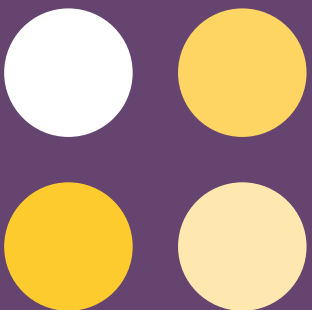

INDVANDRERE I DANMARK 2012

DANMARKS
STATISTIK

Indvandrere i Danmark

2012

DANMARKS
STATISTIK

Indvandrere i Danmark 2012

Udgivet af Danmarks Statistik

November 2012

Oplag: 135

Printet hos PRinfoParitas

Foto: Colourbox

Papirudgave, Pris 170 kr.

Kan købes på

www.dst.dk/publ/indvandereidk

eller på

www.schultzboghandel.dk

distribution@rosendahls-schultzgrafisk.dk

Tlf. 43 22 73 00

ISBN 978-87-501-2045-2

ISSN 1902-8946

Pdf-udgave

Kan hentes gratis på

www.dst.dk/publ/indvandereidk

ISBN 978-87-501-2046-9

ISSN 1902-8954

Adresse:

Danmarks Statistik

Sejrøgade 11

2100 København Ø

Tlf. 39 17 39 17

E-post: dst@dst.dk

www.dst.dk

Signaturforklaring

$\begin{matrix} 0 \\ 0,0 \end{matrix} \}$ Mindre end $\frac{1}{2}$ af den anvendte enhed

- Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- .. Oplysning for usikker til at angives
- ... Oplysning foreligger ikke
- Nul

© Danmarks Statistik 2012

Du er velkommen til at citere fra denne publikation.

Angiv dog kilde i overensstemmelse med god skik.

Det er tilladt at kopiere publikationen til privat brug.

Enhver anden form for hel eller delvis gengivelse eller mangfoldiggørelse af denne publikation er forbudt uden skriftligt samtykke fra Danmarks Statistik.

Kontakt os gerne, hvis du er i tvivl.

Når en institution har indgået en kopieringsaftale med COPY-DAN, har den ret til – inden for aftalens rammer – at kopiere fra publikationen.

Forord

Indvandrere og efterkommere og deres integration i samfundet har stor almen og politisk interesse. I denne bog, som er den sjette udgave af årspublikationen *Indvandrere i Danmark*, samler Danmarks Statistik oplysninger fra forskellige statistikområder for at give et så bredt og nuanceret billede som muligt af indvandreres og efterkommeres stilling i det danske samfund.

I denne udgave af *Indvandrere i Danmark* berøres en række nye statistikområder, som ikke har været med i tidligere udgaver af publikationen. I kapitel 1 drejer det sig om et afsnit om bilejerskab, hvor det undersøges i hvor stort omfang indvandrere og efterkommere er bilejere. Kapitel 7 om ældre indvandrere er et helt nyt kapitel, som fokuserer på den stigende gruppe af indvandrere i på 65 år og derover. I kapitlet findes tal om gruppens sammensætning, genudvandring og indkomst.

Publikationen har også fokus på børn af efterkommere. Der er endnu forholdsvis få statistiske oplysninger om gruppen, da den både er lille og hovedsagelig består af børn under 10 år. Kapitlet om børn af efterkommere vil være en fast bestanddel af denne årspublikation, og det vil blive udbygget, efterhånden som data tillader det.

Publikationen er udarbejdet i Danmarks Statistik, kontoret for Befolkning, af Thomas Klintefelt, Lisbeth Laursen og Dorthe Larsen. Arbejdet med udarbejdelse af publikationen har været fulgt af en følgegruppe med medarbejdere fra Danmarks Statistik samt Vibeke Jakobsen, SFI.

Danmarks Statistik, november 2012

Jan Plovsing / Anita Lange

Indholdsfortegnelse

Sammenfatning	7
1. Befolkning	11
1.1. Herkomst	11
1.2. Indvandrernes alder og oprindelsesland	13
1.3. Efterkommernes alder og oprindelsesland	15
1.4. Hvor bor indvandrerne og efterkommerne?	17
1.5. Fertilitet	22
1.6. Befolkningsfremskrivning	24
1.7. Bilejerskab	26
2. Arbejdsmarked	29
2.1. Beskæftigelsesudvikling 1981-2011	29
2.2. Beskæftigelse, alder og køn	32
2.3. Beskæftigelse og oprindelsesland	34
2.4. Selvstændige	36
2.5. Branche	37
3. Uddannelse	41
3.1. Højeste fuldførte uddannelse	41
3.2. Under uddannelse	48
4. Offentlig forsørgelse	53
4.1. Offentlig forsørgelse 2011	53
4.2. Udvikling 2007-2011	58
4.3. Opdeling på forskellige oprindelseslande	59
4.4. Opdeling på forskellige aldersgrupper	61
5. Kriminalitet	65
5.1. Samlet kriminalitet	65
5.2. Kriminalitet opdelt på lovområder	75
6. Børn af efterkommere	83
6.1. Definition	83
6.2. 0-29-årige børn af efterkommere	87
6.3. Daginstitutioner	89
6.4. Anbringelser og forebyggende foranstaltninger	91
6.5. Uddannelse og beskæftigelse	92
6.6. Kriminalitet	95
7. De ældre indvandrere	97
7.1. Indvandrere i aldersgruppen 65 år og derover	97
7.2. Udvandring	99
7.3. Indkomst	102

Sammenfatning

- 10,4 pct. af befolkningen er indvandrere eller efterkommere* 1. januar 2012 udgjorde indvandrere og efterkommere 10,4 pct. af befolkningen i Danmark. Andelen af indvandrere var 7,9 pct., og blandt dem var 59 pct. fra ikke-vestlige lande. Siden 1980 er antallet af ikke-vestlige indvandrere næsten seksdoblet (se afsnit 1.1).
- I Hovedstaden er andelen 16 pct.* Indvandrere og efterkommere bor især i nærheden af de større byer. I Region Hovedstaden udgør indvandrere og efterkommere 16 pct. af befolkningen (se afsnit 1.4).
- Bilejerskab mindre udbredt blandt indvandrere* Personer med dansk oprindelse har en højere andel bilejere end vestlige og ikke-vestlige indvandrere på alle alderstrin. De vestlige og ikke-vestlige indvandrere ligger på samme niveau frem til midten af 40'erne, hvorefter andelen falder kraftigt for de ikke-vestlige (se afsnit 1.7).
- Relativt mange bilejere blandt indvandrere fra Tyrkiet, Sri Lanka og Libanon* Blandt de 18-69-årige har indvandrere fra Tyrkiet den højeste andel af bilejere med 43 pct. Herefter følger indvandrere fra Sri Lanka, Libanon og Nederlandene med 42 pct. I den modsatte ende findes indvandrere fra Filippinerne, Kina, Indien, Thailand og Somalia, som alle har en andel af bilejere på 16 pct. eller derunder. For 18-69-årige med dansk oprindelse er andelen af bilejere 48 pct. (se afsnit 1.7).
- Ikke-vestlige indvandrere har lave beskæftigelsesfrekvenser* Beskæftigelsesfrekvensen for 16-64-årige ikke-vestlige indvandrere steg kraftigt i perioden fra 1997 til 2008. Både personer med dansk oprindelse og indvandrere er herefter blevet ramt af en nedgang i beskæftigelse. Med beskæftigelsesfrekvenser på henholdsvis 52 pct. for mændene og 43 pct. for kvinderne i 2011 er niveauerne for de ikke-vestlige indvandrere fortsat klart under niveauerne for personer med dansk oprindelse, som var 75 pct. for mændene og 72 pct. for kvinderne (se afsnit 2.1).
- Lille kønsforskel i beskæftigelse blandt efterkommere* Blandt de ikke-vestlige efterkommere havde kvinderne en beskæftigelsesfrekvens på 53,7 pct. i 2011, mens mændenes var 53,5 pct. De kvindelige ikke-vestlige efterkommere er altså i lidt højere grad beskæftigede end mændene (se afsnit 2.2).
- Især lav beskæftigelse blandt 50-59-årige ikke-vestlige indvandrere* Forskellen på beskæftigelsesfrekvensen mellem personer med dansk oprindelse og ikke-vestlige indvandrere er særlig stor blandt 50-59-årige. Kun 38 pct. af de 50-59-årige kvindelige ikke-vestlige indvandrere er beskæftigede mod 79 pct. af de 50-59-årige kvinder med dansk oprindelse (se afsnit 2.2).
- Lav beskæftigelse blandt indvandrere fra Somalia, Libanon og Irak* Blandt indvandrere fra de 18 ikke-vestlige lande, hvorfra der er flest ikke-vestlige indvandrere i Danmark, er beskæftigelsesfrekvensen højest for indvandrere fra Ukraine, Thailand, Vietnam og Sri Lanka med 62, 60, 60 og 59. Beskæftigelsesfrekvensen er lavest blandt indvandrere fra Somalia, Libanon og Irak med 29, 33 og 35 (se afsnit 2.3).
- Flere ikke-vestlige indvandrere er selvstændige* Blandt de ikke-vestlige indvandrere, som er i beskæftigelse, er der en større andel, der arbejder som selvstændige sammenlignet med personer med dansk oprindelse. For indvandrere fra Libanon og Pakistan er

- andelen af selvstændige 20 og 19 pct. Det er næsten tre gange så højt som for personer med dansk oprindelse (se afsnit 2.4).
- Stigning i uddannelsesniveau for kvindelige ikke-vestlige efterkommere* Blandt 30-årige ikke-vestlige efterkommere var der i 2012 40 pct. af mændene og 62 pct. af kvinderne, som havde afsluttet en erhvervskompetencegivende uddannelse. De tilsvarende andele for 30-årige med dansk oprindelse var 73 og 80 pct. For de kvindelige ikke-vestlige efterkommere er der tale om en stor stigning siden 2004, hvor andelen kun var 44 pct. (se afsnit 3.1).
- Men stadig langt op til kvinder med dansk oprindelse* Kvindelige ikke-vestlige efterkommere har samme andel med en erhvervskompetencegivende uddannelse som kvinder med dansk oprindelse, når de er i starten af 20'erne. Fra omkring 25-års alderen sker der imidlertid en kraftig stigning i uddannelsesniveaueet for kvinder med dansk oprindelse, mens det stagnerer for de kvindelige ikke-vestlige efterkommere (se afsnit 3.1).
- Andel under uddannelse for 22-årige* I 2011 var andelen af 22-årige under uddannelse 46 pct. blandt de mandlige ikke-vestlige efterkommere og 61 pct. blandt de kvindelige ikke-vestlige efterkommere. Der er i begge tilfælde tale om andele, der ligger på næsten samme niveau som for 22-årige med dansk oprindelse (se afsnit 3.2).
- Offentlig forsørgelse* Mens de ikke-vestlige indvandrere udgør 7 pct. af hele den 16-64-årige befolkning, er deres andel af 16-64-årige på offentlig forsørgelse 10 pct. Deres overrepræsentation er særlig stor blandt kontanthjælpsmodtagere, hvor 22 pct. er ikke-vestlige indvandrere (se afsnit 4.1).
- Ikke-vestlige indvandrere overrepræsenterede* Blandt alle 16-64-årige ikke-vestlige indvandrere er 38 pct. på offentlig forsørgelse. De tilsvarende andele er 23 pct. blandt personer med dansk oprindelse og 16 pct. blandt vestlige indvandrere (se afsnit 4.1).
- Især blandt indvandrere fra Libanon, Irak og Somalia* Halvdelen eller mere af den 16-64-årige befolkning er på offentlig forsørgelse blandt mandlige indvandrere fra Libanon, Irak og Somalia. Blandt kvinderne er over halvdelen på offentlig forsørgelse blandt indvandrere fra Libanon, Somalia, Jugoslavien, Irak, Tyrkiet og Bosnien-Hercegovina (se afsnit 4.3).
- Og i aldersgruppen 50-59 år* Det er især i aldersgruppen 50-59 år, at ikke-vestlige indvandreres overrepræsentation er stor. Henholdsvis 59 og 61 pct. af de mandlige og kvindelige ikke-vestlige indvandrere i aldersgruppen var i 2011 på offentlig forsørgelse. De tilsvarende andele var 23 og 27 pct. blandt mænd og kvinder med dansk oprindelse (se afsnit 4.4).
- 15 pct. af al kriminalitet begås af indvandrere og efterkommere* Indvandrere og efterkommere udgør henholdsvis 12 og 3 pct. af de personer, der dømmes for kriminalitet i Danmark. Når tallene korrigeres for forskelle i alder, er kriminalitetsindekset for mandlige indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande 76 pct. højere end indekset for alle mænd. Når der yderligere korrigeres for forskelle i socioøkonomisk status, reduceres kriminaliteten til at være 43 pct. højere for mandlige ikke-vestlige indvandrere og efterkommere (se afsnit 5.1).

- Højere kriminalitet blandt efterkommere end indvandrere* Det samlede kriminalitetsindeks for mandlige ikke-vestlige indvandrere og efterkommere på 143 dækker i virkeligheden over store forskelle mellem indvandrere og efterkommere. De mandlige ikke-vestlige indvandrere har således et kriminalitetsindeks på 127, mens efterkommerne er 221. Stigende andele af efterkommerne blandt hele gruppen af indvandrere og efterkommere vil således i sig selv påvirke det samlede indeks i opadgående retning (se afsnit 5.1).
- 13.194 børn af efterkommere i Danmark* Børn af efterkommere har mindst én forælder, der er efterkommer og ingen forælder med dansk oprindelse. Der var 13.194 børn af efterkommere 1. januar 2012 - heraf havde 90 pct. ikke-vestlig oprindelse (se afsnit 6.1).
- De fleste ikke-vestlige børn af efterkommere er under 10 år* 77 pct. af de ikke-vestlige børn af efterkommere er under 10 år. De vestlige børn af efterkommere har en anden aldersfordeling, og selv om de samlet set er klart i undertal, er der blandt børn af efterkommere, som er fyldt 20 år, fire gange så mange med vestlig oprindelse som med ikke-vestlig (se afsnit 6.2).
- To ud af tre har tyrkisk, pakistansk eller jugoslavisk oprindelse* For 63 pct. af de 0-29-årige børn af efterkommere har begge forældre oprindelse i Tyrkiet, Pakistan eller Jugoslavien. At disse tre lande dominerer, er en naturlig følge af, at det var herfra, de første indvandringbølger kom i 1960'erne og 1970'erne. Det er deres efterkommeres børn, som udgør hovedparten af børnene af efterkommere (se afsnit 6.3).
- Indvandrere er underrepræsenterede blandt personer, der er fyldt 65 år* Indvandrere udgør 4,1 pct. af befolkningen, der er fyldt 65 år. Deres andel af hele befolkningen er 7,9 pct. Der er flere ældre vestlige indvandrere end ikke-vestlige. I hele befolkningen udgør de ikke-vestlige ellers 59 pct. af indvandrerne, men i aldersgruppen 65 år og derover er de ikke-vestliges andel kun 40 pct. (se afsnit 7.1).
- Større udvandring af ældre ikke-vestlige indvandrere end vestlige* Ældre ikke-vestlige indvandrere udvandrer i højere grad end vestlige. Blandt de 70-79-årige 1. januar 2002 var der 14 pct. af de ikke-vestlige indvandrere, som var udvandreret 10 år senere. Blandt de vestlige indvandrere var andelen kun 2 pct. (se afsnit 7.2).
- Ældre ikke-vestlige indvandrere har lavere indkomster* Ældre ikke-vestlige indvandrere har i gennemsnit lavere disponible indkomster end både personer med dansk oprindelse og vestlige indvandrere. Blandt personer i aldersgruppen 65-79 år var den disponible indkomst for ikke-vestlige indvandrere i gennemsnit 116.000 kr., hvilket er 65.000 kr. og 70.000 kr. lavere end for personer med dansk oprindelse og vestlige indvandrere (se afsnit 7.3).
- Mange ældre ikke-vestlige indvandrere er i risiko for fattigdom* En meget stor andel af de ældre ikke-vestlige indvandrere er i risiko for fattigdom. Hvis grænsen sættes til 50 pct. af medianindkomsten er der tale om 25 pct. af de 65-79-årige og 40 pct. i aldersgruppen 80 år og derover. Sættes grænsen til 60 pct. af medianindkomsten er 47 pct. af de 65-79-årige og 60 pct. blandt 80-årige og derover i risiko for fattigdom (se afsnit 7.3).

1. Befolkning

Sammenfatning

Indvandrere og efterkommere udgør 10,4 pct. af befolkningen i Danmark. Indvandrerens andel er 7,9 pct., og af dem kommer 59 pct. fra ikke-vestlige lande.

Indvandrere og efterkommere bor især i nærheden af større byer. I Region Hovedstaden udgør indvandrere og efterkommere 16 pct. af befolkningen.

Siden 2001 er den samlede fertilitet for ikke-vestlige indvandrere faldet fra 2.955 til 1.814, og det nuværende niveau er kun marginalt højere sammenlignet med kvinder med dansk oprindelse, som i 2011 havde en samlet fertilitet på 1.788.

Antallet af indvandrere og efterkommere forventes at vokse kraftigere end personer med dansk oprindelse. Ifølge Danmarks Statistiks befolkningsfremskrivning vil indvandrere og efterkommere udgøre 13,7 pct. af befolkningen i 2030 og 16,4 pct. i 2050 mod 10,4 pct. i dag.

Personer med dansk oprindelse har en højere andel bilejere end vestlige og ikke-vestlige indvandrere på alle alderstrin fra 18 til 90 år. De vestlige og ikke-vestlige indvandrere ligger på samme niveau frem til midten af 40'erne, hvorefter andelen falder kraftigt for de ikke-vestlige indvandrere.

Blandt de 18-69-årige har indvandrere fra Tyrkiet den højeste andel af bilejere med 43 pct. Herefter følger indvandrere Sri Lanka, Libanon og Nederlandene med 42 pct. I den modsatte ende findes indvandrere fra Filippinerne, Kina, Indien, Thailand og Somalia, som alle har en andel af bilejere på 16 pct. eller derunder.

1.1. Herkomst

Indvandrere udgør 7,9 pct. af befolkningen

Danmarks befolkning bestod 1. januar 2012 af 5.580.516 personer. Heraf havde 89,6 pct. dansk oprindelse, mens 7,9 og 2,5 pct. var henholdsvis indvandrere og efterkommere.

Tabel 1.1.

Befolkningen i Danmark - fordelt efter herkomst

	1. januar 2011	1. januar 2012
I alt	5 560 628	5 580 516
Indvandrere	428 904	441 538
Vestlige lande	170 758	179 224
Ikke-vestlige lande	258 146	262 314
Efterkommere	133 613	138 923
Vestlige lande	18 016	19 332
Ikke-vestlige lande	115 597	119 591
Dansk oprindelse	4 998 111	5 000 055

59 pct. er fra ikke-vestlige lande

Blandt indvandrerne i Danmark kom 59 pct. fra et ikke-vestligt land. For efterkommerne var andelen med ikke-vestlig oprindelse 86 pct.

Indvandrere og efterkommere

Indvandrere er født i udlandet. Ingen af forældrene er både danske statsborgere og født i Danmark. Hvis der ikke findes oplysninger om nogen af forældrene, og personen er født i udlandet, opfattes personen også som indvandrer.

Efterkommere er født i Danmark. Ingen af forældrene er både danske statsborgere og født i Danmark. Hvis der ikke findes oplysninger om nogen af forældrene, og personen er udenlandsk statsborger, opfattes personen også som efterkommer. Når en eller begge forældre, der er født i Danmark, opnår dansk statsborgerskab, vil deres børn ikke blive klassificeret som efterkommere, men som personer med dansk oprindelse. Fastholder danskfødte forældre imidlertid begge et udenlandsk statsborgerskab, vil deres børn blive klassificeret som efterkommere.

Personer med dansk oprindelse er personer – uanset fødested – der har mindst én forælder, der både er dansk statsborger og født i Danmark.

Oprindelsesland

Oprindelsesland er dannet ud fra følgende regler:

- Når ingen af forældrene kendes, er oprindelseslandet defineret ud fra personens egne oplysninger. Er personen indvandrer, antages det, at oprindelseslandet er lig med fødelandet. Er personen efterkommer, antages det, at oprindelseslandet er lig med statsborgerskabslandet.
- Når kun én forælder kendes, defineres oprindelseslandet ud fra dennes fødeland. Hvis dette er Danmark, bruges statsborgerskabslandet.
- Når begge forældre kendes, defineres oprindelsesland ud fra moderens fødeland. Hvis dette er Danmark, bruges statsborgerskabslandet.

Vestlige og ikke-vestlige lande

Vestlige lande: Alle EU-lande plus Andorra, Island, Liechtenstein, Monaco, Norge, San Marino, Schweiz, Vatikanstaten, Canada, USA, Australien og New Zealand.

Ikke-vestlige lande: Alle øvrige lande.

I tidsserier anvendes samme opdeling på vestlige og ikke-vestlige lande for alle år i tidsserien. Fx vil Bulgarien og Rumænien betragtes som vestlige lande både før og efter 1. januar 2007, hvor de blev medlem af EU.

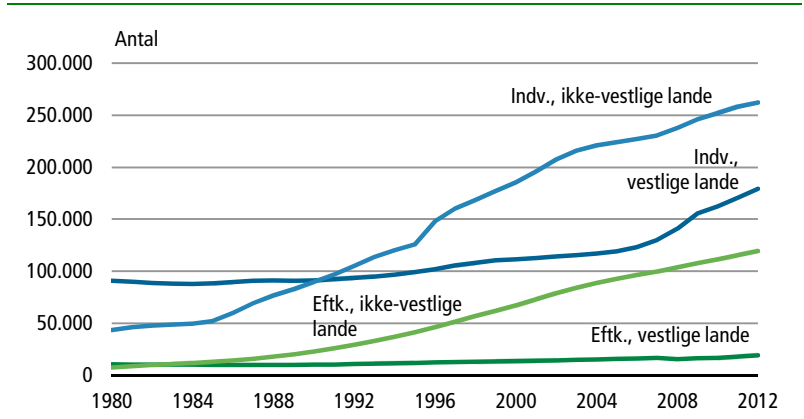
Antallet af ikke-vestlige indvandrere er seksdoblet siden 1980

Siden 1980 har antallet af indvandrere og efterkommere i befolkningen i Danmark været stigende. Særligt antallet af ikke-vestlige indvandrere er i perioden steget kraftigt. De 262.314 ikke-vestlige indvandrere i befolkningen 1. januar 2012 er således næsten seks gange højere end antallet af ikke-vestlige indvandrere i 1980.

Siden 1991 har der været flere ikke-vestlige indvandrere end vestlige

I samme periode er antallet af indvandrere fra vestlige lande også steget. Samlet er der dog kun omkring 90.000 flere vestlige indvandrere i Danmark i 2012 end i 1980 svarende til en stigning på 97 pct. Fra 1980 til og med 1990 var der flere vestlige indvandrere end ikke-vestlige indvandrere. Siden da har der været flest ikke-vestlige indvandrere, og i 2012 oversteg antallet af ikke-vestlige indvandrere de vestlige med næsten 83.000 personer.

Figur 1.1. Indvandrere og efterkommere

15 gange flere ikke-vestlige efterkommere siden 1980

Efterkommere fra ikke-vestlige lande er den gruppe, som relativt set er vokset mest siden 1980. Den store stigning i antallet af ikke-vestlige efterkommere hænger naturligvis tæt sammen med det stigende antal ikke-vestlige indvandrere. Fra 1980 til 2012 er antallet af ikke-vestlige efterkommere steget fra 7.653 til 119.591. Der er altså mere end 15 gange så mange ikke-vestlige efterkommere i 2012 som i 1980. I samme periode er antallet af vestlige efterkommere kun steget med 82 pct.

1.2. Indvandrernes alder og oprindelsesland

Indvandrerne kommer fra mere end 200 forskellige lande

Indvandrerne i Danmark kommer fra mere end 200 forskellige oprindelseslande, og der er derfor tale om en sammensat gruppe. I tabellen på næste side fremgår aldersfordelingen for de 12 lande, Danmark har flest indvandrere fra. Tilsammen udgør indvandrere fra de 12 lande 49 pct. af alle indvandrere.

Flest tyrkiske indvandrere

Indvandrere med oprindelse i Tyrkiet udgjorde 32.379 personer i 2012, hvilket gør Tyrkiet til det oprindelsesland, som har den største indvandrerbefolkning i Danmark. Tyskland har med 28.584 indvandrere den næststørste indvandrergruppe i Danmark, mens indvandrere med oprindelse i Polen er tredjestørst med 28.043 indvandrere.

Ikke-vestlige indvandrere er yngre end vestlige

Indvandrere fra ikke-vestlige lande er yngre end indvandrere fra vestlige lande. Blandt alle indvandrere fra ikke-vestlige lande var der således kun 10 pct., som var fyldt 60 år. Den tilsvarende andel var 19 pct. for indvandrere fra vestlige lande. For indvandrere med svensk oprindelse var hele 34 pct. fyldt 60 år.

Tabel 1.2. Indvandrere i Danmark - fordelt efter alder og oprindelsesland. 2012

	0-9 år	10-19 år	20-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60 år og derover	I alt
	pct.							antal
I alt	2	6	23	22	20	13	14	441 538
Vestlige lande ...	3	4	27	20	15	12	19	179 224
Heraf:								
Tyskland	2	5	16	13	17	13	33	28 584
Polen	5	5	27	26	15	13	10	28 043
Norge	1	2	26	15	12	13	30	14 882
Sverige	1	2	20	16	13	15	34	13 079
Storbritannien	2	2	9	16	25	20	26	12 229
Ikke-vestlige lande	2	7	21	24	23	14	10	262 314
Heraf:								
Tyrkiet	1	2	11	29	30	15	11	32 379
Irak	1	15	22	18	23	14	6	21 197
Bosnien-Hercegovina	0	4	21	18	21	20	15	17 580
Iran	1	4	16	18	25	25	10	12 883
Pakistan	3	3	14	26	22	15	17	12 079
Libanon	2	2	19	25	32	14	6	12 012
Afghanistan	2	25	28	16	15	8	5	11 134

Anm.: Tabellen viser de 12 lande, hvorfra der er flest personer.

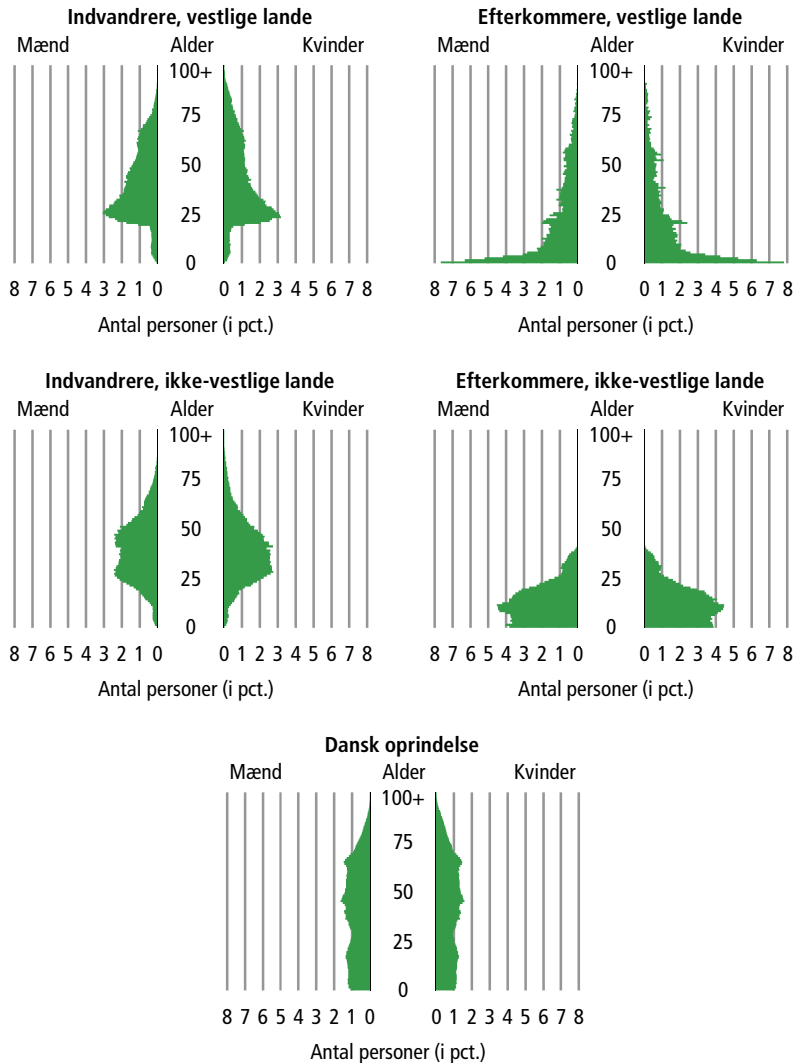
Indvandrere fra Polen er yngre end andre vestlige indvandrere

Det er i øvrigt værd at bemærke, at indvandrere med polsk oprindelse i deres alderssammensætning skiller sig ud fra de andre vestlige lande Norge, Sverige, Storbritannien og Tyskland, som er vist i tabellen. Der var således kun 10 pct. af indvandrere med polsk oprindelse, som var fyldt 60 år. Denne lave andel hænger i høj grad sammen med, at mange indvandrere fra Polen først er kommet til Danmark efter 2004, hvor Polen blev medlem af EU. At 68 pct. af indvandrerne fra Polen er mellem 20 og 49 år afspejler, at de hovedsageligt kommer til Danmark for at arbejde.

Befolkningspyramider

Befolkningspyramiderne er en grafisk illustration af forskellene i alderssammensætning mellem vestlige og ikke-vestlige indvandrere og efterkommere. Både for indvandrere og især for efterkommere er det tydeligt, at de ikke-vestlige har en yngre befolkning end de vestlige.

Figur 1.2. Befolkningen i Danmark - fordelt efter herkomst, køn og alder. 2012

1.3. Efterkommernes alder og oprindelsesland

De 11 største oprindelseslande for efterkommere er ikke-vestlige

De fleste efterkommere har oprindelse i et ikke-vestligt land. I tabellen med de 12 oprindelseslande med flest efterkommere, er Polen det eneste vestlige land, og de 3.677 efterkommere med polsk oprindelse placerer Polen næstsids blandt de 12 lande.

Hver femte efterkommer har tyrkisk oprindelse

Efterkommere med tyrkisk oprindelse udgør 20 pct. af alle efterkommere og er klart den største gruppe blandt efterkommerne. Efterkommere med Libanon og Pakistan som oprindelsesland følger på de næste to pladser med henholdsvis 9 og 7 pct.

Tabel 1.3. Efterkommere i Danmark - fordelt efter alder og oprindelsesland. 2012

	0-9 år	10-19 år	20-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60 år og derover	I alt
	pct.							antal
I alt	39	35	15	7	1	1	1	138 923
Vestlige lande ...	38	17	14	10	7	7	8	19 332
Heraf:								
Polen	43	20	19	13	3	2	1	3 677
Ikke-vestlige lande	39	38	15	6	0	0	0	119 591
Heraf:								
Tyrkiet	25	39	27	10	0	0	-	28 011
Libanon	35	52	13	0	-	-	-	12 267
Pakistan	25	31	25	19	0	-	-	9 563
Irak	62	34	3	0	0	0	-	8 687
Somalia	62	36	1	0	-	-	-	7 161
Jugoslavien ¹	24	37	19	18	2	0	-	6 048
Vietnam	37	43	17	2	0	0	0	5 283
Marokko	32	37	21	11	0	0	-	4 947
Bosnien-Hercegovina	51	49	0	0	0	-	-	4 765
Sri Lanka	34	51	15	0	0	0	-	4 349
Iran	38	44	17	1	0	0	-	3 327

Anm.: Tabellen viser de 12 lande, hvorfra der er flest personer.

¹ Jugoslavien før opsplitningen.

*Kun hver tiende
efterkommere
er fyldt 30 år*

Efterkommere er aldersmæssigt en meget ung gruppe. Ud af de 138.923 efterkommere er 39 pct. under 10 år gamle. Kun 10 pct. af efterkommerne er fyldt 30 år.

*Vestlige
efterkommere
klart ældre end
ikke-vestlige*

Efterkommere fra vestlige og ikke-vestlige lande er imidlertid meget forskellige, hvad aldersfordelingen angår. Andelen af efterkommere, som er 30 år eller mere, er således 31 pct. blandt vestlige efterkommere og kun 7 pct. blandt ikke-vestlige efterkommere. Dette forhold afspejler, at der i længere tid har været en befolkning af vestlige indvandrere i Danmark. Derimod var der relativt få ikke-vestlige indvandrere i Danmark, hvis man går længere end 30 år tilbage. Den lille gruppe af ikke-vestlige indvandrere, som fandtes for mere end 30 år siden, fik derfor også kun få efterkommere, og gruppen af ikke-vestlige efterkommere over 30 år er derfor forholdsvis lille i dag.

*Flest ikke-vestlige
efterkommere over
30 år har tyrkisk eller
pakistansk oprindelse*

De få ikke-vestlige efterkommere, som er fyldt 30 år, har især Tyrkiet, Pakistan, Jugoslavien eller Marokko som oprindelsesland. Efterkommere med et af disse fire oprindelseslande udgjorde tilsammen 77 pct. af alle ikke-vestlige efterkommere, som er fyldt 30 år. Dette forhold skal naturligvis ses i lyset af, at indvandrere fra netop Tyrkiet, Pakistan, Jugoslavien og Marokko var med i de første større ikke-vestlige indvandring til Danmark, som fandt sted i 1960'erne.

1.4. Hvor bor indvandrere og efterkommerne?

Indvandrere og efterkommere bor ofte i nærheden af større byer ...

De 580.461 indvandrere og efterkommere, som 1. januar 2012 boede i Danmark, udgjorde samlet set 10,4 pct. af befolkningen. Indvandrere og efterkommere er imidlertid ikke ligeligt fordelt på kommuner og regioner. Der er en tendens til, at de i højere grad bor i nærheden af større byer.

... og udgør 16,1 pct. i Region Hovedstaden

Af de fem regioner er det i Region Hovedstaden, at indvandrere og efterkommere udgør den klart største andel af befolkningen. Her er andelen 16,1 pct. I de fire øvrige regioner ligger andelen af indvandrere og efterkommere under landsgennemsnittet på 10,4 pct. For alle regioner er der dog store forskelle mellem de enkelte kommuner.

I Ishøj udgør indvandrere og efterkommere 33,6 pct. af befolkningen

I Region Hovedstaden er der 30 kommuner. Her finder vi også Københavns Kommune, hvor andelen af indvandrere og efterkommere i 2012 var 22,2 pct. I Ishøj var andelen 33,6 pct. Det er den højeste andel indvandrere og efterkommere for en enkelt kommune både for Region Hovedstaden og for hele landet. Bortset fra Christiansø og Bornholm, er Gribskov den kommune i Region Hovedstaden, som med 5,5 pct. har den laveste andel indvandrere og efterkommere.

Andelen er 7,0 pct. i Region Sjælland

I Region Sjælland er den samlede andel af indvandrere og efterkommere 7,0 pct. Greve er kommunen i Region Sjælland, som med en andel på 11,5 pct. har den største andel, mens den laveste andel indvandrere og efterkommere blandt kommunerne i Region Sjælland findes i Sorø, som har en andel på 4,3 pct.

8,6 pct. i Region Syddanmark

I Region Syddanmark udgør andelen af indvandrere og efterkommere 8,6 pct. for hele regionen. Blandt de enkelte kommuner skiller Odense sig klart ud med en andel på 13,8 pct., mens den laveste andel i regionen findes i Assens, hvor indvandrere og efterkommere kun udgør 3,8 pct. af befolkningen.

Tabel 1.4. Indvandrere og efterkommere - fordelt efter regioner. 2012

	Indvandrere			Efterkommere			I pct. af hele befolkningen
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	I alt	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	I alt	
Hele landet	179 224	262 314	441 538	19 332	119 591	138 923	10,4
Region Hovedstaden	78 040	126 861	204 901	9 445	62 326	71 771	16,1
Region Sjælland	15 997	27 195	43 192	1 997	12 319	14 316	7,0
Region Syddanmark	35 888	45 048	80 936	3 614	19 054	22 668	8,6
Region Midtjylland	35 527	47 579	83 106	3 145	21 076	24 221	8,5
Region Nordjylland	13 772	15 631	29 403	1 131	4 816	5 947	6,1

8,5 pct. i Region Midtjylland

I Region Midtjylland er den samlede andel 8,5 pct. Blandt de enkelte kommuner i regionen er andelen højest i Aarhus med 14,8 pct. og lavest i Favrskov med 4,2 pct. Aarhus Kommune er dermed den kommune uden for Region Hovedstaden, som har den største andel af indvandrere og efterkommere. Der er dog hele elleve kommuner i Region Hovedstaden, som har en højere andel indvandrere og efterkommere end de 14,8 pct., som findes i Aarhus.

6,1 pct. i Region Nordjylland

I Region Nordjylland udgør indvandrere og efterkommere kun 6,1 pct. af befolkningen. Dermed er Region Nordjylland den region, som har den laveste andel. Den største andel i regionen findes i Aalborg med 8,5 pct. og den laveste andel i Læsø med 3,8 pct. Læsø Kommune er sammen med Assens Kommune dermed også den kommune i hele Danmark, som har den laveste andel indvandrere og efterkommere.

Kun seks kommuner uden for Region Hovedstaden har større andele end landsgennemsnittet

I figur 1.3 er alle kommuner farvet efter deres andele af indvandrere og efterkommere. Den røde farve markerer kommuner med en større andel end landsgennemsnittet på 10,4 pct. Uden for Region Hovedstaden er der kun seks kommuner, hvor det er tilfældet. Det drejer sig om Greve, Odense, Sønderborg, Aabenraa, Horsens og Aarhus. De store andele i Aabenraa og Sønderborg kommuner skal i høj grad ses i lyset af kommunernes placering i nærheden af den tyske grænse. Det er således indvandrere og efterkommere med tysk oprindelse, som trækker Aabenraa og Sønderborg over landsgennemsnittet.

Tabel 1.5. Indvandrere og efterkommere - fordelt efter kommuner. 2012

	Indvandrere		Efterkommere		I pct. af hele befolkningen		
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Personer fra vestlige lande	Personer fra ikke-vestlige lande	Samtlige indiv. og effk.
Hele landet	179 224	262 314	19 332	119 591	3,6	6,8	10,4
København	36 922	54 519	4 270	25 909	7,5	14,6	22,2
Frederiksberg	6 857	6 829	691	2 390	7,5	9,2	16,7
Albertslund	846	3 820	134	2 576	3,5	23,0	26,5
Allerød	551	697	65	258	2,6	4,0	6,5
Ballerup	1 290	3 190	170	1 853	3,0	10,5	13,5
Bornholm	918	655	84	142	2,4	1,9	4,4
Brøndby	993	4 761	217	3 193	3,6	23,3	26,9
Christiansø	1	1	1	-	1,9	1,0	2,9
Dragør	488	339	53	82	4,0	3,1	7,0
Egedal	826	1 287	118	536	2,3	4,4	6,6
Fredensborg	1 516	2 511	188	1 306	4,3	9,6	14,0
Frederikssund	761	1 291	99	569	1,9	4,2	6,1
Furesø	1 264	2 066	143	1 032	3,7	8,1	11,8
Gentofte	4 236	4 155	435	672	6,4	6,6	13,0
Gladsaxe	2 530	4 883	411	2 403	4,5	11,2	15,7
Glostrup	549	1 536	68	873	2,8	11,1	14,0
Gribskov	1 028	878	97	222	2,8	2,7	5,5
Halsnæs	760	1 259	69	545	2,7	5,8	8,5
Helsingør	1 960	3 040	292	1 733	3,7	7,8	11,4
Herlev	667	1 962	134	1 239	3,0	12,0	15,0
Hillerød	1 332	2 122	173	941	3,1	6,4	9,5
Hvidovre	1 432	3 872	192	2 373	3,2	12,3	15,6
Høje-Taastrup	1 404	5 356	227	3 604	3,4	18,6	22,0
Hørsholm	950	956	99	233	4,3	4,9	9,2
Ishøj	704	3 476	124	2 791	3,9	29,7	33,6
Lyngby-Taarbæk	2 483	2 719	233	760	5,1	6,5	11,6
Rudersdal	2 215	2 407	296	697	4,6	5,7	10,3
Rødovre	949	2 918	147	1 679	3,0	12,5	15,4
Tårnby	1 166	2 105	170	880	3,2	7,3	10,5
Vallensbæk	442	1 251	45	835	3,3	14,3	17,7
Faxe	638	690	60	185	2,0	2,5	4,5
Greve	1 283	2 605	208	1 408	3,1	8,4	11,5
Guldborgsund	1 384	1 565	129	514	2,4	3,4	5,8
Holbæk	1 142	2 667	120	1 240	1,8	5,6	7,4
Kalundborg	699	1 220	86	473	1,6	3,5	5,1
Køge	1 073	2 435	167	1 474	2,2	6,8	9,0
Lejre	529	480	71	123	2,2	2,2	4,5
Lolland	840	1 330	65	514	2,0	4,1	6,1
Næstved	1 274	2 857	194	973	1,8	4,7	6,5
Odsherred	619	604	63	149	2,1	2,3	4,4
Ringsted	719	1 581	78	954	2,4	7,6	10,1
Roskilde	2 209	3 284	355	1 607	3,1	5,9	9,0
Slagelse	1 298	3 306	156	2 022	1,9	6,9	8,8
Solrød	484	582	52	185	2,5	3,6	6,2
Sorø	400	638	44	191	1,5	2,8	4,3
Stevns	446	395	43	73	2,2	2,1	4,4
Vordingborg	960	956	106	234	2,3	2,6	4,9

Tabel 1.5. (fortsat)

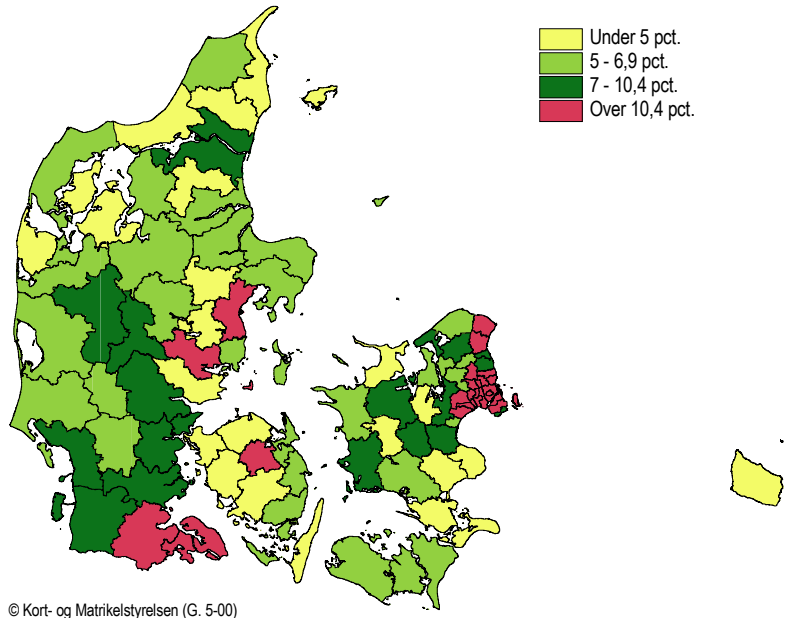
Indvandrere og efterkommere - fordelt efter kommuner. 2012

	Indvandrere		Efterkommere		I pct. af hele befolkningen		
	Vestlige lande	Ikke- vestlige lande	Vestlige lande	Ikke- vestlige lande	Personer fra vestlige lande	Personer fra ikke- vestlige lande	Samtlige indv. og effk.
Assens	797	584	77	106	2,1	1,7	3,8
Billund	786	703	77	267	3,3	3,7	7,0
Esbjerg	3 470	4 463	359	1 837	3,3	5,5	8,8
Fanø	125	66	4	13	4,0	2,4	6,4
Fredericia	927	2 244	86	1 035	2,0	6,5	8,6
Faaborg-Midtfyn	1 020	919	78	278	2,1	2,3	4,4
Haderslev	1 801	1 624	223	629	3,6	4,0	7,6
Kerteminde	540	487	48	125	2,5	2,6	5,0
Kolding	2 517	3 986	251	1 573	3,1	6,2	9,3
Langeland	296	204	22	36	2,4	1,8	4,3
Middelfart	684	861	58	263	2,0	3,0	5,0
Nordfyns	579	517	54	84	2,2	2,0	4,2
Nyborg	487	1 023	47	387	1,7	4,5	6,2
Odense	6 168	12 690	624	6 903	3,5	10,2	13,8
Svendborg	1 103	1 857	103	790	2,1	4,5	6,6
Sønderborg	3 690	3 051	345	1 228	5,3	5,6	10,9
Tønder	1 702	944	208	195	4,9	2,9	7,8
Varde	1 445	1 172	203	359	3,3	3,1	6,3
Vejen	1 195	1 074	122	301	3,1	3,2	6,3
Vejle	2 783	4 552	264	1 921	2,8	6,0	8,8
Ærø	212	110	13	13	3,4	1,9	5,2
Aabenraa	3 561	1 917	348	711	6,6	4,4	11,0
Favrskov	901	799	90	177	2,1	2,1	4,2
Hedensted	968	903	89	250	2,3	2,5	4,8
Herning	2 603	3 032	164	1 317	3,2	5,0	8,2
Holstebro	1 249	1 652	119	783	2,4	4,3	6,7
Horsens	3 552	3 524	241	1 482	4,5	6,0	10,5
Ikast-Brandø	990	1 589	97	681	2,7	5,6	8,3
Lemvig	469	359	52	54	2,4	1,9	4,4
Norddjurs	785	905	78	207	2,3	2,9	5,2
Odder	496	475	49	149	2,5	2,9	5,4
Randers	1 547	3 059	140	1 097	1,8	4,3	6,1
Ringkøbing-Skjern ...	1 850	1 423	176	355	3,5	3,1	6,6
Samsø	148	47	18	6	4,3	1,4	5,6
Silkeborg	1 874	2 373	200	872	2,3	3,6	6,0
Skanderborg	1 077	1 324	117	357	2,1	2,9	5,0
Skive	667	1 065	63	358	1,5	3,0	4,5
Struer	533	611	40	254	2,6	3,9	6,5
Syddjurs	1 009	899	86	209	2,6	2,6	5,3
Viborg	1 983	2 501	244	753	2,4	3,5	5,8
Aarhus	12 826	21 039	1 082	11 715	4,4	10,4	14,8
Brønderslev	524	706	44	189	1,6	2,5	4,1
Frederikshavn	1 258	1 273	81	338	2,2	2,6	4,8
Hjørring	1 290	1 539	111	538	2,1	3,1	5,3
Jammerbugt	577	759	62	115	1,7	2,3	3,9
Læsø	64	6	3	-	3,5	0,3	3,8
Mariagerfjord	912	926	94	283	2,4	2,8	5,2
Morsø	325	424	38	108	1,7	2,5	4,2
Rebild	438	589	37	86	1,6	2,3	4,0
Thisted	1 273	1 018	93	212	3,0	2,7	5,8
Vesthimmerlands	930	778	124	158	2,8	2,5	5,3
Aalborg	6 181	7 613	444	2 789	3,3	5,2	8,5

Mange vestlige indvandrere og efterkommere i Dragør, Bornholm, Gribskov og Gentofte

I hele landet udgør ikke-vestlige indvandrere og efterkommere 66 pct. af alle indvandrere og efterkommere. I Ishøj, Brøndby, Albertslund og Høje-Taastrup kommuner er de ikke-vestliges andel særligt høj, idet næsten ni ud af ti af alle indvandrere og efterkommere i disse kommuner er af ikke-vestlige oprindelse. Blandt kommunerne på Sjælland er det i Dragør, at vestlige indvandrere og efterkommere udgør den største andel. Her er 56 pct. af alle indvandrere og efterkommere af vestlig oprindelse. Inden for Region Hovedstaden er andelen med vestlig oprindelse også relativt høj i Bornholm, Gribskov og Gentofte.

Figur 1.3. Indvandrere og efterkommeres andel af hele befolkningen. 2012

Tønder og Aabenraa har mange med tysk oprindelse og derfor mange vestlige

I Tønder og Aabenraa udgør vestlige indvandrere og efterkommere i begge tilfælde omkring 60 pct. af alle indvandrere og efterkommere. Med deres beliggenhed tæt på den tyske grænse er det indlysende, at det hovedsageligt er indvandrere og efterkommere med tysk oprindelse, som er årsagen til de relativt mange vestlige.

Relativt få ikke-vestlige indvandrere og efterkommere i ø-kommunerne

Læsø, Samsø, Ærø, Fanø, Langeland og Bornholm kommuner har tilfælles, at de alle er kommuner, hvis administrative område svarer til øen af samme navn som kommunen. De har yderligere det tilfælles, at de også har en større andel vestlige end ikke-vestlige indvandrere og efterkommere. Alle seks kommuner har dog samlet klart lavere andele indvandrere og efterkommere end hele Danmarks 10,4 pct., og med undtagelse af Bornholm hører de også til landets mindst befolkede kommuner.

1.5. Fertilitet

En kvinde i Danmark får i gennemsnit 1,84 børn i løbet af sit liv

I perioden 2007 til 2011 var den gennemsnitlige samlede fertilitet 1.842. Man kan med en populær fortolkning af tallet sige, at en samlet fertilitet på 1.842 svarer til, at en kvinde i gennemsnit får 1,84 børn i løbet af sit liv.

Samlet fertilitet

Den samlede fertilitet angiver hvor mange levendefødte, som 1.000 kvinder ville føde i løbet af den fertile periode (15-49 år), hvis alle levede, til de blev 50 år, og hvis de i hver aldersklasse fødte netop så mange børn som angivet ved årets fertilitetskvotienter. Divideres den samlede fertilitet med 1.000, får man det antal børn, som en kvinde ville føde i løbet af sin fertile periode.

I tabellen nedenfor findes tal for både aldersbetingede fertilitetskvotienter og samlet fertilitet fordelt efter moderens oprindelsesland for perioden 2007-2011. Vi har valgt at benytte gennemsnit for femårsperioden fra 2007 til 2011 for at få et bedre talgrundlag til at beregne fertiliteten hos mødre med anden oprindelse end dansk.

Tabel 1.6. Fertilitetskvotienter. Gennemsnit for 2007-2011

Moderens oprindelsesland	Levende-fødte gnsn. 2007-2011	De aldersbetingede fertilitetskvotienter							Samlet fertilitet
		15-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45-49 år	
I alt	62 869	5,5	42,6	121,8	131,7	56,6	9,7	0,4	1 842
Indvandrere	8 350	10,6	45,8	102,3	113,4	64,7	16,3	1,1	1 771
Vestlige lande	2 475	8,6	23,4	76,3	118,5	70,5	15,0	0,8	1 566
Heraf:									
Norge	267	12,4	15,0	82,5	143,9	79,5	14,8	0,8	1 744
Polen	423	20,2	46,0	90,6	98,2	46,6	12,3	0,2	1 571
Tyskland	284	8,9	22,9	64,8	114,9	73,7	15,4	1,0	1 507
Ikke-vestlige lande	5 875	11,3	63,0	119,6	111,2	62,4	16,8	1,3	1 928
Heraf:									
Afghanistan	241	4,5	76,1	175,6	154,0	82,7	24,9	4,2	2 610
Bosnien-Hercegovina	259	4,0	51,7	125,5	86,0	35,7	6,4	0,4	1 548
Irak	482	19,1	101,3	144,0	113,8	75,4	19,8	1,6	2 375
Libanon	356	16,5	132,5	166,3	109,7	56,9	14,6	0,6	2 485
Pakistan	298	8,3	119,5	188,3	139,3	66,4	19,7	0,0	2 707
Somalia	444	19,9	107,3	197,5	191,8	152,3	66,2	15,7	3 753
Tyrkiet	715	6,2	92,4	157,7	106,0	43,4	10,7	0,7	2 085
Efterkommere	1 024	6,0	56,8	117,3	115,4	62,2	9,2	1,6	1 843
Dansk oprindelse	53 488	5,1	41,8	125,9	135,2	55,5	9,0	0,4	1 864

Ikke-vestlige indvandrere har højere fertilitet

Indvandrere havde en lavere samlet fertilitet end kvinder med dansk oprindelse. For indvandrere var den samlede fertilitet 1.771, mens den for efterkommere var 1.843. Den samlede fertilitet for kvinder med dansk oprindelse var 1.864. Fertiliteten for indvandrere trækker altså den samlede fertilitet ned. Det var dog kun indvandrere med vestlig oprindelse, som havde en lavere samlet fertilitet end kvinder med dansk

oprindelse, idet ikke-vestlige indvandreres samlede fertilitet var 1,928, mens den for vestlige indvandrere kun var 1,566.

Store forskelle mellem de enkelte lande

I tabellen er også vist fertilitetskvoteinter og samlet fertilitet for indvandrere fra de ti lande, som i perioden 2007-2011 fødte flest børn i Danmark. Det fremgår, at der er store forskelle fra land til land. Blandt de viste lande i tabellen havde kvinder med somalisk oprindelse den højeste samlede fertilitet med 3,753, mens kvinder med oprindelse i Bosnien-Hercegovina lå lavest blandt de ikke-vestlige lande med 1,548. Alle øvrige ikke-vestlige lande i tabellen havde en samlet fertilitet, som var højere end 2,000.

Aldersbetingede fertilitetskvoteinter

De aldersbetingede fertilitetskvoteinter viser gennemsnittet for hvert enkelt aldersstrin inden for aldersgruppen. Det vil sige for at få hele den pågældende aldersgruppes fertilitetskvoteinter skal tallet ganges med antallet af aldersstrin i aldersgruppen. Det vil i dette tilfælde betyde, at man skal gange med fem. Fx kan man af tabellen udlede, at 1.000 kvinder med dansk oprindelse, som gennemlever alle aldersstrin fra 30 til 34 år, i gennemsnit får 676 ($5 \cdot 135,2$) levendefødte børn, når de er mellem 30 og 34 år givet de aldersbetingede fertilitetskvoteinter, som gjaldt i perioden 2007 til 2011.

Forskelle særlig tydelige i alderen 20-24 år

Det er især i aldersgruppen 20-24 år, at forskellen mellem kvinder med dansk oprindelse og kvindelige indvandrere fra ikke-vestlige lande er stor. I perioden 2007-2011 fik 1.000 kvinder med dansk oprindelse i alderen 20-24 år i gennemsnit 41,8 levendefødte børn på hvert af de fem aldersstrin fra 20-24 år. Det svarer til, at en kvinde med dansk oprindelse i gennemsnit får 0,21 barn, mens hun er i alderen 20-24 år. Til sammenligning får en ikke-vestlig kvindelig indvandrer i gennemsnit 0,32 barn, mens hun er i alderen 20-24 år.

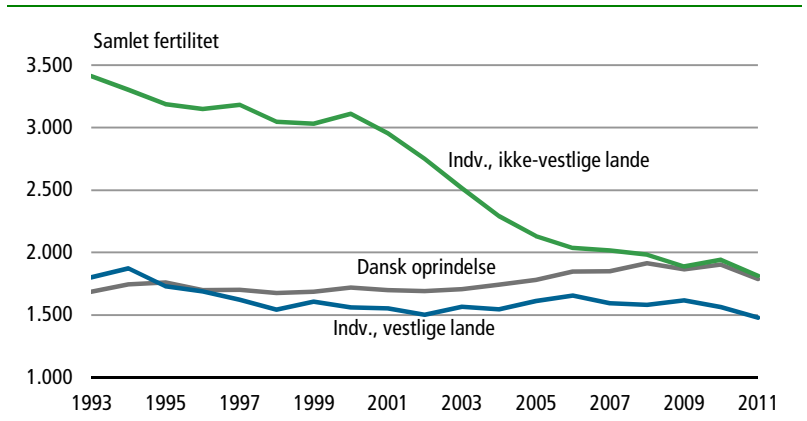
Kvinder fra Libanon får i gennemsnit 0,66 barn, når de er mellem 20 og 24 år

Der er også stor forskel mellem de enkelte ikke-vestlige oprindelseslande, og det bemærkes, at fertilitetskvoteinteren for 20-24-årige kvinder med oprindelse i Libanon er særligt høj, idet 1.000 kvinder i denne gruppe i gennemsnit får 132,5 levendefødte børn på hvert af de fem aldersstrin fra 20-24 år. Det svarer til, at en kvindelig indvandrer med libanesisk oprindelse i gennemsnit får 0,66 barn, mens hun er i alderen 20-24 år. Indvandrere med Libanon som oprindelsesland er hovedsageligt palæstinensiske flygtninge.

Stort fald i ikke-vestlige indvandreres fertilitet

De ikke-vestlige indvandreres samlede fertilitet er faldet kraftigt i løbet af de seneste ti år. I 2001 var den samlede fertilitet for ikke-vestlige indvandrere således 2.955 mod 1.814 i 2011. Det svarer til et fald på 39 pct. Til sammenligning er den samlede fertilitet steget i løbet af de sidste ti år for personer med dansk oprindelse fra 1.699 til 1.788. Det store fald i ikke-vestlige indvandreres fertilitet kan hænge sammen med stramningerne på udlændingeområdet, som betyder, at langt færre ikke-vestlige kvindelige indvandrere kommer til Danmark på grund af familiesammenføring.

Figur 1.4. Samlet fertilitet - fordelt efter herkomst

1.6. Befolkningsfremskrivning

Antallet af ikke-vestlige indvandrere stiger med 48 pct. fra 2012 til 2050

Ifølge Danmarks Statistiks seneste befolkningsfremskrivning vil antallet af ikke-vestlige indvandrere i befolkningen stige med 48 pct. fra 2012 til 2050, så der i 2050 vil være 389.000 ikke-vestlige indvandrere i Danmark mod 262.000 i dag. Den tilsvarende stigningstakt for vestlige indvandrere forventes at blive 49 pct.

Tabel 1.7. Befolkningsfremskrivning - fordelt efter herkomst

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse	I alt
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande		
2012	179 224	262 314	19 332	119 591	5 000 055	5 580 516
2020	216 115	299 344	29 318	150 774	5 029 620	5 725 171
2030	239 229	337 275	46 559	190 499	5 106 319	5 919 881
2040	254 395	368 061	67 483	229 024	5 146 423	6 065 386
2050	266 378	388 512	91 187	266 320	5 146 237	6 158 634
indeks, 2012 = 100						
2012	100	100	100	100	100	100
2020	121	114	152	126	101	103
2030	133	129	241	159	102	106
2040	142	140	349	192	103	109
2050	149	148	472	223	103	110

Antallet af vestlige efterkommere forventes at stige kraftigt

Det er imidlertid de to grupper af efterkommere, som vil vokse kraftigst. Antallet af vestlige efterkommere forventes at være 4,7 gange højere i 2050 sammenlignet med i dag, mens de ikke-vestlige efterkommere vil være 2,2 gange så mange som i dag. Trods den større stigningstakt for de vestlige efterkommere forventes der i 2050 at være knap tre gange så mange ikke-vestlige efterkommere som vestlige.

Personer med dansk oprindelse udgør en mindre og mindre del af befolkningen

Samlet set forventes personer med dansk oprindelse at udgøre en mindre andel af den danske befolkning i fremtiden sammenlignet med i dag. Ved begyndelsen af 2012 havde 90 pct. af den danske befolkning dansk oprindelse. Denne andel forventes at falde gradvist til 84 pct. i 2050.

Tabel 1.8. Befolkningsfremskrivning - fordelt efter alder og herkomst

	2012	2020	2030	2040	2050
	pct.				
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Indvandrere, vestlige lande	3,2	3,8	4,0	4,2	4,3
Indvandrere, ikke-vestlige lande ...	4,7	5,2	5,7	6,1	6,3
Efterkommere, vestlige lande	0,3	0,5	0,8	1,1	1,5
Efterkommere, ikke-vestlige lande .	2,1	2,6	3,2	3,8	4,3
Dansk oprindelse	89,6	87,9	86,3	84,8	83,6
Under 17 år i alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Indvandrere, vestlige lande	0,8	1,0	0,9	0,8	0,8
Indvandrere, ikke-vestlige lande ...	1,5	1,3	1,1	1,1	1,1
Efterkommere, vestlige lande	0,8	1,5	2,3	2,5	2,7
Efterkommere, ikke-vestlige lande .	7,1	7,0	6,5	5,9	5,9
Dansk oprindelse	89,7	89,3	89,3	89,7	89,5
18-39 år i alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Indvandrere, vestlige lande	5,7	6,8	6,6	6,9	6,6
Indvandrere, ikke-vestlige lande ...	8,0	7,7	6,5	6,4	6,1
Efterkommere, vestlige lande	0,3	0,5	0,8	1,6	2,6
Efterkommere, ikke-vestlige lande .	2,2	4,2	5,8	6,0	5,5
Dansk oprindelse	83,7	80,8	80,3	79,1	79,1
40-64 år i alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Indvandrere, vestlige lande	3,1	3,6	4,8	5,4	5,4
Indvandrere, ikke-vestlige lande ...	5,6	7,3	9,2	9,6	8,8
Efterkommere, vestlige lande	0,2	0,2	0,3	0,5	0,7
Efterkommere, ikke-vestlige lande .	0,0	0,3	1,2	3,4	5,2
Dansk oprindelse	91,1	88,6	84,6	81,2	79,8
65 år og derover i alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Indvandrere, vestlige lande	2,5	2,7	2,7	2,8	3,4
Indvandrere, ikke-vestlige lande ...	1,6	2,4	4,1	5,9	7,8
Efterkommere, vestlige lande	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2
Efterkommere, ikke-vestlige lande .	0,0	0,0	0,0	0,1	0,7
Dansk oprindelse	95,7	94,8	93,0	91,0	87,9

Mange flere ikke-vestlige indvandrere over 65 år

Sammensætningen af befolkningen i de fire aldersgrupper 0-17 år, 18-39 år, 40-64 år og 65 år og derover udvikler sig forskelligt. Mens det i dag er 96 pct. af befolkningen, der er fyldt 65 år, som har dansk oprindelse, forventes den tilsvarende andel kun at være 88 pct. i 2050. Det er især de ikke-vestlige indvandrere, som vil udgøre en større og større andel af den ældre befolkning.

Indvandrere og efterkommere vil udgøre 20 pct. af de 40-64-årige i 2050

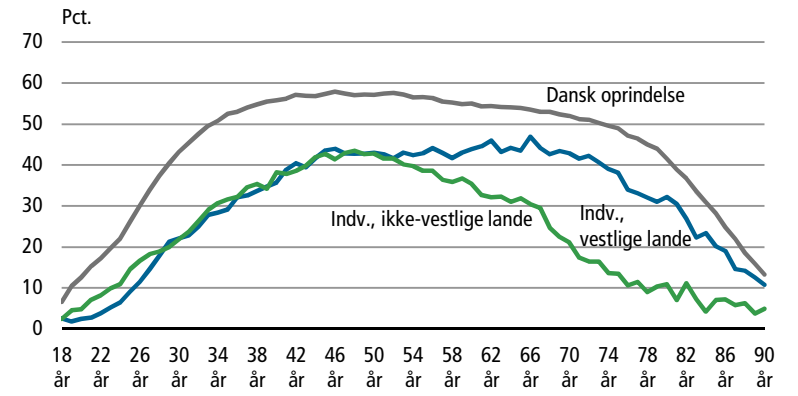
Det er også bemærkelsesværdigt, at personer med dansk oprindelse i 2050 kun forventes at udgøre 80 pct. af den meget erhvervsaktive aldersgruppe 40-64 år mod 91 pct. i dag. Hvis det nuværende beskæftigelsesniveau for aldersgruppen skal opretholdes, vil det derfor være nødvendigt, at der i de kommende år sker en stigning i indvandreres og efterkommeres beskæftigelsesfrekvenser.

1.7. Bilejerskab

Størst andel af bilejere blandt personer med dansk oprindelse

Der er en større andel af befolkningen, der er bilejere, blandt personer med dansk oprindelse end blandt vestlige og ikke-vestlige indvandrere. Personer med dansk oprindelse ligger højest på alle alderstrin fra 18 til 90 år.

Figur 1.5. Bilejere - fordelt efter herkomst og alder. 2012

Stigende andele frem mod midten af 40'erne

Det er karakteristisk for alle tre herkomstgrupper, at andelen af bilejere stiger kraftigt frem mod alderstrinene i midten af 40'erne. Blandt personer med dansk oprindelse toppe andelen af bilejere blandt de 46-årige med 58 pct. Blandt de vestlige indvandrere er andelen højest blandt 66-årige med 47 pct., mens den højeste andel ikke-vestlige indvandrere med bil findes blandt de 48-årige med 44 pct.

Kraftigt fald for ikke-vestlige indvandrere fra 50-års alderen og frem

Frem til omkring 50-års alderen er andelen med bil stort set på samme niveau for de vestlige og ikke-vestlige indvandrere. Herefter falder andelen af bilejere meget kraftigt for de ikke-vestlige indvandrere, mens den fortsætter en svagt stigende tendens for de vestlige indvandrere helt frem til slutningen af 60'erne. Blandt de 66-årige er kun 31 pct. af de ikke-vestlige indvandrere bilejere mod 47 pct. af de vestlige og 54 pct. for personer med dansk oprindelse.

30 lande med flest indvandrere er vist i tabel

I tabellen på næste side er vist andelen af bilejere opdelt på aldersgrupper og udvalgte oprindelseslande. Landene for indvandrerne er udvalgt, så de omfatter de 30 lande, hvorfra der var flest indvandrere ved starten af 2012. Tilsvarende er der for efterkommerne valgt de 10 oprindelseslande, som flest efterkommere havde oprindelse i ved starten af 2012. I tabelceller, der baserer sig på mindre end 100 personer i befolkningen, er andelen ikke vist.

Tabel 1.9. Andel 18-69-årige bilejere - fordelt efter alder og oprindelsesland. 2012

	18-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60-69 år	18-69 år
	pct.					
I alt	20	48	55	55	53	46
Indvandrere	11	29	41	41	38	29
Vestlige lande	9	28	41	43	44	28
Heraf:						
Nederlandene	20	40	52	53	47	42
Tyskland	9	35	52	52	53	39
Storbritannien	5	24	41	44	45	35
Sverige	4	25	40	43	47	31
Polen	19	33	36	38	37	30
Island	9	30	47	45	41	29
Norge	5	29	45	43	41	28
Rumænien	15	31	34	40	35	23
Litauen	13	36	32	29	..	22
Frankrig	3	28	38	39	40	22
Italien	2	20	35	40	43	22
USA	1	13	29	37	38	19
Ikke-vestlige lande	13	30	41	40	31	30
Heraf:						
Tyrkiet	21	45	51	46	29	43
Libanon	28	41	49	50	40	42
Sri Lanka	22	38	50	50	41	42
Jugoslavien ¹	21	43	50	42	29	40
Vietnam	18	40	47	45	27	39
Bosnien-Hercegovina	22	48	48	44	26	38
Iran	18	31	46	47	32	37
Irak	18	37	46	46	34	35
Pakistan	11	26	43	32	34	30
Afghanistan	14	36	49	48	35	29
Marokko	14	27	34	30	32	29
Ukraine	17	31	29	32	..	21
Rusland	8	25	28	29	16	21
Somalia	8	18	24	20	10	16
Indien	3	10	36	38	41	16
Thailand	13	15	18	18	15	16
Kina	5	16	29	32	30	15
Filippinerne	1	9	23	21	17	10
Efterkommere	13	44	51	53	52	24
Vestlige lande	10	37	52	53	53	33
Heraf:						
Tyskland	12	38	55	56	57	43
Sverige	8	41	52	48	47	36
Polen	13	41	25
Ikke-vestlige lande	13	46	46	50	..	21
Heraf:						
Jugoslavien ¹	17	46	49	30
Pakistan	15	49	28
Tyrkiet	17	51	25
Marokko	10	38	18
Vietnam	11	34	13
Libanon	11	11
Sri Lanka	6	6
Dansk oprindelse .	22	51	57	56	54	48

¹ Jugoslavien før opsplitningen.

- Højest andel af bilejere blandt tyrkiske indvandrere* Der er betydelige forskelle mellem de enkelte oprindelseslande blandt indvandrerne. Ser man på hele gruppen af 18-69-årige, er det indvandrere fra Tyrkiet, der har den højeste andel bilejere med 43 pct. Herefter følger indvandrere fra Sri Lanka, Libanon og Nederlandene med 42 pct. For personer med dansk oprindelse er andelen af bilejere 48 pct.
- Lavest andel blandt indvandrere fra Filippinerne og Kina* I den modsatte ende finder man indvandrere fra Filippinerne, Kina, Thailand, Indien og Somalia, som alle har en andel bilejere, som ligger på 16 pct. eller derunder. Også indvandrere fra vestlige lande som USA, Italien og Frankrig ligger lavt med andele på 22 pct. eller derunder.
- Indvandrergrupper med mange studerende har få bilejere* At indvandrere fra lande som Indien, Kina, USA, Frankrig og Italien ligger så lavt, skal ses i lyset af, at en stor del af indvandrerne fra disse lande er unge, mange er studerende, og de beskæftigede er ofte i Danmark på et ophold af begrænset varighed. Bilejerskab er derfor mindre almindeligt end blandt mere permanente indvandrere.
- Høj andel bilejere blandt 18-29-årige indvandrere fra Libanon* Indvandrere fra Libanon mellem 18 og 29 år har en andel af bilejere, som med 28 pct., er højere end for personer med dansk oprindelse, hvor 22 pct. er bilejere, mens 18-29-årige indvandrere fra Sri Lanka og Bosnien-Hercegovina ligger på samme niveau som personer med dansk oprindelse. I alle de øvrige aldersgrupper er andelen af bilejere højere for personer med dansk oprindelse end for nogen af de viste indvandrergrupper.
- Høj andel af bilejere blandt tyrkiske og pakistanske efterkommere* Blandt efterkommerne i aldersgruppen 30-39 år er 46 pct. af de ikke-vestlige bilejere mod 37 pct. af de vestlige. Den tilsvarende andel for 30-39-årige med dansk oprindelse er 51 pct. De tre største ikke-vestlige efterkommergrupper udgøres af tyrkiske, pakistanske og jugoslaviske efterkommere. Det er samtidig de tre grupper, som har de højeste andele af bilejere med 51, 49 og 46 pct. Andelen for de tyrkiske efterkommere er på samme niveau som for personer med dansk oprindelse, mens de pakistanske efterkommere ligger lige under.
- Efterkommerne er meget unge* Det giver ikke mening at se på andelen af bilejere blandt hele gruppen af 18-69-årige efterkommere, da efterkommerne er kraftigt overrepræsenterede blandt de unge, som har lavere andele af bilejere.

2. Arbejdsmarked

Sammenfatning

Beskæftigelsesfrekvensen for 16-64-årige ikke-vestlige indvandrere steg kraftigt i perioden 1997 til 2008. Både personer med dansk oprindelse og indvandrere er herefter blevet ramt af en nedgang i beskæftigelse. Med beskæftigelsesfrekvenser på henholdsvis 52 pct. for mændene og 43 pct. for kvinderne i 2011 ligger de mandlige og kvindelige ikke-vestlige indvandrere fortsat klart under personer med dansk oprindelse, hvis beskæftigelsesfrekvenser i 2011 var 75 pct. for mændene og 72 pct. for kvinderne.

Blandt de ikke-vestlige efterkommere var 53,5 pct. af mændene og 53,7 pct. af kvinderne i beskæftigelse i 2011. Kvinder har altså en lidt højere beskæftigelse end mændene blandt de ikke-vestlige efterkommere. Også blandt de vestlige efterkommere har kvinder højest beskæftigelse, mens mænd har højere beskæftigelse end kvinder blandt både personer med dansk oprindelse og vestlige og ikke-vestlige indvandrere.

Forskellen på beskæftigelsesfrekvensen mellem personer med dansk oprindelse og ikke-vestlige indvandrere er særlig stor blandt 50-59-årige. Kun 38 pct. af de 50-59-årige kvindelige ikke-vestlige indvandrere er beskæftigede mod 79 pct. af de 50-59-årige kvinder med dansk oprindelse.

Der er store forskelle mellem indvandrere fra forskellige oprindelseslande. Beskæftigelsesfrekvenserne er meget lave blandt indvandrere fra Somalia, Irak og Libanon. Forskellene mellem mænd og kvinder er også meget store blandt indvandrere fra disse lande.

Blandt de ikke-vestlige indvandrere, som er i beskæftigelse, er der en større andel, der arbejder som selvstændige sammenlignet med personer med dansk oprindelse. For indvandrere fra Libanon og Pakistan er andelen af selvstændige 20 og 19 pct. Det er næsten tre gange så højt som for personer med dansk oprindelse.

2.1. Beskæftigelsesudvikling 1981-2011

Stigende beskæftigelse for ikke-vestlige indvandrere ...

Fra 1996 til 2008 steg beskæftigelsesfrekvensen for ikke-vestlige indvandrere kraftigt. For mændene var der tale om en stigning fra 40 pct. til 63 pct. Den relative stigning var endnu større for kvinder, som i 2008 havde en beskæftigelsesfrekvens på 50 pct. mod 26 pct. i 1996. I de seneste tre år er beskæftigelsen gået tilbage for ikke-vestlige indvandrere. Det kan tilskrives den økonomiske afmatning, og der er også tale om en tilbagegang blandt personer med dansk oprindelse. Tilbagegangen er størst blandt mændene, hvilket skyldes, at mænd i højere grad end kvinder arbejder i konjunkturfølsomme brancher.

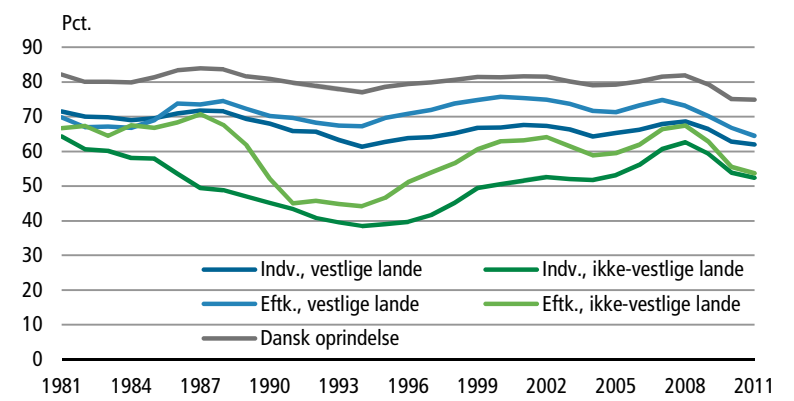
... men stadig lav sammenlignet med personer med dansk oprindelse

Selv om forskellen mellem ikke-vestlige indvandreres og personer med dansk oprindelses beskæftigelsesfrekvenser er blevet indsnævret i løbet af de seneste 15 år, er beskæftigelsen fortsat klart lavere blandt de ikke-vestlige indvandrere. Forskellen i beskæftigelsesfrekvens mellem ikke-vestlige indvandrere og personer med dansk oprindelse er i 2011 23 procentpoint blandt mændene og 29 procentpoint blandt kvinderne.

Seneste tal fra
1. januar 2011

Kilden til beskæftigelsestallene er den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS), og for periodens sidste år er beskæftigelsen opgjort den sidste uge i november 2010 for befolkningen 1. januar 2011.

Figur 2.1. **Beskæftigelsesfrekvenser for 16-64-årige mænd**

*Udvikling i
beskæftigelse
siden 1981*

Beskæftigelsesfrekvensen for 16-64-årige mænd med dansk oprindelse har ikke ændret sig dramatisk siden 1981. Udsvingene i løbet af perioden kan i høj grad forklares ud fra konjunkturelle forhold.

*Vestlige indvandrere
følger kurve for
personer med
dansk oprindelse*

Beskæftigelsesfrekvensen for mandlige vestlige indvandrere ligger gennem hele perioden 10-15 procentpoint lavere end for mænd med dansk oprindelse. Kurven følger det samme bevægelsesmønster med stigninger i gode tider og fald i dårlige tider.

*Gruppen af
ikke-vestlige
indvandrere har
ændret sig meget
siden 1981 ...*

Når man betragter kurven for ikke-vestlige indvandreres beskæftigelsesfrekvenser i perioden fra 1981 til 2011, er det vigtigt at være opmærksom på, at der er tale om en gruppe, som har ændret sig meget siden 1981. Ikke mindst antalsmæssigt er ikke-vestlige indvandrere i Danmark af større betydning i dag. Der var således mere end fem gange så mange ikke-vestlige indvandrere i 2011 som i 1981.

*... både i antal og i
sammensætning på
oprindelseslande og
opholdsgrundlag*

De ikke-vestlige indvandreres sammensætning med hensyn til oprindelseslande har også været under konstant forandring gennem hele perioden. I begyndelsen af perioden var Tyrkiet, Pakistan og Jugoslavien de tre store ikke-vestlige oprindelseslande for indvandrere i Danmark. Siden er der også kommet mange indvandrere fra Libanon og Iran i 1980'erne, fra Somalia i 1990'erne, fra Bosnien-Hercegovina i 1995 og fra Afghanistan og Irak i det nye årtusinde. Indvandring fra lande som Tyrkiet og Pakistan er også fortsat gennem perioden, og ofte har der været tale om familiesammenføringer.

*Forklarer stort fald i
beskæftigelse fra
1981 til 1996*

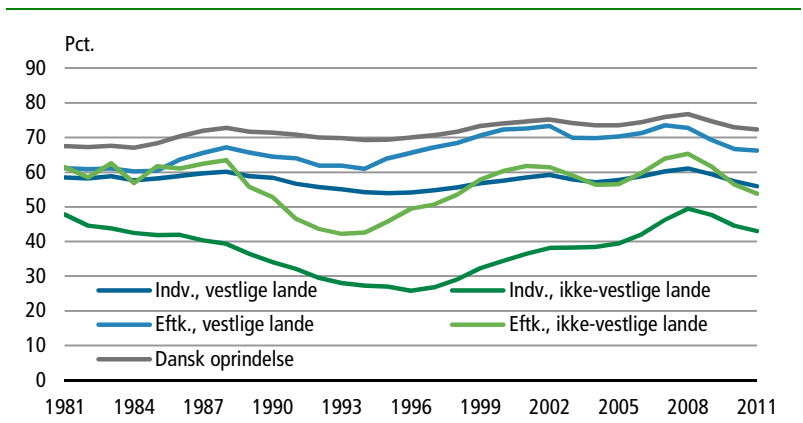
Det påvirker de ikke-vestlige indvandreres samlede beskæftigelsesfrekvens, hvor de kommer fra, hvor længe de har været i Danmark og på hvilket opholdsgrundlag, de er her. Udviklingen fra 1981 og frem til 1996, hvor 16-64-årige ikke-vestlige indvandreres beskæftigelsesfrekvens faldt dramatisk, kan i høj grad forklares ud fra disse tre forhold. Gruppen af ikke-vestlige indvandrere voksede kraftigt i denne periode

som følge af ny indvandring, hvilket betød, at den gennemsnitlige opholdstid for en indvandrer faldt. Desuden var de nye indvandrere ofte flygtninge fra lande, der kulturelt og erhvervmæssigt var meget anderledes end Danmark, mens indvandrere tidligere først og fremmest var kommet for at arbejde i Danmark.

Stor stigning i ikke-vestlige indvandreres beskæftigelse siden 1997

I 1981 var der en forskel på 18 procentpoint i beskæftigelsesfrekvensen mellem mænd med dansk oprindelse og mandlige ikke-vestlige indvandrere. Frem til 1996 steg denne forskel til 40 procentpoint. Fra 1996 og frem til 2008 steg ikke-vestlige indvandreres beskæftigelse kraftigt, og forskellen blev indsnævret til 19 procentpoint. I de tre seneste år er forskellen blevet forøget igen og udgør nu 23 procentpoint.

Figur 2.2. **Beskæftigelsesfrekvenser for 16-64-årige kvinder**

Halvdelen af de kvindelige ikke-vestlige indvandrere er i beskæftigelse

Udviklingen for de kvindelige ikke-vestlige indvandrere minder meget om udviklingen for de mandlige ikke-vestlige indvandrere. Beskæftigelsesfrekvensen for kvinderne har efter et fald fra 1981 til 1996 været stigende fra 1997 til 2008. I 1996 havde de kvindelige ikke-vestlige indvandrere en beskæftigelsesfrekvens, som var 44 procentpoint lavere end for kvinder med dansk oprindelse. I 2011 var forskellen trods en lille stigning de seneste år reduceret til 29 procentpoint.

De ikke-vestlige efterkommeres beskæftigelsesfrekvenser har et forløb i perioden, der minder om forløbet for ikke-vestlige indvandrere. Det er dog værd at bemærke, at kønsforskellen her er meget lille.

De fleste ikke-vestlige efterkommere er under 30 år

De ikke-vestlige efterkommere er sammenlignet med de øvrige befolkningsgrupper meget unge. Langt hovedparten af de 16-64-årige er således under 30 år. Deres beskæftigelsesfrekvenser er derfor ikke umiddelbart sammenlignelige med de andre grupper, da der er store forskelle i beskæftigelsen mellem personer på de forskellige alderstrin blandt de 16-64-årige.

Fald i beskæftigelse fra 2008 til 2011

Beskæftigelsesfrekvenserne er faldet for alle fem herkomstgrupper mellem 2008 og 2011. Faldet skyldes først og fremmest den økonomiske krise, men en del af faldet kan også forklares af omlægning af den

registerbaserede arbejdsstyrkestatistik, hvis statistikkilde blev ændret til e-indkomst for 2009-tallene. Det er især de 18-29-åriges beskæftigelsesfrekvenser, som er blevet påvirket af overgangen til e-indkomst.

Mandlige ikke-vestlige indvandrere hårdest ramt

Nedgangen i beskæftigelse har især ramt mændene, og det tyder på, at både ikke-vestlige indvandrere og efterkommere er lidt hårdere ramt end mænd med dansk oprindelse, idet deres beskæftigelsesfrekvenser faldt kraftigere fra 2009 til 2011 sammenlignet med personer med dansk oprindelse. Fx faldt de mandlige ikke-vestlige indvandreres beskæftigelsesfrekvens med 6,9 procentpoint mod et fald på 4,4 procentpoint for mænd med dansk oprindelse.

2.2. Beskæftigelse, alder og køn

Største kønsforskelle blandt ikke-vestlige indvandrere

Blandt 16-64-årige med dansk oprindelse var henholdsvis 75 pct. af mændene og 72 pct. af kvinderne i beskæftigelse. Blandt vestlige indvandrere var de tilsvarende tal 62 pct. for mænd og 56 pct. for kvinder. Det er blandt de ikke-vestlige indvandrere, at de største kønsforskelle i beskæftigelse findes. For ikke-vestlige indvandrere var 52 pct. af mændene i beskæftigelse mod kun 43 pct. af kvinderne.

Tabel 2.1. Arbejdsmarkedsstatus for 16-64-årige mænd. 2011

	Beskæftigede	Arbejdsløse	Uden for arbejdsstyrken	I alt
I alt	1 304 303	52 125	436 490	1 792 918
Indvandrere, vestlige lande	43 538	1 687	24 944	70 169
Indvandrere, ikke-vestlige lande .	58 209	5 399	47 454	111 062
Efterkommere, vestlige lande ...	2 809	147	1 406	4 362
Efterkommere, ikke-vestlige lande	10 574	640	8 555	19 769
Dansk oprindelse	1 189 173	44 252	354 131	1 587 556

Tabel 2.2. Arbejdsmarkedsstatus for 16-64-årige kvinder. 2011

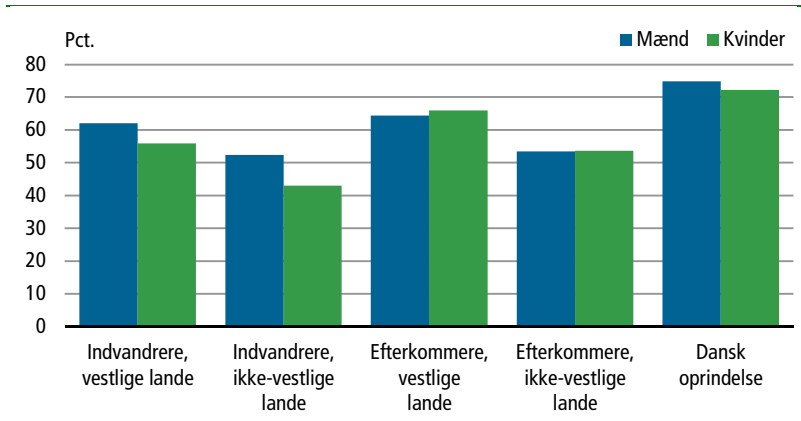
	Beskæftigede	Arbejdsløse	Uden for arbejdsstyrken	I alt
I alt	1 228 001	36 192	502 339	1 766 532
Indvandrere, vestlige lande	38 435	1 436	28 873	68 744
Indvandrere, ikke-vestlige lande .	50 861	4 157	63 137	118 155
Efterkommere, vestlige lande ...	2 598	91	1 253	3 942
Efterkommere, ikke-vestlige lande	10 085	601	8 103	18 789
Dansk oprindelse	1 126 022	29 907	400 973	1 556 902

Mindst forskel blandt efterkommere

Det er efterkommere, som viser de allermindste kønsforskelle i beskæftigelse, og det gælder endda, at kvinderne har en lidt højere beskæftigelse end mændene blandt både vestlige og ikke-vestlige efterkommere. Resultatet er især bemærkelsesværdigt for de ikke-vestlige efterkommere, da kvindernes beskæftigelse er meget lavere end mændenes blandt de ikke-vestlige indvandrere. I alt var 53,7 pct. af de kvindelige

ikke-vestlige efterkommere beskæftigede mod 53,5 pct. af mændene, så reelt er der ingen kønsforskel.

Figur 2.3. **Beskæftigelsesfrekvenser for 16-64-årige. 2011**

Sammenhæng mellem alder og beskæftigelse

Uanset herkomst er der en naturlig sammenhæng mellem beskæftigelse og alder. Beskæftigelsesfrekvenserne er således lavere i de yngre og ældre aldersgrupper på grund af henholdsvis uddannelse og tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet.

Table 2.3. **Beskæftigelsesfrekvenser for mænd. 2011**

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
	pct.				
16-64-årige	62	52	64	53	75
16-24-årige	35	43	45	47	56
25-29-årige	57	57	64	64	75
30-39-årige	71	61	77	71	84
40-49-årige	76	56	80	..	85
50-59-årige	69	45	74	..	81
60-64-årige	51	27	55

Anm.: Tallene er ikke angivet i de tilfælde, hvor der er under 200 personer i den pågældende befolkningsgruppe.

Lav beskæftigelse hos 50-59-årige ikke-vestlige indvandrere

Det er dog værd at bemærke, at forskellen i beskæftigelsesfrekvens mellem personer med dansk oprindelse og ikke-vestlige indvandrere viser en stigende tendens med alderen. For både mænd og kvinder er den størst for aldersgruppen 50-59 år, hvor mænd med dansk oprindelse har en beskæftigelsesfrekvens, som er 36 procentpoint højere end mandlige ikke-vestlige indvandreres. Hos kvinderne er forskellen 41 procentpoint.

Tabel 2.4. **Beskæftigelsesfrekvenser for kvinder. 2011**

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
	pct.				
16-64-årige	56	43	66	54	72
16-24-årige	31	38	53	50	60
25-29-årige	51	38	64	60	72
30-39-årige	65	48	73	62	81
40-49-årige	73	49	78	..	84
50-59-årige	67	38	75	..	79
60-64-årige	42	19	40

Anm.: Tallene er ikke angivet i de tilfælde, hvor der er under 200 personer i den pågældende befolkningsgruppe.

2.3. Beskæftigelse og oprindelsesland

Oprindelseslande og beskæftigelse

Vestlige og ikke-vestlige indvandrere er i virkeligheden meget sammen-satte grupper, som dækker over indvandrere fra mange forskellige oprindelseslande. Oprindelseslandet har stor betydning for indvandreres beskæftigelse i Danmark.

Store forskelle i beskæftigelse mellem de enkelte ikke-vestlige lande

Forskellene mellem de enkelte oprindelseslande er især bemærkelsesværdige blandt de ikke-vestlige lande. Indvandrere med oprindelse i Ukraine, Thailand, Vietnam, og Sri Lanka ligger i top med beskæftigelsesfrekvenser mellem 59 og 62 pct. Bunden udgøres af indvandrere med oprindelse i Irak, Libanon og Somalia, som har beskæftigelsesfrekvenser mellem 29 og 35 pct.

Meget store kønsforskelle for Irak, Libanon og Somalia

Det er kendetegnende for indvandrere fra landene med de laveste beskæftigelsesfrekvenser, at kønsforskellene er meget store. Både for indvandrere fra Irak, Libanon og Somalia gælder det, at mænd har betydeligt højere beskæftigelsesfrekvenser end kvinder. Blandt mandlige indvandrere fra Libanon er der eksempelvis 42 pct. beskæftigede, mens den samme andel kun er 22 pct. for kvinderne.

Kvinder fra Thailand og Rusland har højere beskæftigelse end mænd

Også blandt indvandrere med oprindelse i Pakistan og Afghanistan er der store kønsforskelle i beskæftigelsesfrekvenserne. Blandt indvandrere fra Rusland og Thailand har kvinder højere beskæftigelsesfrekvenser end mænd.

Tabel 2.5. **Beskæftigelsesfrekvenser for 16-64-årige. 2011**

	Antal personer			Beskæftigelses- frekvens		
	Mænd	Kvinder	I alt	Mænd	Kvin- der	I alt
	antal			pct.		
Indvandrere, vestlige lande	70 169	68 744	138 913	62	56	59
Heraf:						
Nederlandene	2 753	1 857	4 610	77	64	72
Storbritannien	6 747	3 106	9 853	69	58	66
Polen	11 507	11 691	23 198	68	61	64
Rumænien	3 760	3 449	7 209	67	60	64
Sverige	4 002	6 196	10 198	64	62	63
Litauen	2 823	2 920	5 743	64	58	61
Tyskland	10 030	9 562	19 592	63	58	61
Island	3 005	3 287	6 292	57	56	56
Norge	4 082	7 110	11 192	58	55	56
Italien	2 709	1 260	3 969	55	47	52
Frankrig	2 629	1 843	4 472	53	42	48
USA	3 113	2 799	5 912	51	44	48
Indvandrere, ikke-vestlige lande .	111 062	118 155	229 217	52	43	48
Heraf:						
Ukraine	3 047	2 692	5 739	68	55	62
Thailand	1 061	7 420	8 481	57	61	60
Vietnam	3 834	4 259	8 093	64	56	60
Sri Lanka	3 187	3 125	6 312	63	55	59
Kina	3 381	4 659	8 040	57	53	55
Tyrkiet	15 359	14 140	29 499	61	42	52
Indien	2 945	1 881	4 826	57	42	51
Rusland	1 120	3 113	4 233	50	52	51
Bosnien-Hercegovina	7 994	7 842	15 836	50	48	49
Iran	6 692	4 607	11 299	51	47	49
Jugoslavien ¹	4 717	4 632	9 349	53	44	48
Marokko	2 324	2 281	4 605	56	39	47
Pakistan	5 464	4 755	10 219	60	32	47
Afghanistan	4 840	3 927	8 767	48	36	43
Filippinerne	1 027	7 429	8 456	57	37	39
Irak	10 351	8 165	18 516	41	27	35
Libanon	6 181	5 090	11 271	42	22	33
Somalia	4 811	4 116	8 927	31	27	29
Efterkommere, vestlige lande . . .	4 362	3 942	8 304	64	66	65
Efterkommere, ikke-vestlige lande	19 769	18 789	38 558	53	54	54
Dansk oprindelse	1 587 556	1 556 902	3 144 458	75	72	74

Anm.: Landene i tabellen omfatter de 30 lande, som der 1. januar 2011 var flest 16-64-årige indvandrere fra i Danmark.

¹ Jugoslavien før opsplitningen.

2.4. Selvstændige

Indvandrere arbejder i højere grad som selvstændige

Beskæftigede indvandrere arbejder i højere grad som selvstændige end personer med dansk oprindelse. Blandt alle beskæftigede med dansk oprindelse var det således kun 6,6 pct., der var selvstændige. For indvandrere med vestlig og ikke-vestlig oprindelse var de tilsvarende andele henholdsvis 7,4 og 10,4 pct.

Beskæftigelse som selvstændig mest udbredt blandt mænd

For alle typer af herkomst gælder det, at mænd i højere grad er selvstændige end kvinder. Selv om medarbejdende ægtefæller er talt med som selvstændige, udgjorde de selvstændiges andel kun 6,2 pct. af alle beskæftigede blandt kvindelige ikke-vestlige indvandrere. For de mandlige ikke-vestlige indvandrere var den tilsvarende andel 14,1 pct.

Tabel 2.6.

Selvstændiges andel af beskæftigede for 16-64-årige. 2011

	Selvstændige	Lønmodtagere	Alle beskæftigede	Andel selvstændige
	antal			pct.
Indvandrere, vestlige lande . . .	6 036	75 937	81 973	7,4
Mænd	3 663	39 875	43 538	8,4
Kvinder	2 373	36 062	38 435	6,2
Indvandrere, ikke-vestlige lande	11 359	97 711	109 070	10,4
Mænd	8 204	50 005	58 209	14,1
Kvinder	3 155	47 706	50 861	6,2
Dansk oprindelse	153 767	2 161 428	2 315 195	6,6
Mænd	105 669	1 083 504	1 189 173	8,9
Kvinder	48 098	1 077 924	1 126 022	4,3

Anm.: Selvstændige inkluderer medarbejdende ægtefæller.

Gælder også for personer med dansk oprindelse

Også for beskæftigede med dansk oprindelse er andelen af selvstændige mere end dobbelt så høj for mænd som for kvinder. Kønsforskellen er lidt mindre for indvandrere fra vestlige lande, og andelen af selvstændige kvindelige vestlige indvandrere er med 6,2 pct. også højere end de tilsvarende andele for kvinder med dansk oprindelse og på samme niveau som kvindelige indvandrere med ikke-vestlig oprindelse.

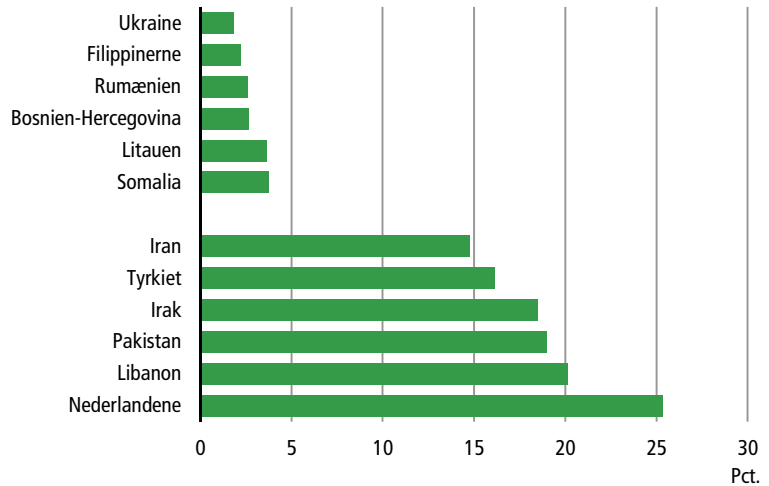
Især mange selvstændige blandt indvandrere fra Libanon og Pakistan ...

Andelen af selvstændige afhænger også af indvandrernes oprindelsesland. For indvandrere fra Ukraine, Filippinerne, Rumænien og Bosnien-Hercegovina var under 3 pct. af alle beskæftigede selvstændige i 2011. Selvstændige udgjorde derimod 20 og 19 pct. af de beskæftigede indvandrere fra Libanon og Pakistan, hvilket er næsten tre gange så højt som for personer med dansk oprindelse.

... men indvandrere fra Nederlandene har den højeste andel selvstændige

Indvandrere fra Nederlandene er imidlertid klart den gruppe, som har den højeste andel selvstændige. Blandt beskæftigede indvandrere fra Nederlandene var hele 25 pct. selvstændige. De nederlandske indvandrere, der arbejder som selvstændige, er næsten alle sammen beskæftigede inden for landbrug.

Figur 2.4. **Selvstændiges andel af samlet beskæftigelse for 16-64-årige indvandrere. 2011**

Anm.: Landene i figuren omfatter de 12 lande, som har henholdsvis lavest og højest andel selvstændige blandt indvandrere fra de 30 lande, hvorfra der 1. januar 2010 var flest 16-64-årige indvandrere.

2.5. Branche

36 hovedgrupper

I 36-branchegrupperingen er de 726 enkelte brancher blevet opdelt på 36 hovedgrupper. I sagens natur vil mange af disse hovedgrupper være meget sammensatte. Alligevel kan man få et indtryk af nogle basale forskelle mellem personer med dansk oprindelse og indvandreres beskæftigelse ved at bruge grupperingen.

Få mandlige indvandrere arbejder inden for bygge og anlæg

Bygge- og anlæg er en af de branchegrupper, hvor mænd med dansk oprindelse tydeligt er overrepræsenterede. Mens 11 pct. af alle mænd med dansk oprindelse arbejdede inden for denne branchegruppe, var andelen for vestlige og ikke-vestlige indvandrere henholdsvis 6 og 2 pct. *Offentlig administration, forsvar og politi* er en anden branchegruppe, som mænd med dansk oprindelse i højere grad arbejder inden for end indvandrere.

Mens mange arbejder inden for hoteller, restauranter og transport

Til gengæld er de mandlige ikke-vestlige indvandrere i højere grad end personer med dansk oprindelse beskæftigede inden for de tre branchegrupper *Hoteller og restauranter*, *Transport* samt *Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service*. Fx arbejdede 14 pct. af de mandlige ikke-vestlige indvandrere i branchegruppen *Hoteller og restauranter*, mens det kun gjaldt for 2 pct. af mændene med dansk oprindelse.

Tabel 2.7. 16-64-årige beskæftigede mænd - fordelt efter branche. 2011

Branche	Indvandrere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
Alle beskæftigede	43 538	58 209	1 189 173
	pct. -----		
Alle beskæftigede	100,0	100,0	100,0
Landbrug, skovbrug og fiskeri	6,7	3,6	3,3
Råstofindvinding	0,5	0,1	0,3
Føde-, drikke- og tobaksvareindustri	4,5	3,6	2,3
Tekstil- og læderindustri	0,2	0,2	0,2
Træ- og papirindustri, trykkerier	1,1	0,8	1,3
Olieraffinaderier mv.	0,1	0,0	0,1
Kemisk industri	0,5	0,5	0,5
Medicinalindustri	0,7	0,5	0,6
Plast-, glas- og betonindustri	1,1	1,4	1,4
Metalindustri	2,3	2,0	2,3
Elektronikindustri	0,8	0,7	0,7
Fremst. af elektrisk udstyr	0,5	0,6	0,5
Maskinindustri	3,1	2,3	3,3
Transportmiddelindustri	0,5	0,6	0,5
Møbel og anden industri mv.	1,6	0,9	1,5
Energiforsyning	0,3	0,1	0,6
Vandforsyning og renovation	0,3	0,3	0,7
Bygge og anlæg	5,9	2,4	10,7
Handel	10,9	14,2	17,2
Transport	7,2	13,2	7,1
Hoteller og restauranter	6,4	14,2	2,1
Forlag, tv og radio	1,3	0,6	1,4
Telekommunikation	0,4	0,5	0,8
It- og informationstjenester	3,4	2,2	2,8
Finansiering og forsikring	1,7	1,0	3,2
Ejendomshandel og udlejning	1,1	0,9	1,8
Rådgivning mv.	3,4	1,5	3,9
Forskning og udvikling	1,7	0,7	0,7
Reklame og øvrige erhvervs-service	1,7	0,8	1,1
Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service	8,6	10,8	4,3
Offentlig administration, forsvar og politi	1,5	1,8	5,8
Undervisning	7,8	4,7	6,4
Sundhedsvæsen	3,5	2,9	2,2
Sociale institutioner	3,7	4,9	4,5
Kultur og fritid	2,1	1,2	1,6
Andre serviceydelse mv.	1,9	1,8	1,8
Uoplyst aktivitet	1,1	1,7	0,7

Mange ikke-vestlige kvindelige indvandrere arbejder i rengøringsbranchen

Hele 16 pct. af de kvindelige indvandrere fra ikke-vestlige lande, som er beskæftigede, arbejder inden for branchegruppen *Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service*. De tilsvarende andele er 12 pct. for kvindelige vestlige indvandrere og kun 4 pct. for kvinder med dansk oprindelse. Hovedårsagen til den store overrepræsentation af ikke-vestlige indvandrere i denne branchegruppe er, at rengøringsvirksomheder placeres her.

Tabel 2.8. 16-64-årige beskæftigede kvinder - fordelt efter branche. 2011

Branche	Indvandrere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
Alle beskæftigede	38 435	50 861	1 126 022
	pct. -----		
Alle beskæftigede	100,0	100,0	100,0
Landbrug, skovbrug og fiskeri	3,2	1,8	0,8
Råstofindvinding	0,2	0,1	0,1
Føde-, drikke- og tobaksvareindustri	2,3	2,5	1,6
Tekstil- og læderindustri	0,3	0,3	0,2
Træ- og papirindustri, trykkerier	0,4	0,2	0,5
Olieraffinaderier mv.	0,0	0,0	0,0
Kemisk industri	0,4	0,3	0,3
Medicinalindustri	1,1	0,7	0,8
Plast-, glas- og betonindustri	0,5	0,7	0,5
Metalindustri	0,4	0,3	0,5
Elektronikindustri	0,6	0,7	0,5
Fremst. af elektrisk udstyr	0,2	0,4	0,3
Maskinindustri	1,2	0,8	0,9
Transportmiddelindustri	0,1	0,1	0,1
Møbel og anden industri mv.	0,9	0,5	0,7
Energiforsyning	0,2	0,1	0,2
Vandforsyning og renovation	0,1	0,1	0,2
Bygge og anlæg	0,7	0,2	1,1
Handel	10,2	10,3	14,0
Transport	3,0	2,1	2,2
Hoteller og restauranter	5,9	7,2	3,0
Forlag, tv og radio	0,9	0,4	1,1
Telekommunikation	0,2	0,2	0,4
It- og informationstjenester	1,4	0,8	0,9
Finansiering og forsikring	1,9	1,3	3,4
Ejendomshandel og udlejning	1,0	0,8	1,1
Rådgivning mv.	2,8	1,4	3,1
Forskning og udvikling	1,3	0,7	0,6
Reklame og øvrige erhvervs-service	1,8	1,1	1,2
Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service	11,7	16,0	3,8
Offentlig administration, forsvar og politi	2,5	2,8	6,0
Undervisning	10,9	7,5	10,6
Sundhedsvæsen	10,1	8,0	11,3
Sociale institutioner	15,4	24,0	22,5
Kultur og fritid	2,2	1,1	1,8
Andre serviceydelse mv.	3,2	3,4	3,1
Uoplyst aktivitet	0,8	1,0	0,5

3. Uddannelse

Sammenfatning

Blandt 30-årige ikke-vestlige efterkommere var der i 2012 40 pct. af mændene og 62 pct. af kvinderne, som havde afsluttet en erhvervskompetencegivende uddannelse. De tilsvarende andele for 30-årige med dansk oprindelse var 73 og 80 pct. For de kvindelige ikke-vestlige efterkommere er der dog tale om en stor stigning siden 2004, hvor andelen kun var 44 pct.

Kvindelige ikke-vestlige efterkommere har samme andel med erhvervskompetencegivende uddannelse som kvinder med dansk oprindelse, når de er i starten af 20'erne. Fra omkring 25-års alderen sker der imidlertid en kraftig stigning i uddannelsesniveaut for kvinder med dansk oprindelse, mens det stagnerer for de kvindelige ikke-vestlige efterkommere.

I 2012 var andelen af 22-årige under uddannelse 46 pct. blandt de mandlige ikke-vestlige efterkommere og 61 pct. blandt de kvindelige ikke-vestlige efterkommere. Der er i begge tilfælde tale om andele, der ligger på næsten samme niveau for 22-årige med dansk oprindelse.

3.1. Højeste fuldførte uddannelse

Alle 16-64-årige

*To ud af tre
indvandrere har
ikke afsluttet en
uddannelse i
Danmark*

Indvandrere har i de fleste tilfælde ikke afsluttet en uddannelse i Danmark. Det er derfor meget vanskeligt at lave meningsfulde sammenligninger mellem uddannelsesniveau hos indvandrere og personer med dansk oprindelse. Der er i denne sammenhæng ikke den store forskel mellem vestlige og ikke-vestlige indvandrere. Blandt de 16-64-årige mænd er der 79 pct. af de vestlige og 63 pct. af de ikke-vestlige indvandrere, som ikke har taget nogen uddannelse i Danmark. De tilsvarende andele er for kvinderne 69 pct. for vestlige indvandrere og 66 pct. for de ikke-vestlige. Til sammenligning er der kun 1 pct. med uoplyst uddannelse blandt personer med dansk oprindelse.

*Kun danske
uddannelser
indgår i kapitel*

Fundamentet for uddannelsesstatistik i Danmark er indberetninger med cpr-nummer fra alle danske uddannelsesinstitutioner. Indvandrere har i de fleste tilfælde ikke afsluttet en uddannelse i Danmark, og de er derfor dårligt dækket af den almindelige uddannelsesstatistik.

Det er kun uddannelser taget i Danmark, som indgår i dette kapitels tabeller og figurer. Indvandrere, der eventuelt har taget en uddannelse i udlandet og ikke nogen i Danmark, vil således stå med uoplyst uddannelsesniveau.

Tabel 3.1. Højeste fuldførte uddannelse for de 16-64-årige mænd. 2012

Højeste fuldførte uddannelse	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
I alt	73 881	112 400	4 554	21 986	1 577 739
	pct.				
I alt	100	100	100	100	100
Grundskole	4	17	29	63	29
Almengymnasial uddannelse	1	2	12	10	6
Erhvervsgymnasial uddannelse	0	1	4	6	3
Erhvervsfaglig uddannelse	4	7	17	9	37
Kort videregående uddannelse	2	2	4	2	5
Mellemlang videregående uddannelse	3	3	7	2	9
Bachelor	1	1	3	2	2
Lang videregående uddannelse	5	3	10	2	8
Uoplyst uddannelse	79	63	14	3	1

Tabel 3.2. Højeste fuldførte uddannelse for de 16-64-årige kvinder. 2012

Højeste fuldførte uddannelse	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
I alt	72 273	120 602	4 231	20 832	1 547 589
	pct.				
I alt	100	100	100	100	100
Grundskole	4	11	27	52	26
Almengymnasial uddannelse	1	3	14	17	8
Erhvervsgymnasial uddannelse	0	1	3	4	2
Erhvervsfaglig uddannelse	7	10	14	12	30
Kort videregående uddannelse	2	2	3	2	4
Mellemlang videregående uddannelse	7	4	12	6	19
Bachelor	3	1	4	3	2
Lang videregående uddannelse	6	3	10	3	7
Uoplyst uddannelse	69	66	12	2	1

Hver ottende af de mandlige vestlige efterkommere har uoplyst uddannelse

Efterkommere er født i Danmark. Alligevel er der blandt mændene henholdsvis 14 pct. af de vestlige og 3 pct. af de ikke-vestlige efterkommere i alderen 16-64 år, som ikke har afsluttet en uddannelse i Danmark. Blandt kvinderne er de tilsvarende andele 12 pct. for vestlige efterkommere og 2 pct. for ikke-vestlige. Den forholdsvis høje andel med uoplyst uddannelse blandt vestlige efterkommere kan skyldes, at de i højere grad end de ikke-vestlige tager en uddannelse i forældrenes oprindelsesland.

30-årige ikke-vestlige efterkommere

Fokus på 30-årige

I dette afsnit fokuseres på de 30-årige. De har en alder, hvor langt hovedparten har afsluttet deres uddannelser. Samtidig er det af hensyn til efterkommernes skæve aldersfordeling hensigtsmæssigt kun at betragte et enkelt alderstrin, når man ønsker at sammenligne dem med personer med dansk oprindelse.

44 pct. af de mandlige ikke-vestlige efterkommere har kun grundskole

Alle efterkommere er pr. definition født i Danmark. Alligevel er der forholdsvis store forskelle mellem 30-årige ikke-vestlige efterkommere og 30-årige med dansk oprindelse, hvad angår sammensætningen på uddannelsesniveau. Blandt de ikke-vestlige mandlige efterkommere er der således hele 44 pct., som ikke har afsluttet nogen uddannelse ud over grundskolen. Den tilsvarende andel blandt 30-årige mænd med dansk oprindelse er kun 19 pct.

Tabel 3.3.

30-årige - fordelt efter højeste fuldførte uddannelse. 2012

	Efterkommere, ikke-vestlige lande		Dansk oprindelse	
	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder
I alt	585	553	25 283	24 752
	pct.			
I alt	100	100	100	100
Grundskole	44	26	19	13
Almengymnasial uddannelse	6	7	5	5
Erhvervgymnasial uddannelse	5	3	3	2
Erhvervsfaglig uddannelse	19	27	39	29
Kort videregående uddannelse	4	6	6	6
Mellemlang videregående uddannelse	6	16	10	25
Bachelor	3	3	4	5
Lang videregående uddannelse	8	9	13	16
Uoplyst uddannelse	4	2	1	0

Andelen er 26 pct. blandt kvinderne

Også blandt kvinderne er der stor forskel mellem kvindelige ikke-vestlige efterkommere og kvinder med dansk oprindelse, idet 26 pct. af efterkommerne kun har afsluttet en grundskoleuddannelse mod 13 pct. for kvinder med dansk oprindelse.

Kønsskel i uddannelse større for ikke-vestlige efterkommere

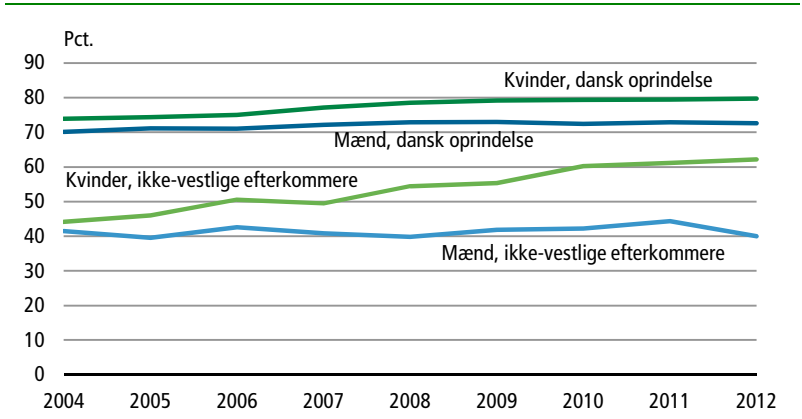
I virkeligheden er det mest bemærkelsesværdige resultat imidlertid den store forskel mellem mandlige og kvindelige efterkommere. I alt er der 62 pct. af de 30-årige kvindelige ikke-vestlige efterkommere, som har afsluttet en erhvervskompetencegivende uddannelse. For mændene er det kun 40 pct. Også blandt personer med dansk oprindelse har flere kvinder end mænd uddannet sig, men her er forskellen betydeligt mindre. Med erhvervskompetencegivende uddannelser forstås uddannelser ud over grundskole- og gymnasieniveauet.

Stigning i 30-årige kvinders uddannelsesniveau siden 2004

Siden 2004 er andelen med en erhvervskompetencegivende uddannelse steget fra 44 til 62 pct. blandt 30-årige kvindelige ikke-vestlige efterkommere. For de mandlige ikke-vestlige efterkommere er der en stigende tendens fra 2008 til 2011, men niveauet i 2012 ligger med 40 pct.

fire procentpoint lavere end i 2011 og på samme niveau som i 2008. Stigningen i ikke-vestlige efterkommeres uddannelsesniveau er altså er fænomen, der først og fremmest gør sig gældende blandt kvinderne.

Figur 3.1. 30-årige med en erhvervskompetencegivende uddannelse

16 gange så mange 30-årige efterkommere i 2012 som i 2001

Det er svært at gå længere tilbage end 2004, når man søger uddannelsesoplysninger om 30-årige ikke-vestlige efterkommere. Det skyldes simpelthen, at gruppen er for lille. Fx var der i 2001 kun 72 ikke-vestlige efterkommere, der var 30 år. I 2012 var antallet steget til 1.138, og det vil fortsætte med at stige de næste mange år.

Tabel 3.4. 30-årige med en erhvervskompetencegivende uddannelse - fordelt efter uddannelsesniveau

	Efterkommere, ikke-vestlige lande		Dansk oprindelse	
	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder
	pct.			
2004, i alt	100	100	100	100
Erhvervsfaglig uddannelse	52	52	59	47
Kort videregående uddannelse	15	12	11	8
Mellemlang videregående uddannelse	13	17	13	27
Bachelor	7	6	4	5
Lang videregående uddannelse	12	13	13	13
2011, i alt	100	100	100	100
Erhvervsfaglig uddannelse	48	44	53	36
Kort videregående uddannelse	11	10	9	7
Mellemlang videregående uddannelse	15	26	14	31
Bachelor	7	5	5	6
Lang videregående uddannelser	19	15	18	19

Færre kvindelige efterkommere har taget mellemlang videregående uddannelse

Blandt de 30-årige, som har afsluttet en erhvervskompetencegivende uddannelse, er der en lidt større andel mænd med dansk oprindelse, som har en erhvervsfaglig uddannelse sammenlignet med de mandlige ikke-vestlige efterkommere, som til gengæld har en lidt højere andel med en afsluttet lang videregående uddannelse. Blandt kvinderne har flere med dansk oprindelse taget en mellemlang eller lang videregående

uddannelse sammenlignet med de kvindelige ikke-vestlige efterkommere, som derimod har højere andele med erhvervsfaglige uddannelser.

*Uddannelsesniveaut
højere i 2012
end i 2004*

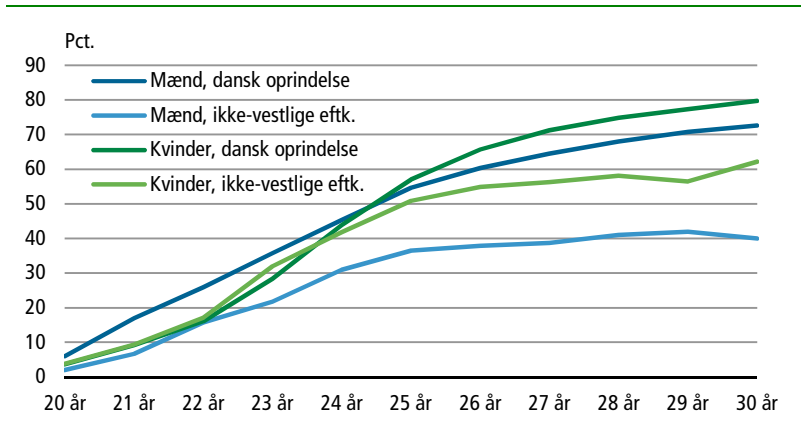
De 30-årige i 2011, som har afsluttet en erhvervskompetencegivende uddannelse, har generelt et højere uddannelsesniveau sammenlignet med de 30-årige med erhvervskompetencegivende uddannelser i 2004.

Højeste fuldførte uddannelse for 20-30-årige

*Uddannelsesniveau
for enkelte alderstrin*

Der er naturligvis mange, som afslutter en erhvervskompetencegivende uddannelse længe før de bliver 30 år. Figuren nedenfor viser andelen med en afsluttet erhvervskompetencegivende uddannelse for alle enkelte trin fra 20 til 30 år for personer med dansk oprindelse og ikke-vestlige efterkommere.

Figur 3.2. **Andel med erhvervskompetencegivende uddannelse. 2012**

*Mandlige
ikke-vestlige
efterkommere skiller
sig negativt ud*

Det er usædvanligt, at personer i begyndelsen af 20'erne har afsluttet en uddannelse ud over det gymnasiale niveau, men kurven stiger for alle grupperne fra alderstrin til alderstrin. Man bemærker, at de mandlige ikke-vestlige efterkommere hurtigt skiller sig negativt ud, mens mænd med dansk oprindelse har den højeste andel med en erhvervskompetencegivende uddannelse for alle alderstrin fra 20 til 24 år.

*Fra 25 år stiger
uddannelsesniveaut
kraftigt for kvinder
med dansk oprindelse*

Blandt kvinderne følges efterkommere og kvinder med dansk oprindelse ad fra 20 til 24 år. Herefter sker der et tydeligt skift, og kvinder med dansk oprindelse bliver den gruppe, som har den højeste andel med en afsluttet erhvervskompetencegivende uddannelse for alle alderstrin fra 25 til 30 år. Samtidig øges afstanden til de kvindelige ikke-vestlige efterkommere fra alderstrin til alderstrin. For de 23-årige kvinder er andelen med en erhvervskompetencegivende uddannelse 28 pct. blandt kvinder med dansk oprindelse og 32 pct. blandt ikke-vestlige efterkommere. Blandt de 30-årige er de tilsvarende andele 80 pct. for kvinder med dansk oprindelse og 62 pct. for kvindelige ikke-vestlige efterkommere – en forskel på 18 procentpoint.

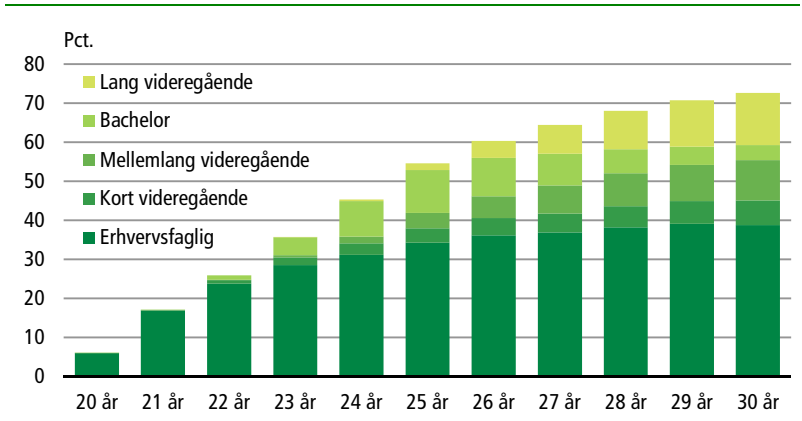
Enkelte alderstrin repræsenterer forskellige generationer

Man skal naturligvis være opmærksom på, at det er forskellige generationer, man ser på, når man betragter aldersopdelte tal for 2011. Det behøver ikke være sådan, at de 23-årige ikke-vestlige efterkommere i dag har lige så stor afstand til kvinder med dansk oprindelse, som 30-årige har i dag, når de selv er 30 år. Om det bliver tilfældet vil tiden vise.

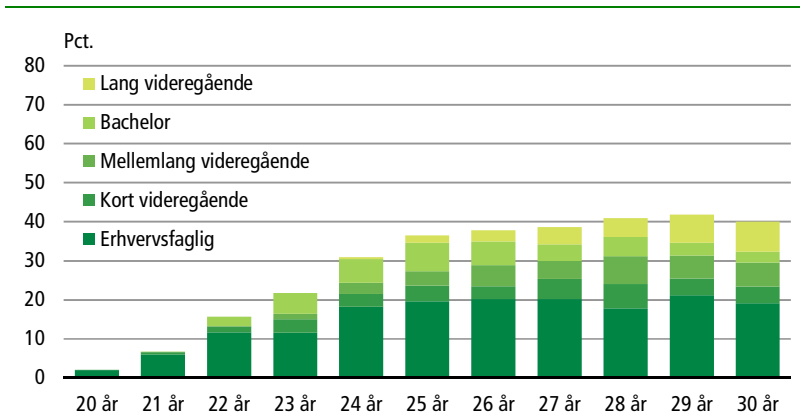
Sammensætning på uddannelsesniveau

I figurerne nedenunder og på næste side er også vist sammensætningen på uddannelsesniveau for personer med erhvervskompetencegivende uddannelser. For de yngste alderstrin er erhvervsfaglige uddannelser dominerende for alle grupper. Det er der naturligvis ikke noget overraskende i, da det reelt er den eneste type uddannelse, man kan nå at have afsluttet som 20-21-årig.

Figur 3.3. Mænd med dansk oprindelse med erhvervskompetencegivende uddannelse og sammensætning på enkelte uddannelsesniveauer. 2012

Figur 3.4. Mandlige ikke-vestlige efterkommere med erhvervskompetencegivende uddannelse og sammensætning på enkelte uddannelsesniveauer. 2012

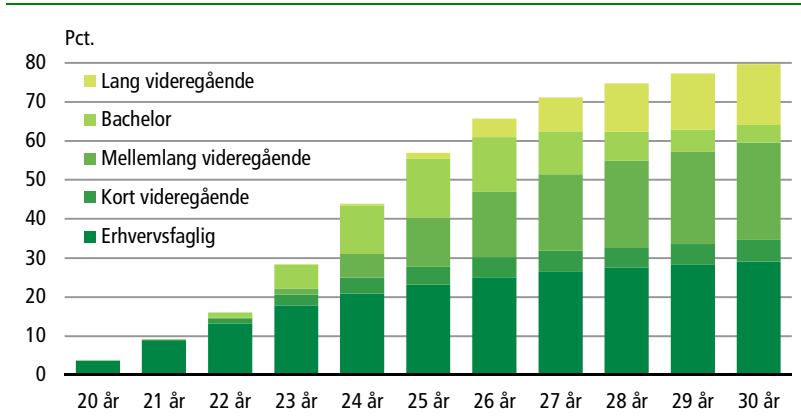

Færre mandlige ikke-vestlige efterkommere får erhvervsfaglige uddannelser

En sammenligning af mænd med dansk oprindelse og mandlige ikke-vestlige efterkommere viser, at hovedforklaringen til den store samlede forskel er, at mandlige efterkommere i langt mindre grad afslutter erhvervsfaglige uddannelser. Allerede blandt 22-årige er der 24 pct. mænd med dansk oprindelse, som har afsluttet en erhvervsfaglig uddannelse, mens den tilsvarende andel kun er 12 pct. blandt mandlige ikke-vestlige efterkommere. Mænd med dansk oprindelse har også højere andele med afsluttede mellemlange og lange videregående uddannelser, men forskellene er her betydeligt mindre.

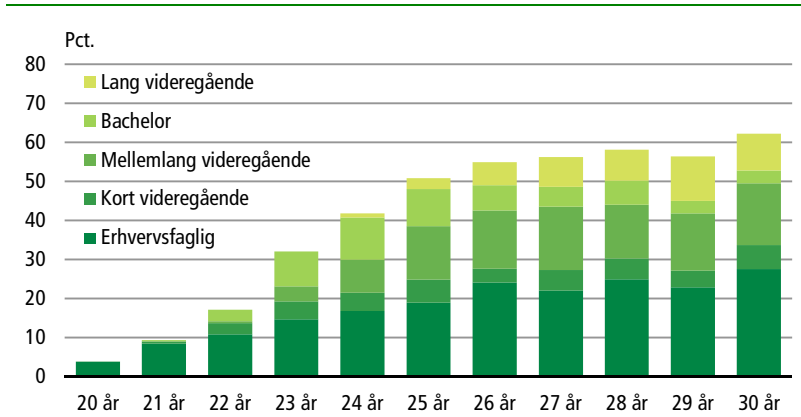
Figur 3.5.

Kvinder med dansk oprindelse med erhvervskompetencegivende uddannelse og sammensætning på enkelte uddannelsesniveauer. 2012

Figur 3.6.

Kvindelige ikke-vestlige efterkommere med erhvervskompetencegivende uddannelse og sammensætning på enkelte uddannelsesniveauer. 2012

For kvinderne er der stor lighed i andelen med erhvervsfaglige uddannelser

Blandt kvinderne er forskellen mellem kvinder med dansk oprindelse og ikke-vestlige efterkommere betydeligt mindre end hos mændene. Der er dog fortsat klare forskelle, som stiger med alderen. Mens hovedforklaringen til den store forskel blandt mændene var lavere andele med erhvervsfaglige uddannelser blandt ikke-vestlige efterkommere, er det lige omvendt hos kvinderne. Her er andelen med afsluttede erhvervsfaglige uddannelser stort set identiske på alle alderstrin. Blandt de 30-

årige er andelen fx 29 pct. blandt kvinder med dansk oprindelse og 27 pct. blandt kvindelige ikke-vestlige efterkommere. Derimod har kvindelige ikke-vestlige efterkommere lavere andele med videregående uddannelser, og forskellen øges fra alderstrin til alderstrin.

Derimod tager færre ikke-vestlige efterkommere videregående uddannelser

For kvinder med dansk oprindelse stiger andelene, som har afsluttet en bachelor, en mellemlang eller lang videregående uddannelse, kraftigt fra 25-års alderen, mens stigningen er langt mere afdæmpet for de ikke-vestlige efterkommere. Blandt 25-årige har 29 pct. af kvinderne med dansk oprindelse afsluttet en bachelor, mellemlang eller lang videregående uddannelse, mens det gælder 26 pct. af de 25-årige kvindelige ikke-vestlige efterkommere. Blandt de 30-årige er de tilsvarende andele 45 og 29 pct.

Forskelle manifesterer sig først sidst i 20'erne

Frem til og med 24-års alderen ser det ud som om ikke-vestlige efterkommere tager uddannelser i samme omfang som kvinder med dansk oprindelse. Det skyldes, at de først og fremmest afslutter erhvervsfaglige uddannelser, som de også begynder tidligt på og afslutter hurtigt. Kvinder med dansk oprindelse tager derimod i højere grad videregående uddannelser, som de både begynder på og afslutter senere. Det manifesterer sig på alderstrinene sidst i 20'erne, hvor forskellen i uddannelsesniveau mellem kvinder med dansk oprindelse og kvindelige ikke-vestlige efterkommere for alvor øges.

3.2. Under uddannelse

Unge med dansk oprindelse oftere i gang med uddannelse end indvandrere

Unge med dansk oprindelse er oftere i gang med en uddannelse end unge indvandrere. Blandt 20-29-årige mænd med dansk oprindelse er 37 pct. under uddannelse, mens de tilsvarende andele er 27 og 25 pct. for vestlige og ikke-vestlige indvandrere. Der er en større andel efterkommere end indvandrere, som er i gang med en uddannelse. Blandt de 20-29-årige vestlige efterkommere er andelen endda højere end blandt 20-29-årige med dansk oprindelse. Vestlige efterkommere er dog en relativt lille gruppe og udgør kun 12 pct. af alle efterkommere i aldersgruppen 20-29 år.

Flere kvindelige efterkommere under uddannelse end mandlige

Med undtagelse af ikke-vestlige indvandrere er der blandt alle herkomstgrupper højere andele blandt kvinderne, som er under uddannelse. Både blandt 20-29-årige kvinder med dansk oprindelse og ikke-vestlige efterkommere er 44 pct. under uddannelse, mens andelen blandt mændene er 37 pct. for begge grupper.

Halvdelen af de 20-årige mandlige ikke-vestlige efterkommere er under uddannelse

Andelen under uddannelse varierer meget mellem de enkelte alderstrin i aldersgruppen 20-29 år, og generelt er andelen faldende med alderen. For mænd med dansk oprindelse er andelen højest blandt 20-årige og lavest blandt 29-årige. Der er 51 pct. af de 20-årige mænd med dansk oprindelse, som er under uddannelse, mens andelen kun er 14 pct. blandt de 29-årige. Også blandt mandlige ikke-vestlige efterkommere er andelen højest blandt 20-årige og lavest blandt 29-årige, idet 50 pct. af de 20-årige er under uddannelse mod kun 12 pct. af de 29-årige.

Tabel 3.5. Antal 20-29-årige mænd samt andel under uddannelse. 2012

Alder	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
Mænd i alt					
20-29 år	23 205	26 268	1 325	9 567	275 883
20 år	1 532	1 703	197	1 654	30 997
21 år	1 974	2 006	191	1 409	31 005
22 år	2 085	2 218	175	1 308	29 760
23 år	2 410	2 492	116	1 135	28 727
24 år	2 546	2 694	155	995	27 337
25 år	2 702	2 883	135	800	26 957
26 år	2 652	3 053	84	647	26 055
27 år	2 543	3 101	86	564	25 044
28 år	2 386	3 007	80	532	24 561
29 år	2 375	3 111	106	523	25 440
Under uddannelse	pct.				
20-29 år	27	25	41	37	37
20 år	49	45	46	50	51
21 år	41	40	42	50	49
22 år	34	35	49	46	49
23 år	30	29	54	42	45
24 år	31	28	49	32	43
25 år	27	25	41	28	37
26 år	23	20	33	25	31
27 år	18	17	33	16	24
28 år	16	17	31	18	19
29 år	13	13	14	12	14

Blandt de kvindelige ikke-vestlige efterkommere er andelen under uddannelse højere end for kvinder med dansk oprindelse for 20-årige og 21-årige. Det kan afspejle, at det er mere almindeligt for efterkommere at begynde med en erhvervsuddannelse lige efter afslutningen af ungdomsuddannelsen, mens mange med dansk oprindelse venter et år eller to. For alle højere alderstrin er andelen under uddannelse højere for kvinder med dansk oprindelse end ikke-vestlige efterkommere. Især for de 24-27-årige er forskellen stor.

Der er tre gange så mange 20-årige ikke-vestlige efterkommere som 29-årige

I en sammenligning af uddannelsesniveauer for de uddannelser, som henholdsvis 20-29-årige med dansk oprindelse, 20-29-årige indvandrere og 20-29-årige efterkommere er i gang med, er det relevant at være opmærksom på gruppernes forskellige fordeling på de enkelte alderstrin. Ikke-vestlige efterkommere er fx kendetegnet ved at være unge, og her er antallet på de enkelte alderstrin faldende med alderen. Der er tre gange så mange 20-årige ikke-vestlige efterkommere som 29-årige.

Tabel 3.6. Antal 20-29-årige kvinder samt andel under uddannelse. 2012

Alder	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
Kvinder i alt					
20-29 år	24 924	27 985	1 316	8 936	264 256
20 år	1 874	1 559	228	1 514	29 563
21 år	2 321	2 034	200	1 271	29 382
22 år	2 443	2 176	145	1 168	28 565
23 år	2 896	2 469	137	1 028	27 204
24 år	2 846	2 723	132	940	25 836
25 år	2 803	2 979	97	789	25 753
26 år	2 619	3 228	102	648	25 317
27 år	2 528	3 506	104	553	24 213
28 år	2 426	3 704	87	490	23 864
29 år	2 168	3 607	84	535	24 559
Under uddannelse	pct.				
20-29 år	31	25	43	44	44
20 år	41	46	32	57	47
21 år	39	42	48	59	58
22 år	38	38	59	61	62
23 år	36	33	58	53	60
24 år	35	29	45	43	53
25 år	32	22	45	34	44
26 år	26	20	39	25	37
27 år	24	17	39	16	28
28 år	20	14	28	20	21
29 år	17	13	21	15	17

For kvindelige ikke-vestlige indvandrere er forholdet omvendt

Antallet af kvindelige ikke-vestlige indvandrere er derimod stigende fra alderstrin til alderstrin. Der er i alt 3.607 kvindelige ikke-vestlige indvandrere, som er 29 år, mens der til sammenligning kun er 1.559 20-årige. De mandlige ikke-vestlige indvandrere er mere lige fordelt over de enkelte alderstrin, men der er stadig klart flest på de ældste alderstrin.

Fokus på 22-åriges igangværende uddannelser

I det følgende er fokus rettet mod de 22-årige. Som følge af efterkommernes skæve aldersfordeling i retning af flere yngre er det hensigtsmæssigt, at man ser på personer, der er præcis lige gamle, når man ønsker at sammenligne de forskellige gruppers fordeling på uddannelsesniveauer. De 22-årige er valgt som alderstrin, da langt de fleste 22-årige er færdige med en eventuel ungdomsuddannelse samtidig med, at det er de færreste 22-årige, som har afsluttet en erhvervskompetencegivende uddannelse.

Mange kvindelige efterkommere er i gang med en mellemlang videregående uddannelse

Blandt de 22-årige, som er i gang med en uddannelse, er personer med dansk oprindelse i højere grad end ikke-vestlige indvandrere og efterkommere i gang med en bachelor uddannelse. Blandt kvinderne er det værd at bemærke, at 40 pct. af de ikke-vestlige efterkommere er i gang med en mellemlang videregående uddannelse mod kun 27 pct. af de ikke-vestlige indvandrere, som i højere grad tager erhvervsfaglige eller korte videregående uddannelser.

Tabel 3.7. 22-årige mænd i gang med en uddannelse - fordelt efter uddannelsens niveau. 2012

Igangværende uddannelse	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
I alt under uddannelse	711	770	86	605	14 536
	pct.				
I alt under uddannelse	100	100	100	100	100
Grundskole	0	1	1	1	1
Almengymnasial uddannelse	0	5	5	4	4
Erhvervsgymnasial	0	3	1	2	2
Erhvervsfaglig uddannelse	10	30	22	26	29
Kort videregående uddannelse	15	12	13	12	8
Mellemlang videregående uddannelse	36	20	19	22	17
Bachelor	26	24	36	27	37
Lang videregående uddannelse	12	5	3	5	2

Mange vestlige indvandrere kommer til Danmark for at studere

Blandt de vestlige indvandrere, der er i gang med en uddannelse, er hele 38 pct. af mændene og 53 pct. af kvinderne i gang med en bachelor eller lang videregående uddannelse. For personer med dansk oprindelse ligger de tilsvarende andele omkring 40 pct. for både mænd og kvinder. De høje andele for vestlige indvandrere skyldes, at mange unge vestlige indvandrere kommer til Danmark netop for at studere på en videregående uddannelse. Ofte er de her kun kort tid og vender hjem igen, når deres studieforløb er afsluttet. De er derfor ikke helt sammenlignelige med personer med dansk oprindelse og ikke-vestlige indvandrere og efterkommere, som har en mere permanent tilknytning til Danmark.

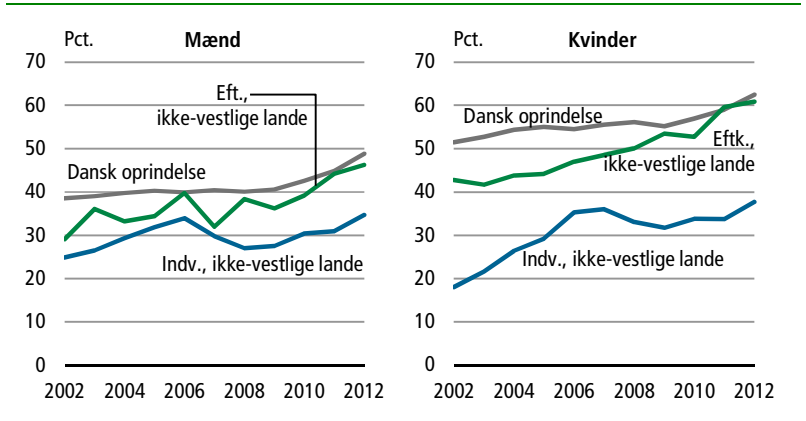
Tabel 3.8. 22-årige kvinder i gang med en uddannelse - fordelt efter uddannelsens niveau. 2012

Igangværende uddannelse	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
I alt under uddannelse	933	821	86	711	17 843
	pct.				
I alt under uddannelse	100	100	100	100	100
Grundskole	-	1	-	0	1
Almengymnasial uddannelse	2	2	5	2	2
Erhvervsgymnasial	0	2	-	1	0
Erhvervsfaglig uddannelse	5	22	16	16	19
Kort videregående uddannelse	9	10	8	7	6
Mellemlang videregående uddannelse	30	27	27	40	33
Bachelor	37	29	41	29	38
Lang videregående uddannelse	16	7	3	5	2

Stor stigning i andelen under uddannelse siden 2002

Siden 2002 er der sket en kraftig stigning i andelen af 22-årige kvindelige ikke-vestlige indvandrere og efterkommere, som er under uddannelse. I 2002 var det således kun 18 pct. af de ikke-vestlige kvindelige indvandrere, som var under uddannelse, mens andelen var 38 pct. i 2012. For de kvindelige efterkommere er den tilsvarende andel gået fra 43 pct. til 61 pct. i samme periode. Udviklingen har ikke været lige så kraftig blandt mændene, men siden 2007 har der dog været tale om en meget klar stigende tendens. I 2012 var andelen af 22-årige ikke-vestlige efterkommere under uddannelse næsten på samme niveau som for 22-årige med dansk oprindelse både blandt mændene og kvinderne.

Figur 3.7. Andel 22-årige i gang med en uddannelse efter herkomst

4. Offentlig forsørgelse

Sammenfatning

Mens de ikke-vestlige indvandrere udgør 7 pct. af hele den 16-64-årige befolkning, er deres andel af 16-64-årige på offentlig forsørgelse 10 pct. Deres overrepræsentation er særligt stor blandt kontanthjælpsmodtagere, hvor 22 pct. er ikke-vestlige indvandrere.

Blandt alle 16-64-årige ikke-vestlige indvandrere er 38 pct. på offentlig forsørgelse. De tilsvarende andele er 23 pct. blandt personer med dansk oprindelse og 16 pct. blandt vestlige indvandrere.

Halvdelen eller mere af den 16-64-årige befolkning er på offentlig forsørgelse blandt mandlige indvandrere fra Libanon, Irak og Somalia. Blandt kvinderne er over halvdelen på offentlig forsørgelse blandt indvandrere fra Libanon, Somalia, Jugoslavien, Irak, Tyrkiet og Bosnien-Hercegovina.

Det er især i aldersgruppen 50-59 år, at ikke-vestlige indvanderes overrepræsentation er stor. Henholdsvis 59 og 61 pct. af de mandlige og kvindelige ikke-vestlige indvandrere i aldersgruppen var i 2011 på offentlig forsørgelse. De tilsvarende andele var 23 og 27 pct. blandt mænd og kvinder med dansk oprindelse.

4.1. Offentlig forsørgelse 2011

Modtagere af offentlige forsørgelsesydelse

Dette kapitel handler om personer i den erhvervsaktive alder, som modtager offentlige forsørgelsesydelse. I tabellen på næste side er alle fuldtidsmodtagere af de forskellige ydelser opdelt på herkomst.

Fuldtidsmodtagere er beregnet ud fra det samlede antal deltagere på ydelserne og den varighed, som de hver især har været på ydelserne. To personer, der begge har været ledige i et halvt år i 2011, giver fx én fuldtidsledig.

Statistik om modtagere af offentlige forsørgelsesydelse offentliggøres løbende af Danmarks Statistik. I de normale offentliggørelser opdeles der dog ikke på herkomst. I tabellen for fuldtidsmodtagere i 2011 er det samlede antal personer med offentlig forsørgelse 844.722. Det er 1.000 færre sammenlignet med de tal, der findes i statistikbanken. Forskellen skyldes, at der er en lille gruppe personer, som der ikke kan tilknyttes oplysning om herkomst, og de findes derfor ikke i tabellerne i dette kapitel.

For en nærmere beskrivelse af de forskellige ordninger, der er nævnt i tabellerne, henvises til Danmarks Statistiks temapublikation om offentligt forsørgede, som er udgivet i november 2011.

Førtidspension og efterløn udgør 42 pct. af offentlig forsørgelse til 16-64-årige

I 2011 var der i alt 844.722 fuldtidsmodtagere af offentlig forsørgelse. Heraf udgjorde tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet, der omfatter ordningerne førtidspension og efterløn, i alt 42 pct. Dermed er tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet klart den største enkelte gruppe. De resterende 58 pct. fordeler sig på registrerede ledige med 13 pct., støttet beskæftigelse med 13 pct., vejledning og opkvalificering med 6 pct., barseldagpenge mv. med 7 pct., kontanthjælp med 9 pct. sygedag-

penge med 8 pct. samt en restgruppe på 2 pct. der omfatter feriedagpenge, revalideringsydelse, ledighedsydelse og introduktionsydelse.

Tabel 4.1. Offentligt forsørgede - fordelt efter herkomst og type af ydelse. 16-64-årige fuldtidsmodtagere. 2011

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse	I alt
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande		
I alt	22 632	88 020	1 659	6 863	725 547	844 722
Registrerede ledige i alt	4 252	12 174	273	1 662	90 076	108 437
Ledige dagpengemodtagere	3 273	8 990	198	1 064	76 207	89 733
Ledige kontanthjælpsmodtagere	980	3 184	75	598	13 868	18 704
Feriedagpenge	195	640	11	65	4 849	5 759
Vejledning og opkvalificering i alt	2 214	10 102	143	974	40 023	53 456
Vejlednings- og opkvalificering i alt (dp)	691	2 479	35	265	12 033	15 502
Vejlednings- og opkvalificering i alt (kh)	1 523	7 623	109	709	27 990	37 955
Støttet beskæftigelse i alt	2 387	6 778	186	673	96 405	106 428
Virksomhedspraktik (dp)	211	615	15	100	5 641	6 581
Virksomhedspraktik (kh)	377	1 541	32	201	12 696	14 847
Ansættelse med løntilskud (dp)	560	1 343	34	192	15 139	17 269
Ansættelse med løntilskud (kh)	198	717	12	69	3 316	4 311
Fleksjob	858	2 092	76	61	49 875	52 961
Skånejob	36	185	10	8	5 413	5 652
Servicejob	9	6	-	-	208	223
Voksenlærling	139	280	8	41	4 118	4 585
Barselsdagpenge mv. i alt	2 189	3 429	130	851	49 429	56 028
Barselsdagpenge, uden job	491	1 239	32	286	8 310	10 359
Barselsdagpenge, med job	1 698	2 183	98	561	41 097	45 637
Forsøg (kh)	0	6	-	4	22	32
Tilbagetrækning i alt	7 348	30 173	562	716	313 097	351 896
Førtidspension	4 997	28 695	501	710	202 715	237 618
Efterløn	2 351	1 478	61	6	110 383	114 278
Øvrige ydelsesmodtagere i alt	4 047	24 725	354	1 922	131 669	162 718
Kontanthjælp	1 770	16 694	205	1 333	54 869	74 870
Introduktionsydelse	2	1 420	-	15	-	1 437
Revalideringsydelse i øvrigt	59	172	5	19	2 898	3 154
Ledighedsydelse	256	900	12	27	11 125	12 321
Sygedagpenge, uden job	1 082	4 138	64	364	29 954	35 602
Sygedagpenge, med job	878	1 402	68	164	32 824	35 336

Anm.: Bemærkningen (dp) betyder dagpengeberettigede. Bemærkningen (kh) betyder kontanthjælpsberettigede.

Indvandrere i mindre grad forsikret i a-kasse

Mange af ordningerne kan opdeles på dagpenge- og kontanthjælpsmodtagere, og her finder man en tydelig forskel mellem indvandrere og personer med dansk oprindelse. Fx udgjorde de ledige kontanthjælpsmodtagere 13.868 ud af 90.076 registrerede ledige blandt personer med dansk oprindelse. Det svarer til en andel på 15 pct. Den tilsvarende andel var 26 pct. blandt de ikke-vestlige indvandrere, som var registrerede ledige. Denne forskel afspejler, at indvandrere er mindre tilbøjelige til at være forsikrede i a-kasse.

Tabel 4.2. Herkomstgruppers andel af offentligt forsørgede 16-64-årige. 2011

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse	I alt
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande		
	pct.					
I alt	3	10	0	1	86	100
Registrerede ledige i alt	4	11	0	2	83	100
Ledige dagpengemodtagere	4	10	0	1	85	100
Ledige kontanthjælpsmodtagere	5	17	0	3	74	100
Feriedagpenge	3	11	0	1	84	100
Vejledning og opkvalificering i alt	4	19	0	2	75	100
Vejlednings- og opkvalificering i alt (dp)	4	16	0	2	78	100
Vejlednings- og opkvalificering i alt (kh)	4	20	0	2	74	100
Støttet beskæftigelse i alt	2	6	0	1	91	100
Virksomhedspraktik (dp)	3	9	0	2	86	100
Virksomhedspraktik (kh)	3	10	0	1	86	100
Ansættelse med løntilskud (dp)	3	8	0	1	88	100
Ansættelse med løntilskud (kh)	5	17	0	2	77	100
Fleksjob	2	4	0	0	94	100
Skånejob	1	3	0	0	96	100
Servicejob	4	3	-	-	93	100
Voksenlærling	3	6	0	1	90	100
Barselsdagpenge mv. i alt	4	6	0	2	88	100
Barselsdagpenge, uden job	5	12	0	3	80	100
Barselsdagpenge, med job	4	5	0	1	90	100
Forsøg (kh)	0	19	-	12	69	100
Tilbagetrækning i alt	2	9	0	0	89	100
Førtidspension	2	12	0	0	85	100
Efterløn	2	1	0	0	97	100
Øvrige ydelsesmodtagere i alt	2	15	0	1	81	100
Kontanthjælp	2	22	0	2	73	100
Introduktionsydelse	0	99	-	1	-	100
Revalideringsydelse i øvrigt	2	5	0	1	92	100
Ledighedsydelse	2	7	0	0	90	100
Sygedagpenge, uden job	3	12	0	1	84	100
Sygedagpenge, med job	2	4	0	0	93	100

Anm.: Bemærkningen (dp) betyder dagpengeberettigede. Bemærkningen (kh) betyder kontanthjælpsberettigede.

24 pct. af modtagerne af kontanthjælp er ikke-vestlige indvandrere

De ikke-vestlige indvandrere udgør 7 pct. af alle 16-64-årige, mens deres andel af alle fuldtidsmodtagere af offentlig forsørgelse er 10 pct. Samlet set er de ikke-vestlige indvandrere altså overrepræsenterede blandt modtagere af offentlig forsørgelse. Der er dog tydelige forskelle mellem ordningerne. Når der ses bort fra introduktionsydelse, som er en ordning tiltænkt indvandrere, er kontanthjælp den ordning, hvor de ikke-vestlige indvandreres overrepræsentation er størst. Hele 22 pct. af fuldtidsmodtagerne af kontanthjælp er ikke-vestlige indvandrere.

<i>Registrerede ledige</i>	De ikke-vestlige indvandrere er også overrepræsenterede blandt de ledige, idet de udgjorde 11 pct. af alle registrerede ledige. Deres overrepræsentation var størst blandt ledige kontanthjælpsmodtagere, hvor de udgjorde 17 pct.
<i>Vejledning og opkvalificering</i>	Også blandt personer på vejledning og opkvalificering var der flere ikke-vestlige indvandrere end deres andel af befolkningen tilsiger. Blandt alle fuldtidsmodtagere af vejledning og opkvalificering var 19 pct. ikke-vestlige indvandrere.
<i>Støttet beskæftigelse</i>	Blandt modtagere af støttet beskæftigelse var 6 pct. ikke vestlige indvandrere, hvilket svarer til de 16-64-årige ikke-vestlige indvandreres andel af hele befolkningen. Af underopdelingen af støttet beskæftigelse fremgår det, at ikke-vestlige indvandrere var overrepræsenteret blandt personer i virksomhedspraktik og ansatte med løntilskud, mens de kun udgjorde 4 pct. blandt personer i fleksjob. Personer i fleksjob udgør samlet set halvdelen af personer i støttet beskæftigelse.
<i>Førtidspension og efterløn</i>	Med en andel på 12 pct. af alle førtidspensionister er der næsten dobbelt så mange ikke-vestlige indvandrere på førtidspension sammenlignet med deres andel af hele den 16-64-årige befolkning. Derimod udgør de ikke-vestlige indvandrere kun lidt over 1 pct. af efterlønsmodtagerne, mens deres andel af den 60-64-årige befolkning er mere end dobbelt så høj.
<i>Syge- og barselsdagpenge</i>	Ikke-vestlige indvandrere udgør 12 pct. af modtagere af sygedagpenge uden job men kun 4 pct. af modtagere af sygedagpenge med job. Den samme forskel findes blandt modtagere af barselsdagpenge. Ikke-vestlige indvandrere er samlet set ikke overrepræsenterede blandt modtagere af barselsdagpenge, men de udgør 12 pct. af modtagere af barselsdagpenge uden job og 5 pct. af modtagere af barselsdagpenge uden job.
<i>38 pct. af de 16-64-årige ikke-vestlige indvandrere på offentlig forsørgelse</i>	De 844.722 fuldtidsmodtagere af offentlig forsørgelse i 2011 svarer til 24 pct. af hele den 16-64-årige befolkning. Blandt personer med dansk oprindelse var 23 pct. fuldtidsmodtagere af offentlig forsørgelse, mens andelen var 16 pct. blandt vestlige indvandrere og 38 pct. blandt ikke-vestlige indvandrere.
<i>Efterkommere er meget unge og kan ikke sammenlignes med andre grupper</i>	Andelene for efterkommere kan ikke umiddelbart sammenlignes med indvandrere og personer med dansk oprindelse, da efterkommere og især de ikke-vestlige efterkommere er meget unge. Derfor er der forholdsvis få efterkommere på tilbagetrækningsordninger, hvilket har en reducerende effekt på den samlede andel med offentlig forsørgelse.

Tabel 4.3. Fuldtidsmodtagere på offentlige ydelser i procent af alle 16-64-årige. 2011

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse	I alt
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande		
	pct.					
I alt	16,3	38,1	19,7	16,9	23,2	23,8
Registrerede ledige i alt	3,1	5,3	3,2	4,1	2,9	3,1
Ledige dagpengemodtagere	2,4	3,9	2,4	2,6	2,4	2,5
Ledige kontanthjælpsmodtagere	0,7	1,4	0,9	1,5	0,4	0,5
Feriedagpenge	0,1	0,3	0,1	0,2	0,2	0,2
Vejledning og opkvalificering i alt	1,6	4,4	1,7	2,4	1,3	1,5
Vejlednings- og opkvalificering i alt (dp)	0,5	1,1	0,4	0,7	0,4	0,4
Vejlednings- og opkvalificering i alt (kh)	1,1	3,3	1,3	1,7	0,9	1,1
Støttet beskæftigelse i alt	1,7	2,9	2,2	1,7	3,1	3,0
Virksomhedspraktik (dp)	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2
Virksomhedspraktik (kh)	0,3	0,7	0,4	0,5	0,4	0,4
Ansættelse med løntilskud (dp)	0,4	0,6	0,4	0,5	0,5	0,5
Ansættelse med løntilskud (kh)	0,1	0,3	0,1	0,2	0,1	0,1
Fleksjob	0,6	0,9	0,9	0,2	1,6	1,5
Skånejob	0,0	0,1	0,1	0,0	0,2	0,2
Servicejob	0,0	0,0	-	-	0,0	0,0
Voksenlærling	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Barselsdagpenge mv. i alt	1,6	1,5	1,5	2,1	1,6	1,6
Barselsdagpenge, uden job	0,4	0,5	0,4	0,7	0,3	0,3
Barselsdagpenge, med job	1,2	0,9	1,2	1,4	1,3	1,3
Forsøg (kh)	0,0	0,0	-	0,0	0,0	0,0
Tilbagetrækning i alt	5,3	13,1	6,7	1,8	10,0	9,9
Førtidspension	3,6	12,4	5,9	1,7	6,5	6,7
Efterløn	1,7	0,6	0,7	0,0	3,5	3,2
Øvrige ydelsesmodtagere i alt	2,9	10,7	4,2	4,7	4,2	4,6
Kontanthjælp	1,3	7,2	2,4	3,3	1,8	2,1
Introduktionsydelse	0,0	0,6	-	0,0	-	0,0
Revalideringsydelse i øvrigt	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1
Ledighedsydelse	0,2	0,4	0,1	0,1	0,4	0,3
Sygedagpenge, uden job	0,8	1,8	0,8	0,9	1,0	1,0
Sygedagpenge, med job	0,6	0,6	0,8	0,4	1,0	1,0

Anm.: Bemærkningen (dp) betyder dagpengeberettigede. Bemærkningen (kh) betyder kontanthjælpsberettigede.

7 pct. af de ikke-vestlige indvandrere er på kontanthjælp

Andelene på de enkelte ydelser målt i forhold til hele befolkningen fremgår også af tabellen. Fx ses det, at de ikke-vestlige indvandrere på kontanthjælp udgør 7 pct. af alle 16-64-årige ikke-vestlige indvandrere. Blandt personer med dansk oprindelse er den tilsvarende andel kun 2 pct.

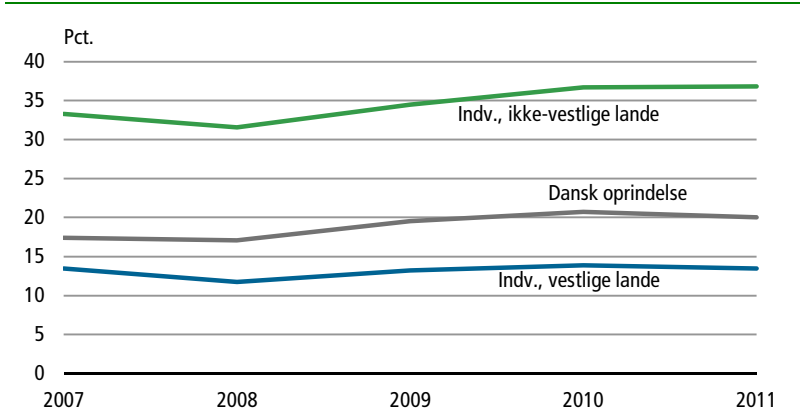
I det følgende vil fokus være rettet mod den samlede andel med offentlig forsørgelse og ikke på de enkelte ordninger. Der vil også være opdelt på køn.

4.2. Udvikling 2007-2011

Tidsserie kun mulig fra 2007-2011

Den sammenhængende statistik for personer med offentlig forsørgelse er en forholdsvis ny opfindelse, og det er derfor kun muligt at lave en tidsserie fra 2007 til 2011. De to figurer viser udviklingen i andelen af fuldtidsmodtagere af offentlig forsørgelse for indvandrere og personer med dansk oprindelse.

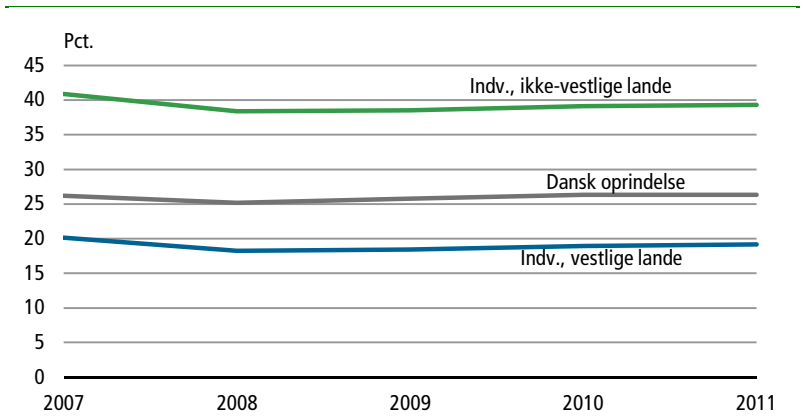
Figur 4.1. 16-64-årige mandlige fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse

Stigning i andel med offentlig forsørgelse fra 2008 til 2011

Blandt mændene er andelen med offentlig forsørgelse steget for alle tre grupper fra 2008 til 2011. Det er en udvikling, som kan hænge sammen med de dårligere konjunkturer, som har haft en negativ indflydelse på beskæftigelsen i denne periode. For de mandlige ikke-vestlige indvandrere steg andelen med offentlig forsørgelse fra 32 pct. i 2008 til 37 pct. i 2011. Stigningen er næsten lige så kraftig blandt mænd med dansk oprindelse, mens andelen med offentlig forsørgelse kun er steget svagt for mandlige vestlige indvandrere. I 2011 var andelen med offentlig forsørgelse 17 procentpoint højere for de ikke-vestlige indvandrere sammenlignet med mænd med dansk oprindelse, hvilket er den største målte forskel i perioden 2007 til 2011.

Figur 4.2. 16-64-årige kvindelige fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse

Kvinder mindre hårdt ramt af dårligere konjunkturer

Kvinder har ikke været lige så hårdt ramt af de dårligere konjunkturer som mændene. Andelen med offentlig forsørgelse er for de ikke-vestlige indvandrere steget fra 38 pct. i 2008 til 39 pct. i 2011, men den nuværende andel ligger fortsat under niveauet i 2007. Forskellen mellem kvinder med dansk oprindelse og ikke-vestlige indvandrere var 13 procentpoint i 2011. I 2007 var den tilsvarende forskel 15 procentpoint.

4.3. Opdeling på forskellige oprindelseslande

Store forskelle mellem de enkelte oprindelseslande

Inden for grupperne af vestlige og ikke-vestlige lande er der store forskelle mellem de enkelte lande. Tabellerne viser tal for omfanget af offentlig forsørgelse for indvandrere fra de 30 lande, hvorfra der 1. juli 2011 var flest 16-64-årige indvandrere i Danmark.

Over halvdelen på offentlig forsørgelse blandt mænd fra Libanon, Irak og Somalia

Blandt mændene er det indvandrere fra Libanon, Irak og Somalia, som har de højeste andele med offentlig forsørgelse med niveauer, der ligger mellem 50 og 58 pct. I den modsatte ende findes indvandrere fra Nederlandene, Frankrig, Rumænien, Litauen, Indien, Kina og Ukraine, som alle har andele med offentlig forsørgelse, der ligger under 10 pct.

Sammensætning på alder varierer for forskellige indvandrergrupper

Store forskelle i alderssammensætningen af indvandrerne spiller også en rolle, og generelt gælder det, at jo yngre befolkningen er, desto mindre vil andelen med offentlig forsørgelse være. Alle syv lande med andele under 10 pct. har forholdsvis unge indvandrerbefolkninger.

Flygtninge oftere på offentlig forsørgelse

Baggrunden for indvandrerens ophold i Danmark er også vigtig. Især gælder det, at flygtninge oftere vil modtage offentlig forsørgelse. Indvandrere fra Libanon, Irak og Somalia består hovedsageligt af flygtninge, og det er på den baggrund ikke overraskende, at de er blandt landene med højest andel af offentligt forsørgede.

Tabel 4.4. Offentligt forsørgede blandt 16-64-årige mænd. 2011

	Antal fuldtids- modtagere	Alle 16-64-årige	Andel offentligt forsørgede
	antal personer		pct.
Indvandrere, vestlige lande	9 481	70 442	13,5
Heraf:			
Sverige	744	3 938	18,9
Tyskland	1 763	9 801	18,0
Storbritannien	1 149	6 736	17,1
Island	492	2 939	16,8
Italien	415	2 704	15,3
Norge	573	3 942	14,5
Polen	1 550	11 692	13,3
USA	333	2 986	11,2
Nederlandene	267	2 739	9,7
Frankrig	218	2 541	8,6
Rumænien	321	4 279	7,5
Litauen	137	2 999	4,6
Indvandrere, ikke-vestlige lande ..	41 167	111 800	36,8
Heraf:			
Libanon	3 625	6 156	58,9
Irak	5 375	10 403	51,7
Somalia	2 391	4 793	49,9
Bosnien-Hercegovina	3 675	7 954	46,2
Iran	3 052	6 793	44,9
Jugoslavien ¹	2 092	4 666	44,8
Marokko	952	2 316	41,1
Afghanistan	1 891	5 060	37,4
Tyrkiet	5 664	15 237	37,2
Sri Lanka	1 166	3 165	36,8
Vietnam	1 185	3 820	31,0
Pakistan	1 538	5 595	27,5
Rusland	257	1 157	22,2
Thailand	170	1 070	15,9
Filippinerne	152	1 043	14,5
Indien	264	3 128	8,4
Kina	264	3 246	8,1
Ukraine	92	3 078	3,0
Dansk oprindelse	316 643	1 581 560	20,0

¹ Jugoslavien før opsplitningen.

Kvinder fra Libanon og Somalia ofte på offentlig forsørgelse

Blandt kvinderne har indvandrere fra Libanon, Somalia, Jugoslavien, Irak, Tyrkiet og Bosnien-Hercegovina andele med offentlig forsørgelse, som ligger over 50 pct. De laveste andele findes blandt indvandrere fra Litauen, USA, Italien, Frankrig og Filippinerne, som i alle fire tilfælde ligger under 13 pct.

Tabel 4.5. Offentligt forsørgede blandt 16-64-årige kvinder. 2011

	Antal fuldtids- modtagere	Alle 16-64-årige	Andel offentligt forsørgede
	antal personer		pct.
Indvandrere, vestlige lande	13 150	68 583	19,2
Heraf:			
Polen	2 971	11 867	25,0
Sverige	1 493	6 099	24,5
Norge	1 559	6 923	22,5
Island	698	3 267	21,4
Storbritannien	653	3 123	20,9
Tyskland	1 760	9 348	18,8
Rumænien	601	3 730	16,1
Nederlandene	269	1 866	14,4
Litauen	382	3 050	12,5
USA	330	2 654	12,4
Italien	143	1 260	11,4
Frankrig	197	1 765	11,2
Indvandrere, ikke-vestlige lande ..	46 853	119 255	39,3
Heraf:			
Libanon	3 454	5 076	68,1
Somalia	2 319	4 151	55,9
Jugoslavien ¹	2 553	4 595	55,5
Irak	4 376	8 270	52,9
Tyrkiet	7 381	14 076	52,4
Bosnien-Hercegovina	3 957	7 807	50,7
Marokko	1 121	2 300	48,7
Pakistan	2 138	4 804	44,5
Iran	2 049	4 697	43,6
Afghanistan	1 720	4 056	42,4
Sri Lanka	1 318	3 119	42,3
Vietnam	1 637	4 289	38,2
Thailand	1 730	7 534	23,0
Rusland	687	3 170	21,7
Indien	342	1 985	17,2
Kina	677	4 564	14,8
Ukraine	390	2 756	14,2
Filippinerne	895	7 598	11,8
Dansk oprindelse	408 905	1 551 647	26,4

¹ Jugoslavien før opsplitningen.

4.4. Opdeling på forskellige aldersgrupper

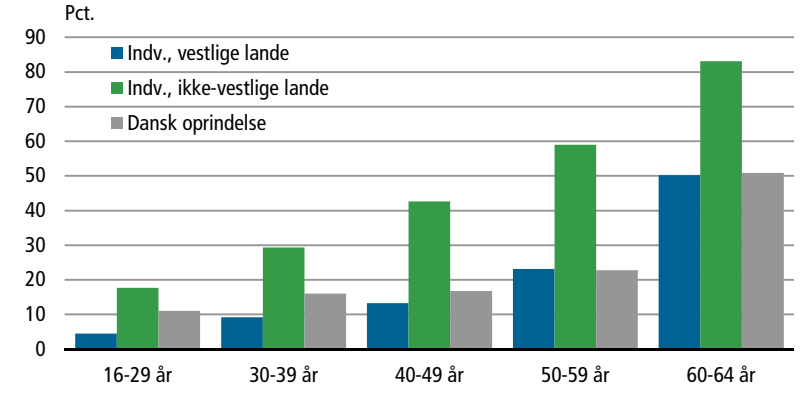
*Ikke-vestlige
indvandrere højest i
alle aldersgrupper*

Ikke-vestlige indvandrere har klart højere andele med offentlig forsørgelse i alle aldersgrupper sammenlignet med personer med dansk oprindelse og vestlige indvandrere.

*Relativt størst forskel
blandt 50-59-årige*

Relativt er forskellen størst blandt de 50-59-årige, hvor 59 pct. af de mandlige ikke-vestlige indvandrere er på offentlig forsørgelse mod 23 pct. blandt mænd med dansk oprindelse og mandlige vestlige indvandrere.

Figur 4.3. Mandlige fuldtidsmodtagere af offentlig forsørgelse - fordelt efter alder. 2011

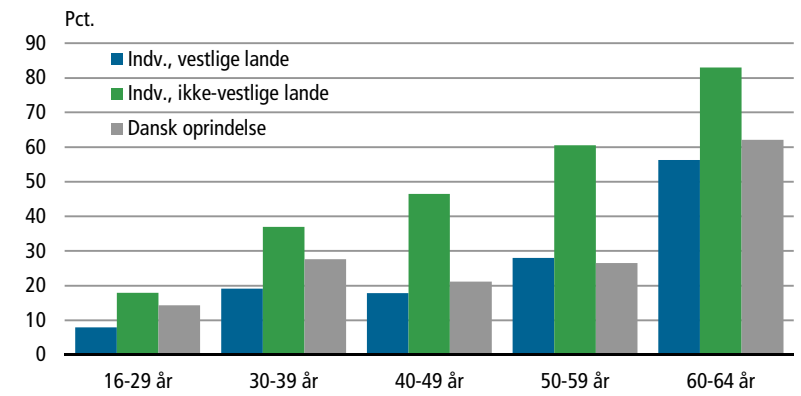
Andelen på offentlig forsørgelse stiger med alderen

Der er en klar tendens til, at andelen med offentlig forsørgelse stiger med alderen. Det gælder for både personer med dansk oprindelse og vestlige og ikke-vestlige indvandrere. Tendensen er dog klarest blandt de ikke-vestlige indvandrere. Mens 18 pct. af de mandlige ikke-vestlige indvandrere under 30 år er på offentlig forsørgelse, gælder det 29 pct. af de 30-39-årige, 43 pct. af de 40-49-årige, 59 pct. af de 50-59-årige og 83 pct. af de 60-64-årige.

Få 30-39-årige mandlige vestlige indvandrere på offentlig forsørgelse

I aldersgrupperne under 30 år og 30-39 år er andelen med offentlig forsørgelse klart mindre for de mandlige vestlige indvandrere sammenlignet med mænd med dansk oprindelse. Blandt de 30-39-årige mænd er det fx kun 9 pct. af de vestlige indvandrere, som er på offentlig forsørgelse mod 16 pct. af mændene med dansk oprindelse.

Figur 4.4. Kvindelige fuldtidsmodtagere af offentlig forsørgelse - fordelt efter alder. 2011

61 pct. af de 50-59-årige kvindelige ikke-vestlige indvandrere på offentlig forsørgelse

Mønsteret er stort set det samme blandt kvinderne. Dog er de relative forskelle mindre. Det er også i aldersgruppen 50-59 år, at man blandt kvinderne finder den største forskel, idet 61 pct. af de ikke-vestlige indvandrere var på offentlig forsørgelse mod 27 pct. af kvinderne med dansk oprindelse og 28 pct. af de vestlige indvandrere.

Relativt mange 30-39-årige kvinder får barseldagpenge

Tendensen til stigende andele med offentlig forsørgelse med alderen gør sig også gældende hos kvinderne. Den er dog lidt mindre entydig blandt kvinder med dansk oprindelse, idet 28 pct. af de 30-39-årige var på offentlig forsørgelse mod 21 pct. af de 40-49-årige. Forskellen skyldes hovedsageligt, at der er mere end ti gange så mange 30-39-årige kvinder, der får barseldagpenge sammenlignet med 40-49-årige.

Også lav andel af 30-39-årige kvindelige vestlige indvandrere på offentlig forsørgelse

Ligesom blandt mændene har kvindelige vestlige indvandrere klart lavere andele på offentlig forsørgelse end kvinder med dansk oprindelse i aldersgrupperne under 30 år og 30-39 år. Mange yngre vestlige indvandrere kommer til Danmark i forbindelse med studier og er her ofte kun i kortere tid. Udenlandske studerende er sjældent modtagere af offentlig forsørgelse, og den høje andel af studerende blandt yngre vestlige indvandrere har givetvis en reducerende virkning på andelen med offentlig forsørgelse.

5. Kriminalitet

Sammenfatning

85 pct. af al kriminalitet bliver begået af personer med dansk oprindelse. Indvandrere og efterkommere står for henholdsvis 12 og 3 pct. Indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande udgør 81 pct. af alle dømte indvandrere og efterkommere.

Uanset herkomst er kriminalitet klart mest udbredt blandt mænd, som samlet udgør otte ud af ti dømte for kriminalitet. Kriminalitetshyppighederne er generelt højest for personer under 40 år. Mandlige efterkommere i alderen 20-29 år skiller sig særligt ud med mere end en dobbelt så høj kriminalitetshyppighed som mandlige indvandrere og mænd med dansk oprindelse i den samme aldersgruppe.

Ikke-vestlige indvandrere og efterkommere er yngre end personer med dansk oprindelse, og de har ofte lavere socioøkonomisk status. Det er forhold, der bør tages højde for, når man sammenligner dem med personer med dansk oprindelse. Et indeks, der standardiserer efter alder viser, at kriminaliteten i 2011 var 68 pct. højere blandt mænd med ikke-vestlig baggrund end blandt hele den mandlige befolkning. Når der yderligere standardiseres for socioøkonomisk status reduceres kriminaliteten til at være 43 pct. højere.

Det samlede kriminalitetsindeks for alle mandlige ikke-vestlige indvandrere og efterkommere på 143 dækker over, at der er store forskelle mellem indvandrere og efterkommere. De mandlige indvanderers indeks er således 127, mens efterkommernes er 221. Det samlede indeks er klart tættere på indvandrernes indeks, da indvandrere udgør 84 pct. af den samlede gruppe

Mænd med oprindelse i Libanon, der for to tredjedele vedkommende er statsløse palæstinensere, har med 243 det højeste kriminalitetsindeks blandt de undersøgte lande. Mænd med jugoslavisk oprindelse har ligeledes et indeks, der ligger over 200 og mænd med oprindelse i Tyrkiet og Marokko har indeks, der ligger tæt på 200. Den laveste kriminalitet har mandlige indvandrere og efterkommere med oprindelse i USA og Kina.

5.1. Samlet kriminalitet

Herkomst

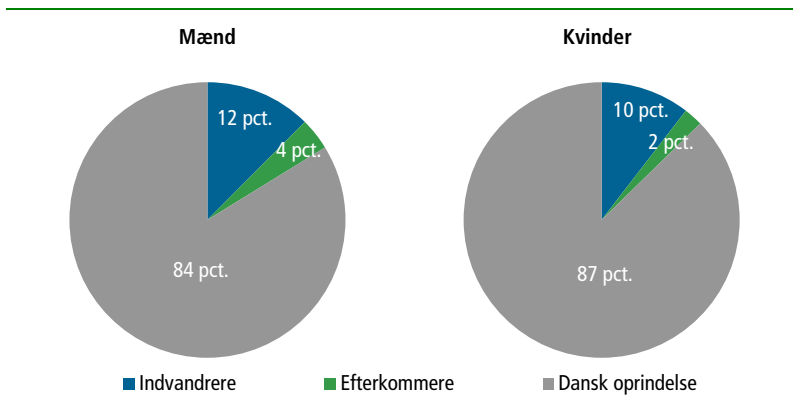
*12 pct. af al
kriminalitet begås
af indvandrere*

I alt blev 154.634 personer i alderen 15-79 år kendt skyldige i en strafretlig afgørelse i 2011. Heraf udgjorde personer med dansk oprindelse 85 pct., indvandrere 12 pct. og efterkommere 3 pct.

*Fire ud af fem
kriminelle er mænd*

Uanset herkomst er mændene klart i overtal blandt personer med en strafferetlig afgørelse. De udgjorde 81 pct. blandt indvandrere, 86 pct. blandt efterkommere og 77 pct. blandt personer med dansk oprindelse.

Figur 5.1. Skyldige i kriminalitet. 2011

Tabel 5.1. 15-79-årige skyldige i kriminalitet. 2011

	Indvandrere	Efterkommere	Dansk oprindelse	I alt
Mænd i alt	14 998	4 570	101 104	120 672
15-19 år	756	1 375	9 971	12 102
20-29 år	4 544	2 304	24 196	31 044
30-39 år	3 841	761	19 972	24 574
40-49 år	3 506	76	22 277	25 859
50-59 år	1 649	33	14 246	15 928
60-69 år	572	15	8 058	8 645
70-79 år	130	6	2 384	2 520
Kvinder i alt	3 543	761	29 658	33 962
15-19 år	119	204	2 057	2 380
20-29 år	816	375	5 027	6 218
30-39 år	1 086	150	6 391	7 627
40-49 år	900	19	8 023	8 942
50-59 år	408	9	4 841	5 258
60-69 år	159	3	2 477	2 639
70-79 år	55	1	842	898

Flest kriminelle blandt unge

Kriminalitet bliver i højere grad begået af yngre mennesker end af ældre. Blandt unge mænd i alderen 20-29 år blev 9 pct. fundet skyldig i mindst ét forhold i 2011. Til sammenligning var det fx kun 4 pct. af de 50-59-årige.

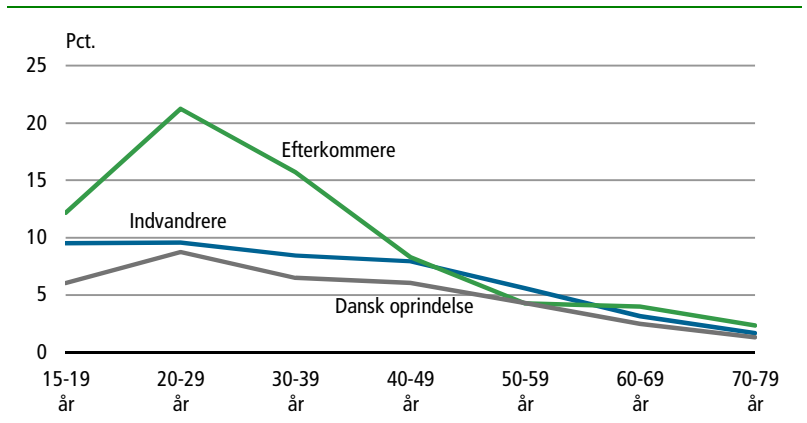
Flest blandt unge efterkommere bliver kendt skyldige

Hvis antallet af kriminelle i de enkelte aldersgrupper sættes i relation til befolkningen i de tilsvarende aldersgrupper viser det sig, at der generelt er en større andel af mandlige indvandrere og efterkommere end af mænd med dansk oprindelse, der er dømt for kriminalitet. I de yngre aldersgrupper finder man de største forskelle. Fx blev 21 pct. af de 20-29-årige mandlige efterkommere fundet skyldige i et eller flere forhold i 2011. For indvandrere og personer med dansk oprindelse var de tilsvarende andele 10 og 9 pct. Også blandt kvinderne er der op til 50-års alderen en større andel af efterkommerne end af indvandrerne og kvinder med dansk oprindelse, der er fundet skyldige i kriminalitet i 2011.

Tabel 5.2. Samlet kriminalitetshyppighed. 2011

	Mænd				Kvinder			
	Indvandrere	Efterkommere	Dansk oprindelse	I alt	Indvandrere	Efterkommere	Dansk oprindelse	I alt
	pct.							
15-19 år	9,5	12,2	6,1	6,6	1,6	1,9	1,3	1,4
20-29 år	9,6	21,2	8,8	9,3	1,6	3,7	1,9	1,9
30-39 år	8,4	15,7	6,5	6,9	2,1	3,3	2,1	2,1
40-49 år	7,9	8,3	6,1	6,3	2,1	2,3	2,2	2,2
50-59 år	5,6	4,3	4,3	4,4	1,5	1,2	1,5	1,5
60-69 år	3,1	4,0	2,5	2,5	0,9	0,9	0,7	0,8
70-79 år	1,7	2,3	1,3	1,3	0,6	0,4	0,4	0,4

Figur 5.2. Kriminalitetshyppigheder for mænd. 2011

Vestlige versus ikke-vestlige lande

Flest kriminelle fra ikke-vestlige lande

Indvandrere og efterkommere dømt for kriminalitet kommer især fra ikke-vestlige lande. I 2011 havde 80 pct. af alle kriminelle med anden oprindelse end dansk ikke-vestlig oprindelse.

Mænd fra ikke-vestlige lande mest kriminelle

Mænd med oprindelse i ikke-vestlige lande er i alle aldre – undtagen de 70-79-årige - oftere kriminelle end både mænd med oprindelse i vestlige lande og mænd med dansk oprindelse. Særlig udtalt er det i aldersgruppen 20-29 år, hvor over 16 pct. af mænd med oprindelse i et ikke-vestligt land er kendt skyldige i kriminalitet mod 9 pct. af alle 20-29-årige mænd.

**Tabel 5.3. 15-79-årige skyldige i kriminalitet -
fordelt efter herkomst og oprindelsesland. 2011**

	Vestlige lande			Ikke-vestlige lande			Dansk oprindelse	I alt
	Indvandrere	Efterkommere	I alt	Indvandrere	Efterkommere	I alt		
Mænd i alt	3 292	333	3 625	11 706	4 237	15 943	101 104	120 672
15-19 år ...	103	48	151	653	1 327	1 980	9 971	12 102
20-29 år ...	921	113	1 034	3 623	2 191	5 814	24 196	31 044
30-39 år ...	862	75	937	2 979	686	3 665	19 972	24 574
40-49 år ...	686	50	736	2 820	26	2 846	22 277	25 859
50-59 år ...	432	26	458	1 217	7	1 224	14 246	15 928
60-69 år ...	218	15	233	354	-	354	8 058	8 645
70-79 år ...	70	6	76	60	-	60	2 384	2 520
Kvinder i alt	1 148	83	1 231	2 395	678	3 073	29 658	33 962
15-19 år ...	27	16	43	92	188	280	2 057	2 380
20-29 år ...	225	26	251	591	349	940	5 027	6 218
30-39 år ...	320	15	335	766	135	901	6 391	7 627
40-49 år ...	279	14	293	621	5	626	8 023	8 942
50-59 år ...	164	8	172	244	1	245	4 841	5 258
60-69 år ...	97	3	100	62	-	62	2 477	2 639
70-79 år ...	36	1	37	19	-	19	842	898

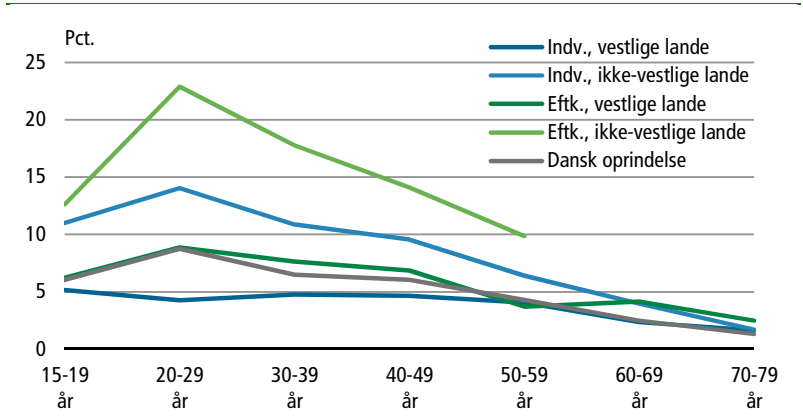
**Tabel 5.4. Samlet kriminalitetshyppighed -
fordelt efter herkomst og oprindelsesland. 2011**

	Vestlige lande			Ikke-vestlige lande			Dansk oprindelse	I alt	
	Indvandrere	Efterkommere	I alt	Indvandrere	Efterkommere	I alt			
	pct.								
Mænd									
15-19 år ...	5,2	6,2	5,4	11,0	12,6	12,0	6,1	6,6	
20-29 år ...	4,3	8,9	4,5	14,0	22,9	16,4	8,8	9,3	
30-39 år ...	4,8	7,6	4,9	10,9	17,8	11,7	6,5	6,9	
40-49 år ...	4,7	6,8	4,8	9,6	14,1	9,6	6,1	6,3	
50-59 år ...	4,1	3,7	4,0	6,4	9,9	6,4	4,3	4,4	
60-69 år ...	2,3	4,1	2,4	4,0	-	4,0	2,5	2,5	
70-79 år ...	1,7	2,5	1,7	1,7	-	1,7	1,3	1,3	
Kvinder									
15-19 år ...	1,3	2,0	1,5	1,7	1,9	1,8	1,3	1,4	
20-29 år ...	1,0	2,1	1,0	2,2	3,9	2,6	1,9	1,9	
30-39 år ...	1,9	1,7	1,9	2,2	3,6	2,3	2,1	2,1	
40-49 år ...	2,3	2,2	2,3	2,0	2,6	2,0	2,2	2,2	
50-59 år ...	1,6	1,2	1,5	1,4	1,2	1,4	1,5	1,5	
60-69 år ...	1,0	1,0	1,0	0,8	-	0,8	0,7	0,8	
70-79 år ...	0,6	0,4	0,6	0,5	-	0,5	0,4	0,4	

Indvandrere fra vestlige lande mindst kriminelle

Mandlige indvandrere fra vestlige lande har de laveste kriminalitets-hyppigheder af næsten samtlige herkomstgrupper. Særlig stor er forskellen mellem de fem grupper i aldersgruppen 20-29 år, hvor indvandrere fra vestlige lande har en bemærkelsesværdig lav kriminalitets-hyppighed og efterkommere fra ikke-vestlige lande en meget høj hyppighed. Det skal her nævnes, at mange indvandrere fra vestlige lande kun er i landet i en kortere periode og at arbejde eller studier er blandt de vigtigste årsager til deres ophold i Danmark.

Figur 5.3. Kriminalitetshyppigheder for mænd - fordelt efter herkomst og oprindelsesland. 2011

Oprindelsesland

Flest kriminelle har oprindelse i Tyrkiet

Tyrkiet er det land, som det største antal kriminelle har oprindelse i. Det hænger selvfølgelig sammen med, at Tyrkiet er det land, som flest indvandrere og efterkommere har oprindelse i. Libanon, Irak og Pakistan er andre lande, som en del kriminelle har oprindelse i. Det skal nævnes, at ca. to tredjedele af personerne med oprindelse i Libanon er statsløse palæstinensere.

Tabel 5.5. 15-79-årige skyldige i kriminalitet - fordelt efter oprindelsesland. 2011

	Mænd	Kvinder	I alt
EU-lande			
Danmark	101 104	29 658	130 762
Polen	789	251	1 040
Tyskland	420	154	574
Rumænien	306	88	394
Storbritannien	288	53	341
Sverige	195	107	302
Øvrige Europa			
Tyrkiet	3 496	519	4 015
Jugoslavien ¹	985	263	1 248
Bosnien-Hercegovina ..	645	146	791
Norge	199	110	309
Afrika			
Somalia	820	78	898
Marokko	538	87	625
Amerika			
USA	96	38	134
Asien			
Libanon	1 740	220	1 960
Irak	1 437	202	1 639
Pakistan	1 207	194	1 401
Iran	773	178	951
Afghanistan	613	82	695
Vietnam	285	130	415
Sri Lanka	347	53	400
Thailand	81	130	211
Kina	119	55	174
Filippinerne	58	47	105

Anm.: Udvalg af oprindelseslande med flest indbyggere i Danmark.

¹ Jugoslavien før opsplitningen.

Kriminalitetsindeks

Korrektion for alderssammensætning

Som det er fremgået, er kriminalitetshyppigheden højere i de yngre aldersgrupper end i de ældre. En befolkningsgruppes samlede kriminalitet påvirkes derfor af, hvordan gruppen er sammensat aldersmæssigt. Hvis man ønsker et samlet mål for kriminaliteten i en befolkningsgruppe, er det derfor nødvendigt at korrigere for, hvordan gruppen er sammensat aldersmæssigt.

Efterkommere har højest kriminalitetsindeks

Når der korrigeres for alderssammensætningen viser det sig, at mandlige efterkommere har et kriminalitetsindeks på 209. Det betyder, at denne gruppe har en overhyppighed af kriminalitet på 109 pct. i forhold til hele den mandlige befolkning, hvor indekstallet er sat til 100. Mandlige indvandrere har et kriminalitetsindeks på 118, når der er korrigeret for deres alderssammensætning. Også blandt kvinder er det efterkommerne, der med et indeks på 161, har den højeste kriminalitet.

Flest kriminelle blandt selvstændige, arbejdsløse og personer uden for arbejdsstyrken

Ud over alder er socioøkonomisk status en faktor, der påvirker kriminalitetshyppigheden for en befolkningsgruppe. Fx har mandlige selvstændige og arbejdsløse et kriminalitetsindeks, der ligger henholdsvis 54 og 45 pct. over gennemsnittet for alle mænd. Mænd i gruppen andre uden for arbejdsstyrken har et indeks, der ligger 59 pct. over gennemsnittet. En befolkningsgruppes socioøkonomiske sammensætning vil derfor påvirke dens kriminalitetsniveau, og i beregningen af et kriminalitetsindeks bør der derfor også korrigeres for den socioøkonomiske status.

Tabel 5.6. Kriminalitetsindeks for afgørelser i alt for 15-79-årige - fordelt efter socioøkonomisk status. 2011

	Indvandrere	Efterkommere	Dansk oprindelse	I alt
———— indeks, mænd i alt = 100 ————				
Mænd				
I alt ¹	96	203	98	100
I alt ²	118	209	96	100
Selvstændige	219	299	145	154
Lønmodtagere	102	177	82	85
Arbejdsløse	179	301	135	145
Under uddannelse	124	177	76	85
Pensionist mv.	136	145	96	100
Andre uden for arbejdsstyrken	112	292	175	159
———— indeks, kvinder i alt = 100 ————				
Kvinder				
I alt ¹	83	159	102	100
I alt ²	95	161	100	100
Selvstændige	223	261	174	179
Lønmodtagere	91	153	91	91
Arbejdsløse	125	202	126	127
Under uddannelse	98	130	76	80
Pensionist mv.	112	101	94	95
Andre uden for arbejdsstyrken	87	219	171	143

¹ Standardiseret for alder og socioøkonomisk status.

² Standardiseret for alder.

Lavere kriminalitet blandt indvandrere, når der korrigeres for socioøkonomisk status

Når den socioøkonomiske status inddrages, falder kriminalitetsindekset for mandlige indvandrere fra 118 til 96, dvs. til et indeks, der ligger under gennemsnittet for alle mænd. Indekset for mandlige efterkommere ændres derimod ikke betydeligt: fra 209 til 203. Indekset for mænd med dansk oprindelse stiger til 98 og ligger dermed lidt under det gennemsnitlige kriminalitetsniveau. For kvinderne ændres indekset i samme retning, når der korrigeres for den socioøkonomiske sammensætning. For de kvindelige indvandrere endda så meget, at de ligger væsentlig under gennemsnittet for alle kvinder.

*Efterkommere højest
kriminalitetsindeks*

Mandlige efterkommere har højere kriminalitetsindeks end indvandrere. Det gælder uanset om oprindelsen er i et vestligt eller et ikke-vestligt land og uanset socioøkonomisk status. Forskellen er særligt stor blandt mænd i gruppen af andre uden for arbejdsstyrken med ikke-vestlig oprindelse. Her var kriminalitetsindekset 316 for efterkommere og 170 for indvandrere. Også blandt de arbejdsløse mænd fra ikke-vestlige lande er der store forskelle i kriminalitetsindekset mellem indvandrere og efterkommere.

*Kvindelige
indvandrere
har generelt en
kriminalitet under
gennemsnittet*

Når der korrigeres for socioøkonomisk status har kvindelige indvandrere fra både vestlige og ikke-vestlige lande et kriminalitetsindeks, der ligger under gennemsnittet for alle kvinder. Til gengæld er kriminaliteten for kvindelige efterkommere med oprindelse i ikke-vestlige lande højt, og der sker ingen næsten ændring i indekset ved korrektion for den socioøkonomiske status.

Tabel 5.7. Kriminalitetsindeks for afgørelser i alt for 15-79-årige - fordelt efter socioøkonomisk status, herkomst og oprindelsesland. 2011

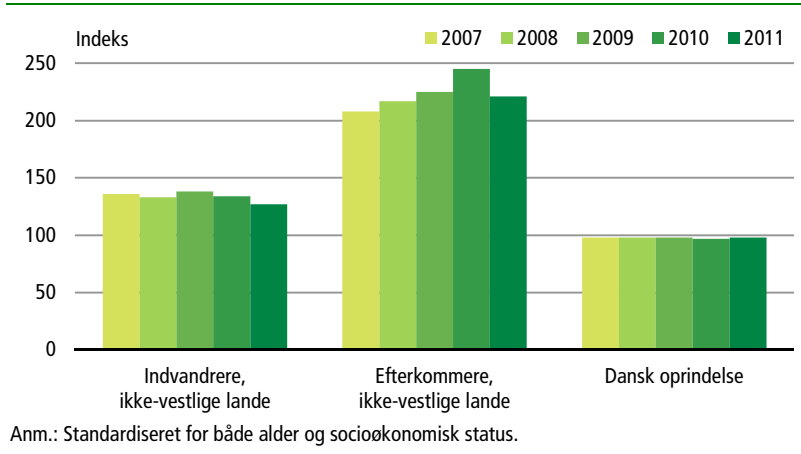
	Vestlige lande			Ikke-vestlige lande		
	Indvandrere	Efterkommere	I alt	Indvandrere	Efterkommere	I alt
———— indeks, mænd i alt = 100 ————						
Mænd						
I alt ¹	52	98	54	127	221	143
I alt ²	65	102	67	154	228	168
Selvstændige	122	126	122	260	344	269
Lønmodtagere	73	85	73	122	200	135
Arbejdsløse	99	181	105	197	321	210
Under uddannelse ..	48	90	56	157	185	172
Pensionist mv.	93	120	95	147	162	147
Andre uden for arb.st.	52	137	55	170	316	193
———— indeks, kvinder i alt = 100 ————						
Kvinder						
I alt ¹	73	102	75	88	170	98
I alt ²	84	105	85	102	172	112
Selvstændige	209	..	203	233	369	242
Lønmodtagere	89	76	88	91	176	102
Arbejdsløse	137	..	130	122	231	132
Under uddannelse ..	46	..	49	127	136	131
Pensionist mv.	134	..	133	103	..	103
Andre uden for arb.st.	65	221	69	99	219	110

Anm.: ... angiver, at der er færre end 10 dømte personer i befolkningsgruppen.

¹ Standardiseret for alder og socioøkonomisk status.

² Standardiseret for alder.

Figur 5.4. Kriminalitetsindeks for mænd. 2007-2011

*Udvikling
2007-2011*

Som det fremgår af figuren ovenfor er der sket en stigning i kriminalitetsindekset fra 2007 til 2011 for efterkommere fra ikke-vestlige lande. Indekset i 2007 var på 208 og i 2010 på 245. I 2011 falder indekset imidlertid til 221 og er hermed på samme niveau som i 2009. Indekset for indvandrere har været relativt konstant fra 2007 til 2010, men falder også i 2011. Indekset for mænd med dansk oprindelse har i hele perioden ligget på 97-98.

*Mænd fra EU-lande
har lav kriminalitet*

Indvandrere og efterkommere med oprindelse i EU-lande er blandt de mænd, der har den laveste kriminalitet. Når der er korrigeret for både alder og socioøkonomisk status, har mænd fra Polen, Rumænien, Storbritannien, Sverige og Tyskland indeks, der ligger mellem 35 og 51 pct. under gennemsnittet for alle mænd. Mænd med oprindelse i Norge har et indeks 46 pct. under gennemsnittet.

*Mænd fra USA og
Kina ligger særlig lavt*

Speciel lav kriminalitet har mænd fra Kina og USA med indeks på henholdsvis 35 og 30.

*Libanon har det
højeste indeks*

Mænd med oprindelse i Libanon har det højeste kriminalitetsindeks. Når der alene korrigeres for alderssammensætningen, er indekset på 291. Når der yderligere korrigeres for socioøkonomisk status, falder indekset, men det er stadig mere end dobbelt så højt som gennemsnittet for alle mænd. Mænd med oprindelse i Marokko, Tyrkiet og Jugoslavien har også indeks, der er omkring dobbelt så høje som gennemsnittets.

Tabel 5.8. Kriminalitetsindeks for afgørelser i alt for 15-79-årige mænd -
fordelt efter oprindelsesland. 2011

	Standardiseret for alder	Standardiseret for alder og socioøkonomisk status
———— indeks, alle mænd = 100 ————		
EU-lande		
Danmark	94	99
Polen	85	65
Rumænien	84	61
Storbritannien	65	57
Sverige	65	57
Tyskland	56	49
Øvrige Europa		
Jugoslavien ¹	234	211
Tyrkiet	213	192
Bosnien-Hercegovina	115	110
Norge	62	54
Afrika		
Marokko	221	196
Somalia	225	175
Amerika		
USA	40	30
Asien		
Libanon	291	243
Pakistan	198	170
Irak	193	158
Afghanistan	155	138
Iran	162	137
Sri Lanka	130	127
Vietnam	86	85
Thailand	86	79
Filippinerne	60	53
Kina	42	35

Anm.: Udvalg af oprindelseslande med flest indbyggere i Danmark.

¹ Jugoslavien før opsplitningen.

5.2. Kriminalitet opdelt på lovområder

Straffelov, særlove, færdselslov

Strafferetslige afgørelser opdeles i tre lovområder: straffelov, færdselslov og særlove. Straffelovsovertrædelser omfatter blandt andet sædeligheds-, volds- og ejendomsforbrydelser. Ejendomsforbrydelser er bl.a. indbrud, tyveri og hærværk. Overtrædelser af ordensbekendtgørelsen og våbenloven er indeholdt i særlove. Overtrædelser af færdselsloven omfatter færdselsuheld med spiritus, spirituskørsel, mangler ved køretøj og færdselslovsovertrædelser i øvrigt. Sidstnævnte restkategori udgør 86 pct. af alle overtrædelser af færdselsloven og omfatter blandt andet alle bøder på mindst 1.500 kr.

Herkomst

Færdselslovs-overtrædelser mest udbredt

Uanset køn og herkomst er overtrædelse af færdselsloven den mest udbredte form for kriminalitet inden for de tre lovområder. I alt 65 pct. af de dømte mænd og 71 pct. af de dømte kvinder har overtrådt færdselsloven.

Relativt flere indvandrere og efterkommere overtræder straffeloven

Af de mænd med dansk oprindelse, der blev fundet skyldig i kriminalitet i 2011, havde 65 pct. begået en overtrædelse af færdselsloven. De tilsvarende andele er mindre blandt indvandrere og efterkommere, som til gengæld har højere andele, der blev fundet skyldige i overtrædelser af straffeloven.

Tabel 5.9. 15-79-årige skyldige i kriminalitet - fordelt efter lovovertrædelse og herkomst. 2011

	antal				pct.			
	Indvan- drere	Efter- kom- mere	Dansk oprin- delse	I alt	Indvan- drere	Efter- kom- mere	Dansk oprin- delse	I alt
Mænd i alt	14 998	4 570	101 104	120 672	100	100	100	100
Straffelov	3 799	1 586	18 460	23 845	25	35	18	20
Heraf:								
- Vold	1 050	463	5 063	6 576	7	10	5	5
- Ejendom	2 409	990	11 892	15 291	16	22	12	13
Færdselslov	9 430	2 643	66 054	78 127	63	58	65	65
Særlove	3 326	1 219	23 613	28 158	22	27	23	23
Kvinder i alt	3 543	761	29 658	33 962	100	100	100	100
Straffelov	1 206	270	5 165	6 641	34	35	17	20
Heraf:								
- Vold	98	33	705	836	3	4	2	2
- Ejendom	1 063	234	4 200	5 497	30	31	14	16
Færdselslov	2 042	460	21 636	24 138	58	60	73	71
Særlove	370	57	3 415	3 842	10	7	12	11

Anm.: Da samme person kan overtræde flere forskellige love, vil summen af kategorierne være større end totalen.

Vestlige versus ikke-vestlige lande

Mandlige indvandrere fra vestlige lande har næsten samme kriminalitetsmønster som mænd med dansk oprindelse

Mandlige indvandrere med oprindelse i vestlige lande har et kriminalitetsmønster, der mest ligner mønstret for mænd med dansk oprindelse. Dog er der en mindre andel end blandt mænd med dansk oprindelse, der er dømt for overtrædelse af særlovene. Både mandlige efterkommere med oprindelse i et vestligt land og indvandrere og efterkommere med oprindelse i et ikke-vestligt land adskiller sig ved i højere grad at overtræde straffeloven og i mindre grad færdselsloven. Særlig udtalt er dette for efterkommere fra ikke-vestlige lande, hvor 35 pct. af de dømte har overtrådt straffeloven.

Tabel 5.10. 15-79-årige skyldige i kriminalitet - fordelt efter lovovertrædelse, herkomst og oprindelsesland. 2011

	Vestlige lande			Ikke-vestlige lande		
	Indvandrere	Efterkommere	I alt	Indvandrere	Efterkommere	I alt
	pct.					
Mænd i alt . . .	100	100	100	100	100	100
Straffelov	19	27	20	27	35	29
Heraf:						
- Vold	4	9	4	8	10	9
- Ejendom	14	17	14	17	22	18
Færdselslov . . .	68	54	67	61	58	61
Særlove	17	29	18	24	26	24
Kvinder i alt . .	100	100	100	100	100	100
Straffelov	23	37	24	39	35	39
Heraf:						
- Vold	1	1	1	4	5	4
- Ejendom	21	34	22	34	30	34
Færdselslov . . .	69	49	68	52	62	54
Særlove	10	17	10	11	6	10

Anm.: Da samme person kan overtræde flere forskellige love, vil summen af kategorierne være større end totalen.

Oprindelsesland

Flest mænd med oprindelse i Somalia overtræder straffeloven.

Af de dømte mænd med oprindelse i Somalia havde 48 pct. overtrådt straffeloven. Det er den største andel blandt de undersøgte lande. Det er også blandt de dømte mænd fra Somalia, at der er den største andel, der har overtrådt særlovene. Til gengæld ligger Somalia lavest med hensyn til andelen, der har overtrådt færdselsloven. De største andele, der har overtrådt denne lov, findes blandt mænd med oprindelse i Tyskland, Storbritannien og Tyrkiet, hvor omkring 70 pct. af de dømte har overtrådt færdselsloven.

Tabel 5.11. 15-79-årige mænd skyldige i kriminalitet - fordelt efter oprindelsesland og lovovertrædelse. 2011

	Straffelov		Færdsels- lov	Sær- love	I alt	
	I alt	Heraf:				
		Vold	Ejendom			
EU-lande						
Danmark	18 460	5 063	11 892	66 054	23 613	101 104
Polen	158	38	115	531	145	789
Tyskland	72	20	47	296	66	420
Rumænien	73	12	58	209	35	306
Storbritannien	42	10	27	205	52	288
Sverige	41	5	28	121	44	195
Øvrige Europa						
Tyrkiet	693	232	375	2 491	726	3 496
Jugoslavien ¹	316	87	208	599	220	985
Bosnien-Hercegovina ...	234	60	165	339	138	645
Litauen	57	8	48	129	35	209
Norge	38	10	26	132	42	199
Island	37	12	23	114	48	187
Afrika						
Somalia	395	93	273	253	338	820
Marokko	186	55	117	283	164	538
Asien						
Libanon	644	179	405	1 060	457	1 740
Irak	443	135	270	884	321	1 437
Pakistan	229	60	130	789	329	1 207
Iran	241	90	120	461	186	773
Afghanistan	181	70	98	352	154	613
Sri Lanka	67	16	39	236	65	347
Vietnam	91	21	64	151	68	285

Anm.: Udvalg af oprindelseslande med mindst 100 dømte mænd. Da samme person kan overtræde flere forskellige love, vil summen af kategorierne være større end totalen.

¹ Jugoslavien før opsplitningen.

**Tabel 5.12. 15-79-årige mænd skyldige i kriminalitet -
fordelt efter oprindelsesland og lovovertrædelse. 2011**

	Straffelov		Færdsels- lov	Sær- love	I alt	
	I alt	Heraf:				
		Vold	Ejendom	pct.		
EU-lande						
Danmark	18	5	12	65	23	100
Polen	20	5	15	67	18	100
Tyskland	17	5	11	70	16	100
Rumænien	24	4	19	68	11	100
Storbritannien	15	3	9	71	18	100
Sverige	21	3	14	62	23	100
Øvrige Europa						
Tyrkiet	20	7	11	71	21	100
Jugoslavien ¹	32	9	21	61	22	100
Bosnien-Hercegovina ...	36	9	26	53	21	100
Litauen	27	4	23	62	17	100
Norge	19	5	13	66	21	100
Island	20	6	12	61	26	100
Afrika						
Somalia	48	11	33	31	41	100
Marokko	35	10	22	53	30	100
Asien						
Libanon	37	10	23	61	26	100
Irak	31	9	19	62	22	100
Pakistan	19	5	11	65	27	100
Iran	31	12	16	60	24	100
Afghanistan	30	11	16	57	25	100
Sri Lanka	19	5	11	68	19	100
Vietnam	32	7	22	53	24	100

Anm.: Udvalg af oprindelseslande med mindst 100 dømte mænd. Da samme person kan overtræde flere forskellige love, vil summen af kategorierne være større end totalen.

¹ Jugoslavien før opsplitningen.

***Dømte kvinder fra
Bosnien overtræder
oftest straffeloven***

Af de i alt 146 dømte kvinder med oprindelse i Bosnien-Hercegovina er de 71 dømt for overtrædelse af straffeloven. Det svarer til 49 pct. og er den største andel blandt kvinder fra de viste oprindelseslande. Også for kvinderne er det blandt de dømte med oprindelse i Tyskland og Tyrkiet, at der er flest, der har overtrådt færdselsloven.

Tabel 5.13. 15-79-årige kvinder skyldige i kriminalitet -
fordelt efter oprindelsesland og lovovertrædelse. 2011

	Straffelov		Færdsels- lov	Sær- love	I alt	
	I alt	Heraf:				
		Vold	Ejendom			
EU-lande						
Danmark	5 165	705	4 200	21 636	3 415	29 658
Polen	80	9	69	153	24	251
Tyskland	22	-	19	118	17	154
Sverige	20	-	20	74	14	107
Øvrige Europa						
Tyrkiet	90	11	78	385	48	519
Jugoslavien ¹	127	6	118	127	22	263
Bosnien-Hercegovina ...	71	5	68	73	6	146
Asien						
Libanon	94	11	82	112	20	220
Irak	94	8	85	97	16	202
Pakistan	68	4	60	119	11	194
Iran	81	5	75	92	10	178
Thailand	33	6	27	78	20	130

Anm.: Udvalg af oprindelseslande med mindst 100 dømte kvinder. Da samme person kan overtræde flere forskellige love, vil summen af kategorierne være større end totalen.

¹ Jugoslavien før opsplitningen.

Tabel 5.14. 15-79-årige kvinder skyldige i kriminalitet -
fordelt efter oprindelsesland og lovovertrædelse. 2011

	Straffelov		Færdsels- lov	Sær- love	I alt	
	I alt	Heraf:				
		Vold	Ejendom			
pct.						
EU-lande						
Danmark	17	2	14	73	12	100
Polen	32	4	27	61	10	100
Tyskland	14	-	12	77	11	100
Sverige	19	-	19	69	13	100
Øvrige Europa						
Tyrkiet	17	2	15	74	9	100
Jugoslavien ¹	48	2	45	48	8	100
Bosnien-Hercegovina ...	49	3	47	50	4	100
Asien						
Libanon	43	5	37	51	9	100
Irak	47	4	42	48	8	100
Pakistan	35	2	31	61	6	100
Iran	46	3	42	52	6	100
Thailand	25	5	21	60	15	100

Anm.: Udvalg af oprindelseslande med mindst 100 dømte kvinder. Da samme person kan overtræde flere forskellige love, vil summen af kategorierne være større end totalen.

¹ Jugoslavien før opsplitningen.

Kriminalitetsindeks

Efterkommere højest kriminalitetsindeks for alle typer kriminalitet

Uanset kriminalitetstype har mandlige efterkommere højere kriminalitetsindeks end indvandrere. Det gælder både for efterkommere med oprindelse i vestlige lande og i ikke-vestlige lande. Det samme gør sig gældende for kvinderne med den enkelte undtagelse, at kvindelige efterkommere fra vestlige lande har et lidt lavere indeks for færdselslovsforbrydelser end kvindelige indvandrere fra vestlige lande.

Tabel 5.15. **Kriminalitetsindeks - fordelt efter lovovertrædelse og herkomst. 2011**

	Indvan- drere	Efter- kommere	Dansk oprindelse	I alt
———— indeks, mænd i alt = 100 ————				
Mænd i alt	96	202	98	100
Straffelov	84	229	99	100
Heraf:				
- Vold	87	240	98	100
- Ejendom	82	215	100	100
Færdselslov	107	222	97	100
Særlove	78	183	102	100
———— indeks, kvinder i alt = 100 ————				
Kvinder i alt	83	159	102	100
Straffelov	102	156	98	100
Heraf:				
- Vold	65	125	107	100
- Ejendom	108	167	96	100
Færdselslov	77	177	102	100
Særlove	60	91	108	100

Anm.: Standardiseret for både alder og socioøkonomisk status.

Mandlige efterkommeres indeks højest for voldsforbrydelser

Uanset om de mandlige efterkommere har oprindelse i et vestlig eller i et ikke-vestligt land, er deres kriminalitetsindeks højest for voldsforbrydelser. Det er således på 257 for efterkommere fra ikke-vestlige lande og 121 for efterkommere fra vestlige lande.

Tabel 5.16. **Kriminalitetsindeks - fordelt efter lovovertrædelse, herkomst og oprindelsesland. 2011**

	Vestlige lande			Ikke-vestlige lande		
	Indvan- drere	Efter- kommere	I alt	Indvan- drere	Efter- kommere	I alt
———— indeks, mænd i alt = 100 ————						
Mænd i alt . . .	52	98	54	127	221	143
Straffelov	32	105	35	124	247	148
Heraf:						
- Vold	25	121	29	133	257	158
- Ejendom	36	97	38	118	231	140
Færdselslov . .	63	90	65	137	249	154
Særlove	32	108	35	112	194	128
———— indeks, kvinder i alt = 100 ————						
Kvinder i alt . .	73	102	75	88	170	98
Straffelov	62	149	66	124	157	129
Heraf:						
- Vold	23	35	23	88	136	97
- Ejendom	69	165	73	130	168	136
Færdselslov . .	81	78	81	75	202	89
Særlove	52	140	56	65	82	67

Anm.: Standardiseret for både alder og socioøkonomisk status.

*Mænd fra Libanon
overtræder oftest
straffeloven*

Uanset overtrædelsens art har mænd fra de udvalgte EU-lande og fra Norge, Litauen og Island kriminalitetsindeks, der ligger væsentligt under gennemsnittet for alle mænd. Af særligt lave indeks kan nævnes straffelovsovertrædelser blandt mænd med oprindelse i Tyskland og særlovsovertrædelser blandt mænd med oprindelse i Rumænien. Mænd fra Somalia har det højeste indeks vedrørende overtrædelser af særlovene og mænd fra Libanon og Jugoslavien de højeste indeks vedrørende overtrædelse af straffeloven. Det højeste indeks for voldsforbrydelser findes hos mænd med oprindelse i Marokko og det højeste indeks for ejendomsforbrydelser hos mænd med oprindelse i Libanon.

Tabel 5.17. **Kriminalitetsindeks for mænd -
fordelt efter oprindelsesland og lovovertrædelse. 2011**

	Straffelov		Færdsels- lov	Sær- love	I alt	
	I alt	Heraf:				
		Vold	Ejendom	indeks, alle mænd = 100		
EU-lande						
Danmark	100	99	101	97	102	99
Polen	40	38	45	82	42	65
Rumænien	40	26	49	87	22	61
Storbritannien	38	93	40	65	49	57
Sverige	51	..	57	61	57	57
Tyskland	32	65	34	59	31	49
Øvrige Europa						
Jugoslavien ¹	269	287	273	220	186	211
Tyrkiet	152	187	128	233	149	192
Bosnien-Hercegovina	154	142	169	101	108	110
Island	59	90	55	85	76	76
Litauen	49	..	63	80	32	62
Norge	43	48	44	63	44	54
Afrika						
Marokko	255	339	241	182	245	196
Somalia	258	249	269	104	258	175
Asien						
Libanon	294	301	280	276	234	243
Pakistan	119	126	103	195	169	170
Irak	165	187	154	180	133	158
Afghanistan	137	196	119	152	124	138
Iran	157	218	121	144	127	137
Sri Lanka	106	152	98	144	108	127
Vietnam	124	107	137	78	86	85

Anm.: Standardiseret for både alder og socioøkonomisk status.

Anm.: Udvalg af oprindelseslande med mindst 100 dømte mænd.

Anm.: .. angiver, at der er færre end 10 dømte personer i befolkningsgruppen.

¹ Jugoslavien før opsplitningen.

6. Børn af efterkommere

Sammenfatning

Børn af efterkommere har mindst én forælder, der er efterkommer og ingen forælder med dansk oprindelse. Der var 13.194 børn af efterkommere 1. januar 2012 – heraf havde 90 pct. ikke-vestlig oprindelse.

77 pct. af de ikke-vestlige børn af efterkommere er under 10 år. De vestlige børn af efterkommere har en anden aldersfordeling, og selv om de samlet set er klart i undertal, er der blandt børn af efterkommere, som er fyldt 20 år, fire gange så mange med vestlig oprindelse som med ikke-vestlig.

0-5-årige ikke-vestlige børn af efterkommere er i lidt mindre grad i daginstitution end 0-5-årige børn med dansk oprindelse. Forskellen er størst for de 0-1-årige børn og mindst for de 4-5-årige.

6.1. Definition

Politisk interesse

Projektet om børn af efterkommere er udsprunget af en politisk interesse for statistisk at belyse personer, som er født i Danmark og har forældre, som er efterkommere. Interessen er særlig stor i forbindelse med de personer, der bliver kategoriseret som personer med dansk oprindelse i Danmarks Statistiks definition af herkomst, fordi en af deres forældre er efterkommer med dansk statsborgerskab. Statistik om børn af efterkommere blev udgivet for første gang i forbindelse med årbogen *Indvandrere i Danmark 2007*.

Børn af efterkommere opgøres normalt som dansk oprindelse eller efterkommere

Børn af efterkommere er født i Danmark og har forældre, hvoraf mindst én er efterkommer, og ingen af forældrene har dansk oprindelse. De er opdelt i to grupper, børn af efterkommere-D og børn af efterkommere-E.

Børn af efterkommere-D er normalt kategoriseret som personer med dansk oprindelse, da mindst én forælder er efterkommer med dansk statsborgerskab.

Børn af efterkommere-E er normalt kategoriseret som efterkommere, da ingen af forældrene har dansk statsborgerskab.

Børn af efterkommere ikke en del af herkomstdefinition

Børn af efterkommere er ikke nogen gruppe, som kan udskilles ved hjælp af Danmarks Statistiks definition af herkomst. I Danmarks Statistiks klassifikation af herkomst findes de tre grupper 1) dansk oprindelse, 2) indvandrere og 3) efterkommere, og i princippet kan efterkommeres børn optræde i alle tre grupper.

Børn af efterkommere har mindst én forælder, som er efterkommer

Når vi taler om børn af efterkommere, er denne opgørelse afgrænset til personer, der er født i Danmark og har forældre, hvoraf mindst én er efterkommer, og hvor ingen af forældrene har dansk oprindelse. 1. januar 2012 var der 13.194 personer i Danmark, der opfyldte dette krav. Heraf var 11.592 af dem kategoriseret som personer med dansk oprindelse, mens 1.602 var placeret i kategorien efterkommere.

Der er 13.194 børn af efterkommere

Det er de 13.194 personer, som vi definerer som børn af efterkommere, og vi vil bruge betegnelsen børn af efterkommere-D om de 11.592 personer, som normalt kategoriseres som personer med dansk oprindelse, mens de 1.602 personer, der normalt kategoriseres som efterkommere, kaldes for børn af efterkommere-E. Forskellen mellem de to grupper er, at den eller de forældre, som er efterkommere i børn af efterkommere-E ikke har dansk statsborgerskab, mens mindst én forælder i børn af efterkommere-D er både efterkommer og har dansk statsborgerskab.

Tabel 6.1. Børn af efterkommere

Mor		Far			
		Indvandrer		Efterkommer	
		Dansk statsborger	Udenlandsk statsborger	Dansk statsborger	Udenlandsk statsborger
Indvandrer	Dansk statsborger			D	E
	Udenlandsk statsborger			D	E
Efterkommer	Dansk statsborger	D	D	D	D
	Udenlandsk statsborger	E	E	D	E

Anm.: Tabellen gælder kun personer født i Danmark. D'et står for børn af efterkommere-D og E'et står for børn af efterkommere-E.

Ingen af forældrene har dansk oprindelse ...

Det er vigtigt at være opmærksom på, at der er mange forskellige forældrekombinationer for personer, der har mindst én forælder, som er efterkommer. For at sikre at børn af efterkommere er en nogenlunde homogen gruppe har vi valgt at afgrænse vores definition af børn af efterkommere til de personer, som er født i Danmark, og som har mindst én forælder, der er efterkommer, og hvor ingen af personens forældre er med dansk oprindelse.

... så alle børn af efterkommere er ikke med ...

Den 1. januar 2012 var der i Danmark 25.268 personer, som havde mindst én forælder, der var efterkommer. Det er imidlertid værd at bemærke, at der blandt dem var 11.439 personer svarende til 45 pct., hvor forældreparret bestod af en efterkommer og en person med dansk oprindelse. I vores definition af børn af efterkommere vil vi ikke inkludere disse personer, da de har en forælder med dansk oprindelse.

... gælder også de børn, der er født i udlandet

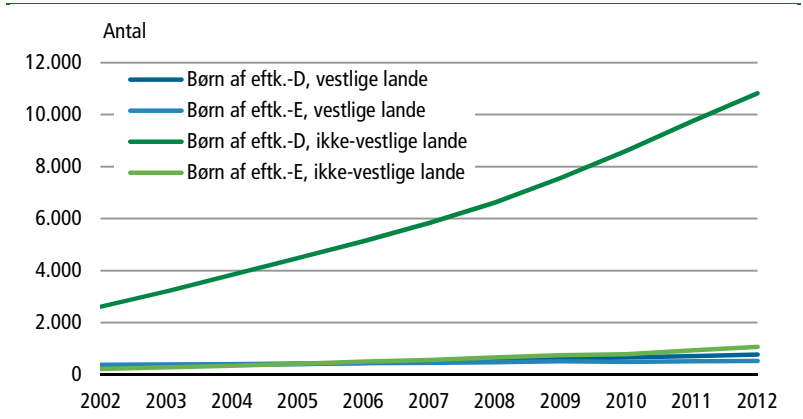
Der findes også en lille gruppe på 635 personer, som er indvandrere, men som samtidig har mindst én forælder, der er efterkommer. Dem vil vi heller ikke medregne til gruppen af børn af efterkommere, da de som indvandrere ikke er født i Danmark.

Afgrænsning giver mere homogen gruppe

Der er god grund til at antage, at der er væsentlige forskelle mellem en person med et forældrepar bestående af fx en efterkommer og en person med dansk oprindelse sammenlignet med en person, der har et forældrepar bestående af en efterkommer med dansk statsborgerskab og en indvandrer. I begge tilfælde vil der være tale om børn af efterkommere, og i begge tilfælde vil personerne blive klassificeret som personer med dansk oprindelse i den normale definition af herkomst. Det er imidlertid

kun i det sidste tilfælde, at vi vil inkludere personerne i den gruppe, som vi kalder børn af efterkommere.

Figur 6.1. **Udviklingen i antal børn af efterkommere**

Antallet af børn af efterkommere er kraftigt stigende ...

Selv om de 13.194 personer, som indgår i børn af efterkommere i 2012, må betegnes som en lille gruppe, er det værd at bemærke, at den er steget kraftigt i løbet af de sidste 10 år. I 2002 udgjorde børn af efterkommere således kun 3.571 personer (2.967 i D og 604 i E). Årsagen til denne udvikling skal ses i lyset af, at der i løbet af de sidste 10 år gradvist er blevet flere og flere voksne efterkommere i befolkningen. Dermed er antallet af potentielle efterkommerforældre steget, hvilket naturligt gør, at antallet af børn af efterkommere stiger.

... men fra et lavt niveau

Det stigende antal voksne efterkommere skyldes ikke mindst, at indvandrerbefolkningen i Danmark har været stigende gennem mere end 40 år. Der er en naturlig sammenhæng mellem antallet af indvandrere i befolkningen og fødte efterkommere, og i takt med en stigende befolkning af indvandrere er antallet af potentielle indvandrerforældre og dermed efterkommere også steget gradvist. I 2012 er der derfor flere efterkommere i de aldersgrupper, hvor det er almindeligt at få børn, end nogensinde før. Denne udvikling vil fortsætte, og selv om antallet af børn af efterkommere fortsat er relativt lavt, er der tale om en gruppe, som vil vokse i de kommende år.

Moderen bestemmer oprindelsesland

De to grupper af børn af efterkommere er i tabellen opdelt på alder og oprindelse. Det er moderens oprindelsesland, som bestemmer, om en person bliver klassificeret som vestlig eller ikke-vestlig.

11.892 ikke-vestlige og 1.302 vestlige børn af efterkommere

Alle de 13.194 børn af efterkommere kan opdeles i 1.302 med vestlig oprindelse og 11.892 med ikke-vestlig oprindelse. De kan igen opdeles i børn af efterkommere-D og E. I denne forbindelse bemærker man, at der blandt børn af efterkommere med vestlig oprindelse er en nogenlunde ligelig fordeling mellem de to grupper, mens der for børn af efterkommere med ikke-vestlig oprindelse findes over ti gange så mange i gruppe D.

Tabel 6.2. **Børn af efterkommere - fordelt efter alder. 2012**

	Vestlige lande			Ikke-vestlige lande			I alt
	Børn af efterkom- mere-D	Børn af efterkom- mere-E	I alt	Børn af efterkom- mere-D	Børn af efterkom- mere-E	I alt	
I alt	769	533	1 302	10 823	1 069	11 892	13 194
0-4 år	228	110	338	4 998	587	5 585	5 923
5-9 år	155	48	203	3 338	284	3 622	3 825
10-14 år	113	24	137	1 880	108	1 988	2 125
15-19 år	78	18	96	500	59	559	655
20-24 år	51	7	58	88	20	108	166
25-29 år	48	19	67	10	1	11	78
30-34 år	27	26	53	5	6	11	64
35-39 år	13	47	60	1	3	4	64
40-44 år	11	45	56	1	-	1	57
45-49 år	20	57	77	-	-	-	77
50-54 år	12	52	64	-	-	-	64
55-59 år	7	45	52	1	-	1	53
60 år og derover	6	35	41	1	1	2	43

Børn af efterkommere er meget unge

Børn af efterkommere er på nuværende tidspunkt meget unge. Den eneste undtagelse er børn af efterkommere-E med vestlig oprindelse. Samlet set udgør denne gruppe kun 4 pct., men blandt børn af efterkommere, som er fyldt 30 år, er 73 pct. børn af efterkommere-E med vestlig oprindelse.

Meget få ikke-vestlige børn af efterkommere er over 30 år

Der er to årsager til, at det stort set udelukkende er i gruppen børn af efterkommere-E med vestlig oprindelse, at der findes børn af efterkommere over 30 år. For det første har der været vestlige indvandrere i Danmark i længere tid end ikke-vestlige indvandrere, og derfor findes der i dag relativt flere voksne børn af efterkommere, der har vestlige efterkommere som forældre. For det andet er både vestlige indvandrere og efterkommere mindre tilbøjelige til at skifte til dansk statsborgerskab. Efterkommere med fx svensk, norsk, tysk eller amerikansk oprindelse foretrækker ofte at beholde deres oprindelige statsborgerskab, selv om de har mulighed for at skifte til dansk statsborgerskab. Derfor havner deres børn i gruppen børn af efterkommere-E. Mange ikke-vestlige efterkommere har derimod ofte incitamenten til at skifte til dansk statsborgerskab, da de derved får nogle rettigheder, som de ellers ikke har.

Indvandring fra ikke-vestlige lande tog først fat i 1960'erne

Da indvandring til Danmark fra ikke-vestlige lande stort set var et ukendt fænomen før 1960'erne, er de ikke-vestlige efterkommere i sig selv en relativt ung gruppe, og de personer blandt de ikke-vestlige efterkommere, som selv har fået børn, vil derfor fortrinsvis have små børn. Derfor er de ikke-vestlige børn af efterkommere så unge en gruppe.

77 pct. af ikke-vestlige børn af efterkommere er under 10 år

Blandt de 11.892 ikke-vestlige børn af efterkommere i 2012 var kun 19 personer fyldt 30 år, mens 9.207 eller 77 pct. endnu ikke var fyldt 10 år. De ikke-vestlige børn af efterkommere er altså meget unge. Til sammenligning er der kun 42 pct. af de vestlige børn af efterkommere, som er under 10 år. Aldersmæssigt er der ikke den store forskel mellem ikke-vestlige børn af efterkommere af type D og E.

6.2. 0-29-årige børn af efterkommere

Fokus på de 0-29-årige

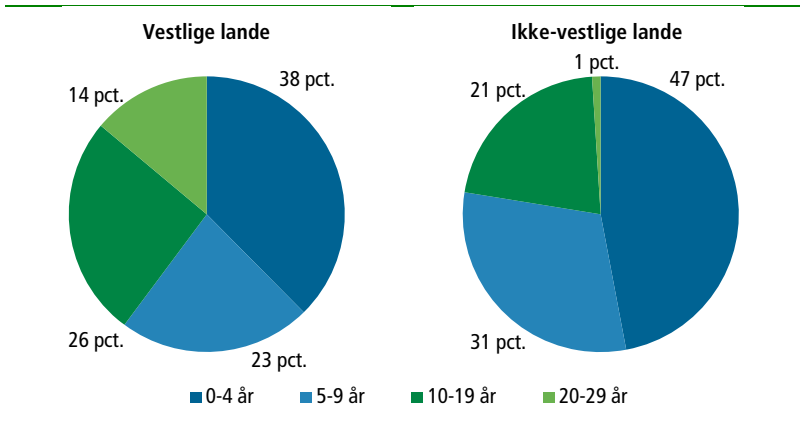
Vi vil i resten af dette kapitel koncentrere os om de børn af efterkommere, som er under 30 år. Denne afgrænsning er naturlig af to årsager. For det første er interessen for børn af efterkommere koncentreret omkring integration af børn og unge. For det andet er der kun få personer, der er fyldt 30 år, blandt børn af efterkommere.

Ikke-vestlige børn af efterkommere er yngst

De 0-29-årige børn af efterkommere kan opdeles i 899 med vestlig oprindelse og 11.873 med ikke-vestlig oprindelse. Både de vestlige og ikke-vestlige børn af efterkommere i alderen 0-29 år er overrepræsenteret i de yngste aldersgrupper. De ikke-vestlige børn af efterkommere er dog overordnet set klart yngre end de vestlige, idet 78 pct. af de ikke-vestlige børn af efterkommere er under 10 år. For de vestlige er andelen af 0-9-årige 60 pct.

Kun 1 pct. af de ikke-vestlige børn af efterkommere under 30 år er fyldt 20 år, mens de 20-29-årige udgør 14 pct. af de vestlige.

Figur 6.2. 0-29-årige børn af efterkommere. 2012

Geografisk fordeling

Den geografiske fordeling af børn af efterkommere hænger naturligt tæt sammen med den geografiske fordeling af efterkommere. Det er derfor først og fremmest i og omkring de større byer, at børn af efterkommere findes. Danmarkskortet viser andelen af 0-29-årige børn af efterkommere i forhold til alle 0-29-årige indbyggere i landets 98 kommuner. Da der er tale om en gruppe, som antalsmæssigt er meget lille, er den anvendte enhed promille.

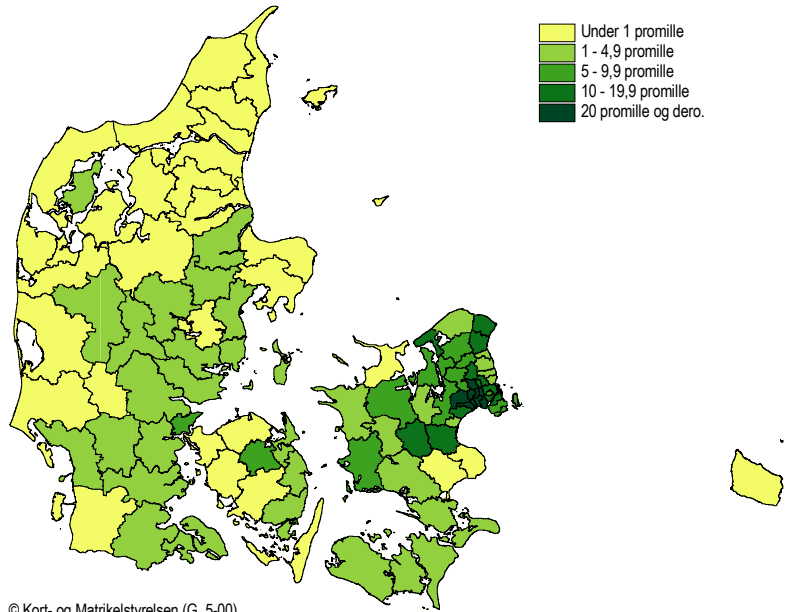
Ishøj har størst andel børn af efterkommere

Ishøj, Brøndby, Vallensbæk, Albertslund og Høje Taastrup er de fem kommuner, hvor der findes de største andele af børn af efterkommere. Andelen er 73 promille i Ishøj, 44 promille i Brøndby, 39 i Vallensbæk, 38 promille i Albertslund og 33 promille i Høje-Taastrup.

Få uden for Sjælland

I hele landet udgør de 0-29-årige børn af efterkommere samlet 6 promille af befolkningen i alderen 0-29 år, og uden for Sjælland er det kun Odense Kommune, hvor andelen er over landsgennemsnittet.

Figur 6.3. 0-29-årige børn af efterkommere i forhold til alle 0-29-årige i kommunen. 2012

København har flest børn af efterkommere

København er den kommune, hvor børn af efterkommere antalmæssigt er flest. I København findes der således 3.067 børn af efterkommere i alderen 0-29 år. Det svarer til 24 pct. af alle 0-29-årige børn af efterkommere. I København udgør de dog kun 13 promille af den 0-29-årige befolkning, hvilket placerer København som nummer 16 på listen over kommuner med de største andele af børn af efterkommere.

Efterkommere er både en mindre og yngre gruppe på Fyn og i Jylland

Overrepræsentationen af børn af efterkommere er større end efterkommernes overrepræsentation i kommunerne omkring København. Det skyldes, at efterkommerne er ældre her end i resten af landet. Der er med andre ord flere efterkommere omkring København, som har nået en alder, hvor de begynder at få børn. I mange kommuner i Jylland og på Fyn er efterkommere i sig selv en lille gruppe. Samtidig er de efterkommere, der findes her, ofte for unge til at de er begyndt at få børn. Andelen af børn af efterkommere er derfor meget lille i disse kommuner.

6.3. Dagsinstitutioner

Fokus på 0-5-årige ikke-vestlige børn af efterkommere

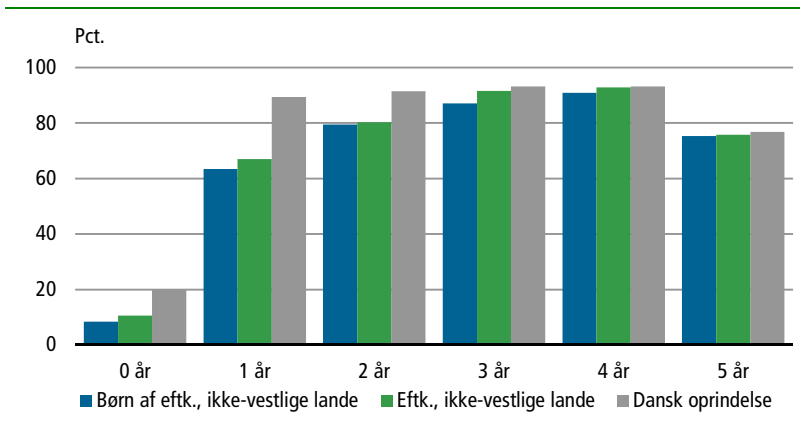
Benyttelse af dagsinstitutioner er et af de få områder, hvor aldersfordelingen af børn af efterkommere gør det muligt at belyse dem nærmere statistisk og sammenligne dem med andre grupper. Vi vil dog koncentrere os om ikke-vestlige børn af efterkommere, da gruppen af 0-5-årige vestlige børn af efterkommere er meget lille.

Definition af dagsinstitutioner

I dagsinstitutioner indgår dagpleje, vuggestuer, børnehaver og aldersintegrerede institutioner.

I figuren er vist andelen i dagsinstitution for 0-5-årige for både børn med dansk oprindelse, ikke-vestlige efterkommere og ikke-vestlige børn af efterkommere fordelt på enkelte alderstrin.

Figur 6.4. **Andel af 0-5-årige i dagsinstitution. 2012**

Børn af efterkommere er i lidt mindre grad i dagsinstitution

For alle alderstrin er andelen i dagsinstitution højest for børn med dansk oprindelse. Forskellene er størst på de små alderstrin. Fx er 89 pct. af de 1-årige børn med dansk oprindelse i dagsinstitution mod 63 pct. for ikke-vestlige børn af efterkommere og 67 pct. for ikke-vestlige efterkommere. De tilsvarende andele for 4-årige er 93 pct. for børn med dansk oprindelse, 91 pct. for børn af efterkommere og 93 pct. for efterkommere.

Børn af efterkommere og efterkommere på samme niveau

Der er ikke nogen stor forskel mellem ikke-vestlige børn af efterkommere og ikke-vestlige efterkommere, når det gælder andelen i dagsinstitution. På alle alderstrin ligger de ikke-vestlige efterkommere dog en lille smule højere end ikke-vestlige børn af efterkommere. Det tyder på, at ikke-vestlige børn af efterkommere minder mere om ikke-vestlige efterkommere end om børn med dansk oprindelse på dette område.

Ingen kønsforskel i 0-4-åriges brug af dagsinstitutioner

Både for børn med dansk oprindelse og ikke-vestlige børn af efterkommere er der ikke nogen nævneværdige kønsforskelle for 0-4-årige børn, hvad angår andelen i dagsinstitution.

Blandt 5-årige er flest drenge i daginstitution på grund af tidlig skolestart hos piger

Der er derimod en reel kønsforskel for de 5-årige. Her er andelen i dagsinstitution for drenge og piger med dansk oprindelse henholdsvis 79 og 74 pct. Denne forskel skyldes, at der er flere piger end drenge, der starter tidligt i skole eller børnehaveklasse, hvorefter de forlader daginstitutionen og i stedet begynder på fritidshjem eller SFO. Kønsforskellen findes for 5-årige i alle herkomstgrupper, men den er meget lille for ikke-vestlige børn af efterkommere.

Tabel 6.3. 0-5-årige i daginstitution. 2012

	0 år	1 år	2 år	3 år	4 år	5 år
Drenge						
Børn af efterkommere, vestlige lande . . .	5	28	19	32	22	26
Indvandrere, vestlige lande	4	64	105	209	224	202
Efterkommere, vestlige lande	79	395	406	317	235	218
Børn af efterkommere, ikke-vestlige lande	47	411	425	463	440	317
Indvandrere, ikke-vestlige lande	2	66	141	240	253	216
Efterkommere, ikke-vestlige lande	269	1 577	1 787	2 041	2 011	1 800
Dansk oprindelse	5 430	25 805	26 958	28 403	27 695	23 931
Piger						
Børn af efterkommere, vestlige lande . . .	4	24	25	20	25	20
Indvandrere, vestlige lande	3	56	102	183	228	211
Efterkommere, vestlige lande	72	395	353	332	248	151
Børn af efterkommere, ikke-vestlige lande	53	389	416	461	402	288
Indvandrere, ikke-vestlige lande	5	61	116	191	210	193
Efterkommere, ikke-vestlige lande	215	1 435	1 756	1 961	1 943	1 660
Dansk oprindelse	5 180	24 597	25 240	26 807	26 465	21 414

Tabel 6.4. Andel 0-5-årige i daginstitution. 2012

	0 år	1 år	2 år	3 år	4 år	5 år
	pct.					
Drenge						
Børn af efterkommere, vestlige lande . . .	14	76	70	84	81	81
Indvandrere, vestlige lande	5	42	50	73	74	66
Efterkommere, vestlige lande	11	69	82	87	87	81
Børn af efterkommere, ikke-vestlige lande	8	62	80	88	90	76
Indvandrere, ikke-vestlige lande	2	32	57	69	74	61
Efterkommere, ikke-vestlige lande	12	67	81	91	93	78
Dansk oprindelse	20	89	91	93	93	79
Piger						
Børn af efterkommere, vestlige lande . . .	8	65	86	83	89	69
Indvandrere, vestlige lande	4	34	52	71	71	62
Efterkommere, vestlige lande	11	70	81	89	86	65
Børn af efterkommere, ikke-vestlige lande	9	65	78	86	92	75
Indvandrere, ikke-vestlige lande	6	34	49	65	75	58
Efterkommere, ikke-vestlige lande	10	67	80	92	93	73
Dansk oprindelse	20	89	91	93	93	74

6.4. Anbringelser og forebyggende foranstaltninger

Anbringelser uden for hjemmet og forebyggende foranstaltninger

Det er relativt få børn og unge, der som følge af sociale problemer bliver anbragt uden for hjemmet eller modtager bistand i form af en forebyggende foranstaltning. Blandt de lidt mere end 1,2 mio. 0-17-årige børn 1. januar 2011 var der 17.025, der i løbet af deres liv havde været anbragt uden for hjemmet, mens 24.852 havde modtaget en forebyggende foranstaltning. En forebyggende foranstaltning kan fx bestå i et aflastningsophold for barnet, en personlig rådgiver eller fast kontaktperson for barnet alene.

Tabel 6.5. 0-17-årige 1. januar 2011, der i løbet af deres liv har været anbragt uden for eget hjem eller modtaget forebyggende foranstaltninger

	0-6 år	7-11 år	12-14 år	15-17 år	I alt
0-17-årige børn i alt					
I alt	451 306	330 675	204 477	215 831	1 202 289
Børn af efterkommere	7 637	3 169	1 067	487	12 360
Indvandrere	6 709	6 757	6 078	8 440	27 984
Efterkommere	37 110	27 737	15 344	13 892	94 083
Dansk oprindelse	399 850	293 012	181 988	193 012	1 067 862
Antal børn, der har været anbragt uden for hjemmet					
I alt	2 096	3 506	3 934	7 489	17 025
Børn af efterkommere	25	24	14	24	87
Indvandrere	11	60	138	438	647
Efterkommere	183	298	265	459	1 205
Dansk oprindelse	1 877	3 124	3 517	6 568	15 086
Antal børn, der har modtaget forebyggende foranstaltning					
I alt	2 433	6 243	6 229	9 947	24 852
Børn af efterkommere	26	41	24	24	115
Indvandrere	26	137	275	593	1 031
Efterkommere	267	647	504	805	2 223
Dansk oprindelse	2 114	5 418	5 426	8 525	21 483

Anm.: Et barn kan indgå både i opgørelsen over anbringelser og over forebyggende ydelser.

Færre børn af efterkommere er anbragt uden for hjemmet ...

Der er kun 87 børn af efterkommere, som har været anbragt uden for hjemmet, mens 115 har modtaget bistand i form af en forebyggende foranstaltning. Det svarer til henholdsvis 0,7 og 0,9 pct. af alle børn af efterkommere. For børn med dansk oprindelse er andelen henholdsvis 1,4 og 2,0 pct.

... skyldes især, at børn af efterkommere er meget unge

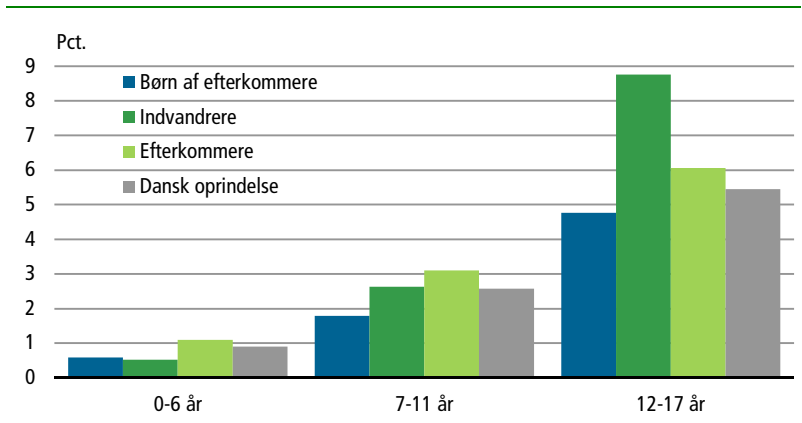
Den overordnede forskel for alle 0-17-årige skal ses i lyset af, at næsten alle børn af efterkommere er under 12 år. Da både anbringelser og forebyggende foranstaltninger er langt mere udbredt for børn over 12 år end for børn under 12 år, vil aldersfordelingen i sig selv have en reducerende effekt på andelen for børn af efterkommere. Det er på den baggrund ikke overraskende, at børn med dansk oprindelse samlet set har højere andele både af børn anbragt uden for hjemmet og af børn med forebyggende foranstaltninger.

Statistisk usikkerhed er høj for 15-17-årige børn af efterkommere

Under alle omstændigheder er det meget vanskeligt at konkludere noget om forskelle mellem børn af efterkommere og børn med dansk oprindelse, da tallene for børn af efterkommere er meget små. Fx var der kun 24 børn af efterkommere i aldersgruppen 15-17 år, der har været anbragt uden for hjemmet svarende til en andel på 4,9 pct., hvilket er højere end for børn med dansk oprindelse, hvor andelen er på 3,4 pct.

Figuren nedenunder viser andelen af børn, som enten har været anbragt uden for hjemmet eller modtaget en forebyggende foranstaltning i løbet af deres liv. Her er anbringelser og forebyggende foranstaltninger altså samlet, hvor de før blev behandlet hver for sig. For at få et lidt større talgrundlag er aldersgrupperne 12-14 år og 15-17 år yderligere blevet slået sammen til en aldersgruppe.

Figur 6.5. 0-17-årige 1. januar 2011, der i løbet af deres liv har været anbragt uden for eget hjem eller modtaget forebyggende foranstaltninger

Relativt mange 12-17-årige børn af efterkommere med anbringelser eller forebyggende foranstaltninger

Blandt de 12-17-årige er andelen med anbringelser eller forebyggende foranstaltninger med 8,8 pct. højest blandt indvandrere. Efterkommere er med 6,1 pct. næsthøjest, mens andelen er 5,5 pct. for børn med dansk oprindelse og 4,8 pct. for børn af efterkommere. I antal personer er der dog kun tale om 36 børn af efterkommere mellem 12 og 17 år, som har været anbragt eller modtaget forebyggende foranstaltning, så de beregnede andele er meget følsomme for selv små bevægelser.

6.5. Uddannelse og beskæftigelse

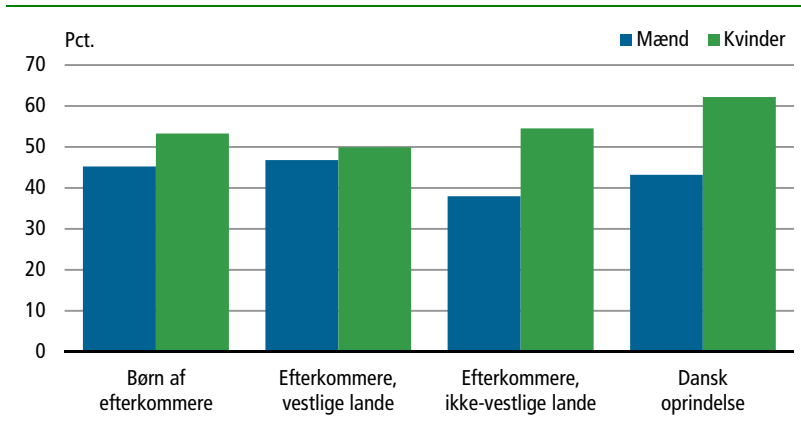
Kun 244 børn af efterkommere i alderen 20 til 29 år

At børn af efterkommere er en meget ung gruppe, er et faktum, som allerede er blevet gentaget flere gange. Statistik om fuldførte uddannelser og beskæftigelsesforhold er derfor irrelevant for langt de fleste af dem. I alt var der 1. januar 2012 kun henholdsvis 125 vestlige og 119 ikke-vestlige børn af efterkommere i alderen 20-29 år. Det er indlysende, at der er meget begrænsede muligheder for at lave statistik om uddannelse og beskæftigelse på det grundlag.

Andel 20-29-årige med gymnasial uddannelse

I figuren er vist andelen med fuldført gymnasial uddannelse for 20-29-årige. Den nedre grænse er her sat til 20 år, da unge på det tidspunkt kan forventes at have afsluttet deres ungdomsuddannelse, hvis de er startet på uddannelsen lige efter folkeskolen. I figuren er angivet andele for både mænd og kvinder i grupperne dansk oprindelse, ikke-vestlige efterkommere, vestlige efterkommere og børn af efterkommere. Vestlige og ikke-vestlige børn af efterkommere er altså slået sammen til en gruppe i figuren. Baggrunden for denne sammenlægning er naturligvis de meget få børn af efterkommere, som findes i aldersgruppen 20-29 år. Andelen af kvinder med en gymnasial uddannelse er højere end andelen af mænd for alle grupper. Det skyldes især, at mange unge mænd tager en erhvervsfaglig uddannelse efter grundskolen.

Figur 6.6. **Andel 20-29-årige med gymnasial uddannelse. 2012**

Størst andel med gymnasial uddannelse blandt kvinder

Blandt 20-29-årige med dansk oprindelse har henholdsvis 43 pct. af mændene og 62 pct. af kvinderne afsluttet en gymnasial uddannelse. De tilsvarende andele er 45 pct. for mændene og 53 pct. for kvinderne blandt børn af efterkommere.

Andel 18-29-årige i beskæftigelse eller under uddannelse ...

For 18-29-årige er det mest almindelige, at man enten er under uddannelse, i beskæftigelse eller begge dele. Fra et samfundsmæssigt synspunkt er både uddannelse og beskæftigelse positive aktiviteter, som enten har en umiddelbar eller langsigtet positiv effekt på samfundet. Man kan derfor argumentere for, at det blot er vigtigt, at man som 18-29-årig enten er i beskæftigelse eller under uddannelse, og i figuren skelner vi derfor ikke mellem de to aktiviteter.

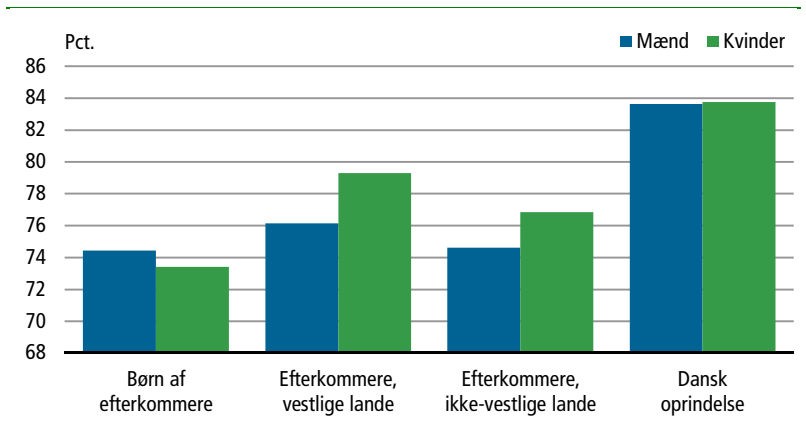
Tabel 6.6. 18-29-årige, der er i beskæftigelse eller under uddannelse. 2011

	I alt	Heraf:		
		Beskæftigede	Beskæftigede og under uddannelse	Under uddannelse
Mænd	400 656	161 910	92 190	68 762
Børn af efterkommere, vestlige lande . . .	83	25	20	20
Indvandrere, vestlige lande	22 565	7 920	2 577	3 114
Efterkommere, vestlige lande	1 463	448	325	341
Børn af efterkommere, ikke-vestlige lande	97	28	18	23
Indvandrere, ikke-vestlige lande	29 724	10 879	4 238	3 984
Efterkommere, ikke-vestlige lande	12 060	3 701	2 672	2 625
Dansk oprindelse	334 664	138 909	82 340	58 655
Kvinder	388 872	136 961	105 382	65 887
Børn af efterkommere, vestlige lande . . .	68	14	16	16
Indvandrere, vestlige lande	24 360	6 890	3 059	4 022
Efterkommere, vestlige lande	1 391	425	409	269
Børn af efterkommere, ikke-vestlige lande	75	19	21	19
Indvandrere, ikke-vestlige lande	31 252	7 708	4 304	3 972
Efterkommere, ikke-vestlige lande	11 276	3 048	2 969	2 647
Dansk oprindelse	320 450	118 857	94 604	54 942

... var for børn af efterkommere 74 pct. for mænd og 73 pct. for kvinder

Det fremgår af figuren, at der blandt 18-29-årige med dansk oprindelse var 84 pct. af både mændene og kvinderne, der var enten i beskæftigelse eller under uddannelse. For børn af efterkommere var de tilsvarende andele 74 pct. for mænd og 73 pct. for kvinder. Gruppen af 18-29-årige børn af efterkommere omfatter i alt kun 323 personer, så igen er det vigtigt at være opmærksom på, at tallene er meget små.

Figur 6.7. Andel 18-29-årige i beskæftigelse eller under uddannelse. 2011

Lavere niveau end efterkommere

Andelen af mandlige og kvindelige børn af efterkommere i alderen 18-29 år, som var enten i beskæftigelse eller under uddannelse, ligger især for kvinderne noget lavere end de tilsvarende andele for både de vestlige og ikke-vestlige efterkommere.

De meget få børn af efterkommere i alderen 18-29 år gør dog tallene usikre

På sigt er uddannelse og beskæftigelse meget interessante områder, når det gælder statistik om børn af efterkommere. Der vil dog gå en del år, før gruppen af 18-29-årige børn af efterkommere vil være tilstrækkelig stor til, at der for alvor kan laves meningsfuld statistik om beskæftigelses- og uddannelsesforhold. Alle tal om børn af efterkommere i dette afsnit er som nævnt baseret på meget få personer og skal derfor tages med forbehold.

6.6. Kriminalitet

90 pct. under kriminel lavalder

Da 90 pct. af alle børn af efterkommere er under 15 år og derfor under den gældende kriminelle lavalder på opgørelsestidspunktet, er det stærkt begrænset, hvad der kan vises af statistik om kriminalitet.

Talgrundlag for statistik om kriminalitet meget tyndt

Blandt 15-29-årige børn af efterkommere 1. januar 2011 var der 74 personer, som i 2011 var blevet kendt skyldige i en kriminalitetssag. De 74 personer omfatter 56 mænd og 18 kvinder, og for begge køn gælder det, at der var en overvægt af personer med ikke-vestlig oprindelse i forhold til personer med vestlig oprindelse blandt de skyldige.

Tabel 6.7. 15-29-årige børn af efterkommere skyldige i kriminalitet. 2011

	15-19 år	20-24 år	25-29 år	I alt
Mænd	34	14	8	56
Vestlige lande	4	2	7	13
Ikke-vestlige lande	30	12	1	43
Kvinder	15	1	2	18
Vestlige lande	2	-	2	4
Ikke-vestlige lande	13	1	-	14

Ingen konklusioner om kriminalitet

Det talmæssige grundlag for kriminalitet blandt 15-29-årige børn af efterkommere vurderes fortsat at være for tyndt til, at der kan drages nogle konklusioner eller laves yderligere undersøgelser på området.

7. De ældre indvandrere

Sammenfatning

Indvandrere udgør 4,1 pct. af befolkningen, der er fyldt 65 år. Deres andel af hele befolkningen er 7,9 pct.

Der er flere ældre vestlige indvandrere end ikke-vestlige. I hele befolkningen udgør de ikke-vestlige ellers 59 pct. af indvandrerne, men i aldersgruppen 65 år og derover er de ikke-vestliges andel kun 40 pct.

Ældre ikke-vestlige indvandrere udvandrer i højere grad end vestlige. Blandt de 70-79-årige 1. januar 2002 var der 14 pct. af de ikke-vestlige indvandrere, som var udvandreret 10 år senere. Blandt de vestlige indvandrere var andelen kun 2 pct.

Ældre ikke-vestlige indvandrere har i gennemsnit lavere disponible indkomster end både personer med dansk oprindelse og vestlige indvandrere. Blandt personer i aldersgruppen 65-79 år var den disponible indkomst for ikke-vestlige indvandrere i gennemsnit 116.000 kr., hvilket er 65.000 kr. og 70.000 kr. lavere end for personer med dansk oprindelse og vestlige indvandrere.

De ikke-vestlige indvandrere er stærkt overrepræsenterede i de laveste indkomstgrupper. Der er fx 40 pct. af de ikke-vestlige indvandrere, der er fyldt 65 år, som har en disponibel indkomst under 117.500 kr. Det samme gælder kun for 5 og 10 pct. af personerne med dansk oprindelse og de vestlige indvandrere.

I gennemsnit har de vestlige indvandrere en disponibel indkomst, der er en lille smule højere end for personer med dansk oprindelse. Indkomstfordelingen er dog mere skæv blandt de vestlige indvandrere med højere andele i både de laveste og de højeste indkomstgrupper.

En meget stor andel af de ældre ikke-vestlige indvandrere er i risiko for fattigdom. Hvis grænsen sættes til 50 pct. af medianindkomsten, er der tale om 25 pct. af de 65-79-årige og 40 pct. i aldersgruppen 80 år og derover. Sættes grænsen til 60 pct. af medianindkomsten er 47 pct. af de 65-79-årige og 60 pct. blandt 80-årige og derover i risiko for fattigdom.

7.1. Indvandrere i aldersgruppen 65 år og derover

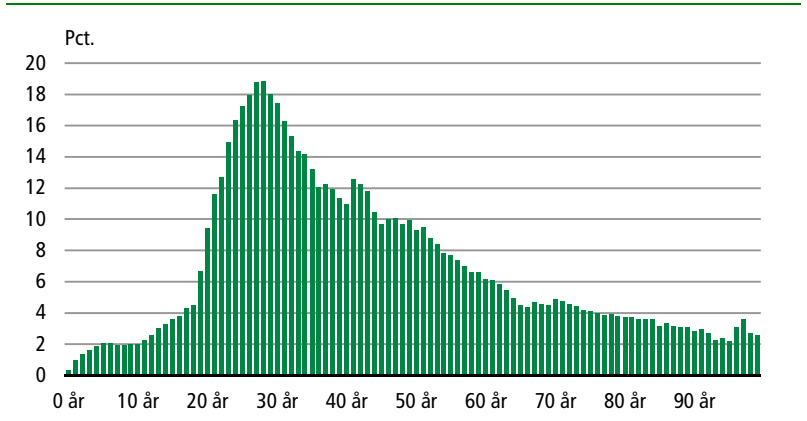
Indvandrere udgør kun 4 pct. blandt 65-årige og derover

Indvandrere er underrepræsenteret blandt den ældre del af befolkningen. Mens indvandrere udgør 7,9 pct. af hele den danske befolkning, er deres andel kun 4,1 pct. blandt personer, der er fyldt 65 år.

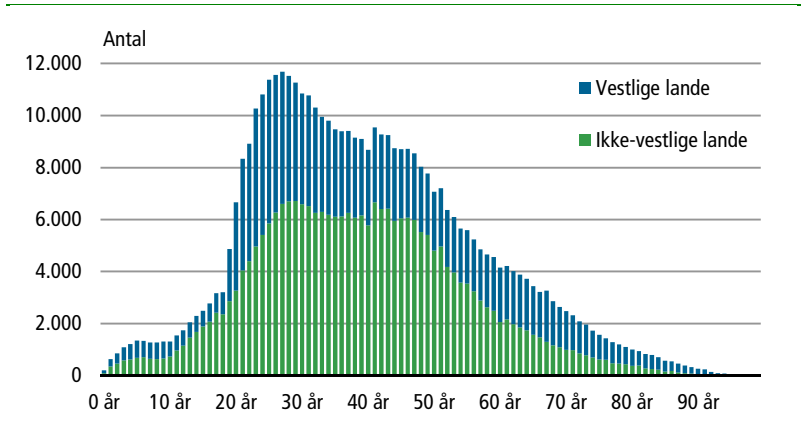
Der er flest indvandrere mellem 24 og 32 år

Det er på alderstrinene fra 24 til 32 år, at indvandrere udgør den største andel af befolkningen. På alle disse alderstrin er andelen mindst 15 pct. og højest for 28-årige, hvor 19 pct. er indvandrere.

Figur 7.1. Indvandreres andel af befolkningen på forskellige alderstrin. 2012

Figur 7.2. Antal vestlige og ikke-vestlige indvandrere på forskellige alderstrin. 2012

Vestlige indvandrere udgør 59 pct. af indvandrerne på 65 år og derover

I hele befolkningen er 59 pct. af indvandrerne fra ikke-vestlige lande. De ikke-vestlige landes overrepræsentation gælder dog ikke indvandrere i aldersgruppen 65 år og derover, hvor de kun udgør 40 pct. Deres andel er desuden faldende med alderen. Der er 46 pct. af de 65-årige indvandrere, der er fra ikke-vestlige lande, mens det kun gælder 39 pct. af de 75-årige og 22 pct. af de 90-årige.

Indvandrere fra Tyskland udgør 19 pct. af alle indvandrere på 65 år og derover

Tabellen viser indvandrere, der er fyldt 65 år, fordelt efter de 20 oprindelseslande, hvorfra der var flest indvandrere i aldersgruppen. Indvandrere fra Tyskland er klart den største enkelte gruppe med 7.629 personer. Det svarer til 19 pct. af alle indvandrere på 65 år og derover. De næststørste grupper er indvandrere fra Norge, Sverige og Tyrkiet, som hver især tegner sig for henholdsvis 8, 7 og 6 pct. af indvandrerne, der er fyldt 65 år.

Tabel 7.1. Indvandrere, der er fyldt 65 år - fordelt efter oprindelsesland. 2012

	Mænd	Kvinder	I alt	Andel af indvandrere på 65 år og derover
	antal			pct.
Alle	17 817	22 524	40 341	100
Vestlige lande	9 722	14 679	24 401	60
Heraf:				
Tyskland	3 179	4 450	7 629	19
Norge	982	2 371	3 353	8
Sverige	845	1 977	2 822	7
Storbritannien	1 015	988	2 003	5
Polen	523	1 007	1 530	4
Finland	280	796	1 076	3
USA	500	467	967	2
Nederlandene	299	305	604	1
Italien	364	126	490	1
Frankrig	175	291	466	1
Ikke-vestlige lande ..	8 095	7 845	15 940	40
Heraf:				
Tyrkiet	1 309	1 090	2 399	6
Bosnien-Hercegovina ..	746	926	1 672	4
Jugoslavien ¹	602	654	1 256	3
Pakistan	761	408	1 169	3
Iran	397	411	808	2
Irak	422	355	777	2
Vietnam	309	404	713	2
Marokko	350	156	506	1
Libanon	243	232	475	1
Indien	319	154	473	1

¹ Jugoslavien før opsplitningen.

7.2. Udvandring

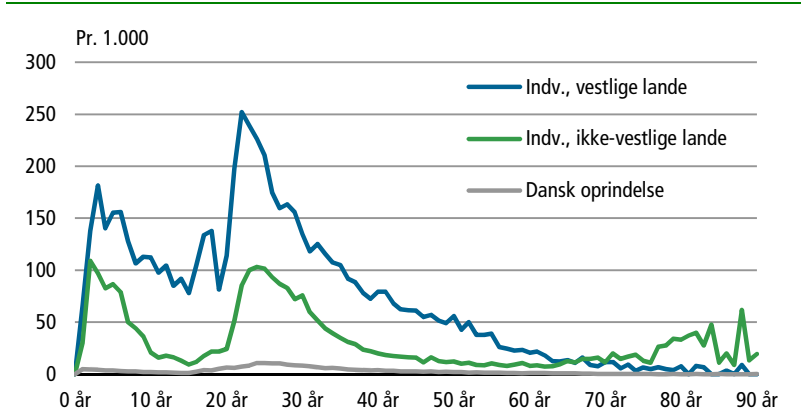
*Flere vestlige
indvandrere
udvander igen*

Der er mange indvandrere, som udvander igen. Det gælder især indvandrere, som er kommet til Danmark for at studere eller arbejde i en kortere periode. Det er derfor typisk for personer i de studieaktive aldre, at man ser de største udvandringshyppigheder. Samtidig er udvandringshyppighederne højere blandt vestlige end ikke-vestlige indvandrere.

*Udvandring er størst
blandt indvandrere
i 20'erne*

For vestlige indvandrere i starten af 20'erne er det omkring hver femte, som udvander i et givent år, mens det gælder hver tiende af de ikke-vestlige indvandrere. Udvandringshyppighederne falder kraftigt fra alderstrinene midt i 20'erne. For de vestlige indvandrere stopper faldet ikke, men for de ikke-vestlige indvandrere begynder udvandringshyppigheder at stige igen fra omkring 65-års alderen. De vestlige indvandreres udvandringshyppigheder er højere end de ikke-vestliges for alle alderstrin frem til midt i 60'erne. Herefter ændrer billedet sig, og i slutningen af 70'erne er de ikke-vestlige indvandreres udvandringshyppigheder op mod 10 gange højere end de vestliges.

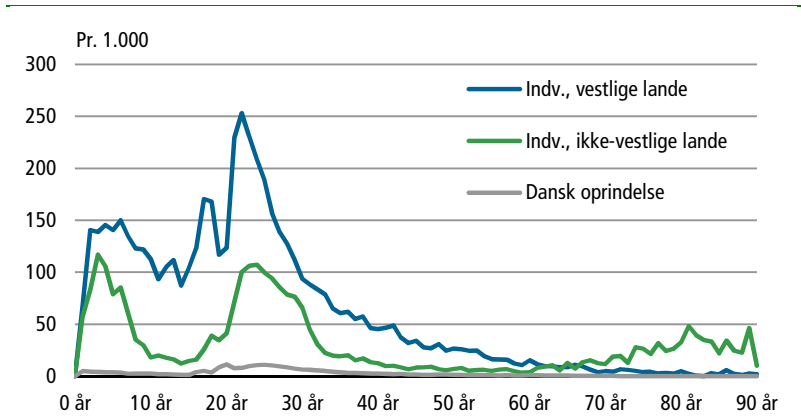
Figur 7.3. **Udvandringshyppigheder for mænd - fordelt efter alder. Gennemsnit for perioden 2008-2011**

Større udvandring blandt ældre ikke-vestlige indvandrere end vestlige

Det er altså mere udbredt blandt ikke-vestlige indvandrere at udvandre som gamle. Trods de relativt høje udvandringshyppigheder for ældre ikke-vestlige indvandrere, er der dog tale om en lille gruppe i antal personer. Samlet set udgør ikke-vestlige udvandrere i aldersgruppen 65 år og derover under 300 personer om året. Det er dog forholdsvis mange sammenlignet med hele befolkningsgruppens størrelse, og derfor er hyppighederne høje.

Figur 7.4. **Udvandringshyppigheder for kvinder - fordelt efter alder. Gennemsnit for perioden 2008-2011**

De 70-79-årige i 2002 ti år senere

I tabellen er de ikke-vestlige indvandreres højere udvandring blandt ældre illustreret på en anden måde. Her er udgangspunktet de 70-79-årige 1. januar 2002. Vi har set på denne befolkningsgruppes status 10 år senere – altså 1. januar 2012. Der er tre muligheder. En person, der var i befolkningen 1. januar 2002, kan enten være død, udvandret eller i befolkningen 1. januar 2012.

Tabel 7.2. Antal 70-79-årige 1. januar 2002 - fordelt efter status 10 år senere

Alder 1. januar 2002	Status 1. januar 2012				Andel udvandrede pct.
	Død	I befolk- ningen	Udvan- dret	I alt	
	antal				
Indvandrere, vestlige lande					
70-79 år	3 165	4 314	173	7 652	2,3
70 år	242	616	27	885	3,1
71 år	279	527	29	835	3,5
72 år	289	536	20	845	2,4
73 år	319	520	27	866	3,1
74 år	284	470	15	769	2,0
75 år	325	412	12	749	1,6
76 år	317	361	12	690	1,7
77 år	355	332	10	697	1,4
78 år	366	298	14	678	2,1
79 år	389	242	7	638	1,1
Indvandrere, ikke-vestlige lande					
70-79 år	1 470	2 088	570	4 128	13,8
70 år	189	358	72	619	11,6
71 år	191	379	106	676	15,7
72 år	162	273	80	515	15,5
73 år	148	251	73	472	15,5
74 år	163	221	53	437	12,1
75 år	140	151	49	340	14,4
76 år	138	174	40	352	11,4
77 år	121	115	37	273	13,6
78 år	112	89	30	231	13,0
79 år	106	77	30	213	14,1

Over en tredjedel er døde

For den betragtede aldersgruppe er døde af naturlige årsager en relativt stor gruppe. Blandt alle 70-79-årige vestlige indvandrere 1. januar 2002 var 41 pct. døde 10 år senere. For ikke-vestlige indvandrere var andelen 36 pct.

14 pct. af de ikke-vestlige indvandrere er udvandret

Blandt de vestlige indvandrere var kun 2 pct. udvandret, mens andelen var 14 pct. for de ikke-vestlige indvandrere. Både blandt de vestlige indvandrere og de ikke-vestlige indvandrere var det blandt 71-årige 1. januar 2002, at der var flest, som udvandrede. For de vestlige indvandrere var der tale om 3 pct., mens der var hele 16 pct. af de 71-årige ikke-vestlige indvandrere, der udvandrede. Tallene illustrerer tydeligt, at udvandring spiller en større rolle blandt ældre ikke-vestlige indvandrere end vestlige. Tallene illustrerer dog også, at langt de fleste ældre ikke-vestlige indvandrere bliver boende i Danmark og også ender med at dø her.

7.3. Indkomst

Gennemsnitlig disponibel indkomst

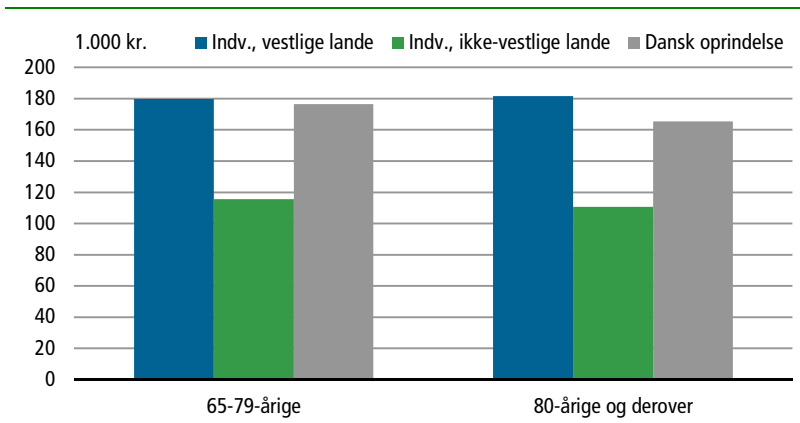
Lav disponibel indkomst blandt ikke-vestlige indvandrere, der er fyldt 65 år

Ikke-vestlige indvandrere havde i 2010 i gennemsnit en meget lavere disponibel indkomst end både personer med dansk oprindelse og vestlige indvandrere. Mens 65-79-årige med dansk oprindelse i gennemsnit havde en disponibel indkomst på 176.000 kr., var gennemsnittet for ikke-vestlige indvandrere kun 116.000 kr. I aldersgruppen 80 år og derover er forskellen næsten på samme niveau. Her var den gennemsnitlige disponible indkomst 111.000 kr. for ikke-vestlige indvandrere og 165.000 kr. for personer med dansk oprindelse.

Ældre vestlige indvandrere ligger højere end personer med dansk oprindelse

Både blandt 65-79-årige og 80-årige og derover har de vestlige indvandrere en lidt højere gennemsnitlig disponibel indkomst end personer med dansk oprindelse. Den gennemsnitlige disponible indkomst for vestlige indvandrere var i 2010 på 180.000 kr. for 65-79-årige og 182.000 kr. for 80-årige og derover. Det er i øvrigt kun for vestlige indvandrere, at personer i aldersgruppen 80 år og derover har en højere disponibel indkomst end 65-79-årige.

Figur 7.5. Gennemsnitlig disponibel indkomst for 65-79-årige og 80-årige og derover. 2010

Overførselsindkomst er dominerende indkomsttype i aldersgruppen 65 år og derover

Den disponible indkomst fås som summen af erhvervsindkomst, formueindkomst, overførselsindkomst, inkl. private pensionsudbetalinger fratrukket skat mv. samt renteudgifter. I de betragtede aldersgrupper er overførselsindkomst for alle herkomstgrupper den klart dominerende indkomsttype, og folkepensionen er ligeledes for alle herkomstgrupper den dominerende type af overførselsindkomst. Fx havde 65-79-årige med dansk oprindelse i gennemsnit 173.000 kr. i overførselsindkomst i 2010, hvoraf folkepension udgjorde 96.000 kr. svarende til 55 pct. De 65-79-årige ikke-vestlige indvandrere havde i gennemsnit 122.000 kr. i overførselsindkomster, hvoraf folkepension udgjorde 85.000 kr. eller 70 pct.

Folkepension

For at få folkepension skal man normalt være dansk statsborger, have fast bopæl i Danmark og have boet i Danmark i mindst 3 år mellem det fyldte 15. år og det fyldte 65. år.

Flygtninge er dog automatisk berettigede til den maksimale folkepension, når de fylder 65 år.

Personer, der ikke er danske statsborgere, kan få dansk folkepension, hvis de kommer fra et land, som Danmark har en konventionsaftale med.

Kommer man fra et land, som Danmark ikke har en konventionsaftale med, skal man have boet mindst 10 år i Danmark, hvoraf de sidste 5 år skal være op til man fylder 65 år.

For at få den maksimale folkepension skal man have boet i Danmark i mindst 40 år mellem det 15. år og det 65. år. Der er således kun bopælskrav og ikke krav om at man har arbejdet i Danmark. Hvis man har boet i Danmark i mindre end 40 år, får man en nedsat folkepension – en såkaldt brøkpension. Brøkpensionens størrelse afhænger af, hvor længe man har boet i Danmark. Hvis man fx har boet i Danmark i 13 år vil man få en brøkpension på 13/40 dele af den maksimale folkepension på 40/40 dele.

Tabel 7.3. Gennemsnitlig disponibel indkomst - fordelt efter indkomsttyper. 2010

	65-79-årige			80-årige og derover		
	Indvandrere		Dansk oprindelse	Indvandrere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande		Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
	1.000 kr.					
Disponibel indkomst	180	116	176	182	111	165
Erhvervsindkomst	42	17	34	5	1	3
Formueindkomst (inkl. lejeværdi) .	54	13	48	52	15	39
Overførselsindkomst i alt	160	122	173	184	127	181
- Folkepension	81	85	96	101	76	117
- ATP	9	5	11	4	2	5
- Tjenestemandspension	12	2	21	21	7	23
- Andre pensioner	48	9	34	46	14	24
- Øvrige overførselsindkomster ...	10	20	11	12	28	13
Øvrig indkomst	6	1	1	6	1	2
Skat mv.	68	32	65	60	32	55
Renteudgifter	14	4	15	5	2	5

Ikke-vestlige indvandrere har lavere indkomst fra pensioner

Den store indkomstforskel mellem personer med dansk oprindelse og vestlige indvandrere på den ene side og ikke-vestlige indvandrere på den anden skyldes først og fremmest en stor forskel i overførselsindkomster, der omfatter alle former for pensionsindkomster. De 65-79-årige med dansk oprindelse har i gennemsnit 51.000 kr. mere i overførselsindkomst end ikke-vestlige indvandrere, mens forskellen i aldersgruppen 80 år og derover er 54.000 kr. De ikke-vestlige indvandreres

lavere overførselsindkomster skyldes især, at de ikke har sparet så meget op til pension som personer med dansk oprindelse og vestlige indvandrere. Mens personer med dansk oprindelse og vestlige indvandrere i aldersgruppen 65-79 år i gennemsnit fik 34.000 kr. og 48.000 kr. i indkomst fra andre pensioner, fik ikke-vestlige indvandrere kun 9.000 kr. Andre pensioner omfatter indkomster fra private og overenskomstbestemte arbejdsmarkedspensioner.

Til gengæld højere indkomst fra kontanthjælp og boligstøtte

Også når det gælder tjenestemandspensioner og indkomster fra ATP-udbetalinger, ligger de ikke-vestlige indvandrere lavt. Til gengæld har de højere indkomster i kategorien øvrige overførselsindkomster, der blandt andet omfatter boligstøtte og kontanthjælp.

Også lave erhvervs- og formueindkomster for ikke-vestlige indvandrere

Blandt de 65-79-årige er erhvervsindkomster for personer med dansk oprindelse og vestlige indvandrere mere end dobbelt så høje som for ikke-vestlige indvandrere, mens formueindkomsterne er næsten fire gange så høje.

Til gengæld lavere skat og mindre renteudgifter

Personer med dansk oprindelse og vestlige indvandrere betaler også dobbelt så meget i skat, og de har også renteudgifter, som er omkring tre gange så høje. Forskellene i renteudgifterne afspejler, at boligejer- skab er mindre udbredt blandt ikke-vestlige indvandrere.

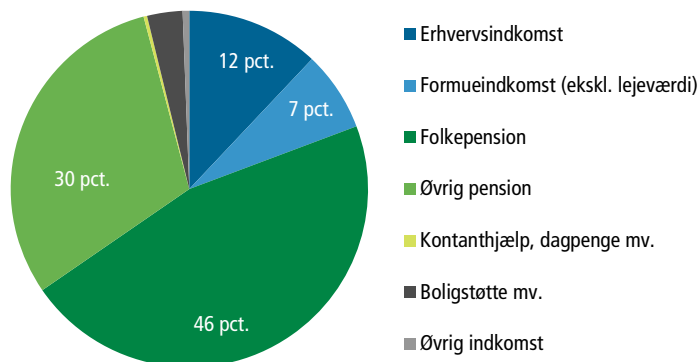
Erhvervsindkomst spiller næsten ingen rolle blandt 80-årige og derover

En væsentlig forskel mellem de to aldersgrupper 65-79 år og 80 år og derover er, at erhvervsindkomst stort set ikke spiller nogen rolle for personer på 80 år og derover. For de 65-79-årige er det især for de yngste i aldersgruppen, at erhvervsindkomst fortsat er en vigtig indkomstkilde.

Syv typer af indkomst vist i lagkagediagram

I de tre lagkagediagrammer er den gennemsnitlige indkomst for hele aldersgruppen 65 år og derover opdelt på syv typer. Både folkepension, øvrig pension, kontanthjælp, dagpenge mv. samt boligstøtte mv. er indkomsttyper, som i tabellen på forrige side hører under overførselsindkomster.

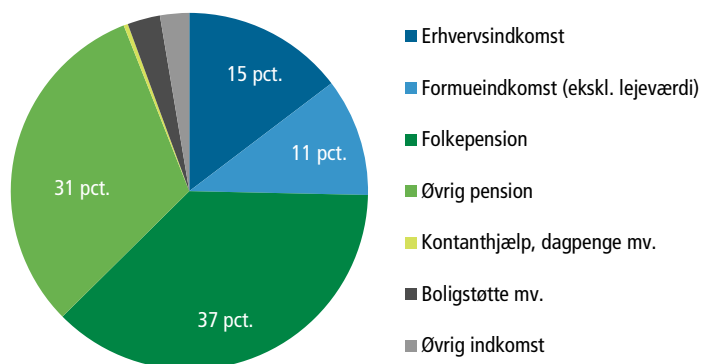
Figur 7.6. Indkomst for personer med dansk oprindelse, der er fyldt 65 år - fordelt efter indkomsttyper. 2010

Folkepension udgør 46 pct. af indkomsten for personer med dansk oprindelse, der er fyldt 65 år ...

Der er kun små forskelle i indkomstens fordeling på indkomsttyper mellem personer med dansk oprindelse og vestlige indvandrere. Den største forskel er folkepensions andel, som udgør 46 pct. for personer med dansk oprindelse og 37 pct. for vestlige indvandrere. Til gengæld er andelen for erhvervsindkomst, formueindkomst og øvrig indkomst lidt højere for de vestlige indvandrere.

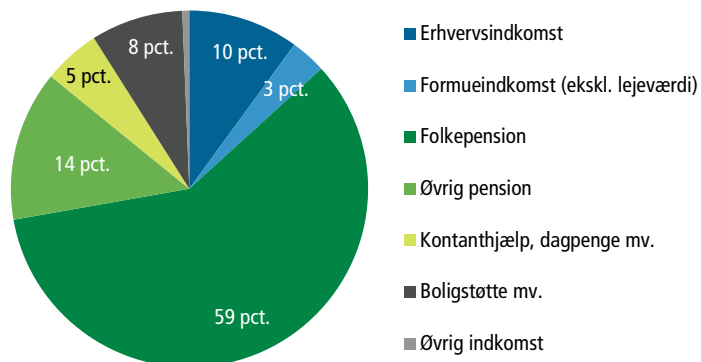
Figur 7.7. Indkomst for vestlige indvandrere, der er fyldt 65 år - fordelt efter indkomsttyper. 2010

... og andelen er 59 pct. for de ikke-vestlige indvandrere

For de ikke-vestlige indvandrere er folkepension meget dominerende som indkomsttype og udgør i gennemsnit 59 pct. Til gengæld er øvrige pensioners andel kun 14 pct. Blandt personer med dansk oprindelse og vestlige indvandrere udgør øvrig pension henholdsvis 30 og 31 pct. af den samlede indkomst. Andelen for kontanthjælp, dagpenge mv. og boligstøtte mv. er derimod meget større for de ikke-vestlige indvandrere og udgør tilsammen 13 pct. mod kun 3 pct. for personer med dansk oprindelse og vestlige indvandrere.

Figur 7.8. Indkomst for ikke-vestlige indvandrere, der er fyldt 65 år - fordelt efter indkomsttyper. 2010

Trods højere andel af indkomst, får ikke-vestlige indvandrere mindre i folkepension

Selv om folkepension fylder meget som andel af indkomsten for de ikke-vestlige indvandrere, er beløbet i kroner mindre end for personer med dansk oprindelse og vestlige indvandrere. Den høje andel for folkepension skyldes ganske enkelt, at ikke-vestlige indvandrere i gennemsnit kun i ringe grad har erhvervsindkomster, formueindkomster og øvrig pension.

Kontanthjælp og boligstøtte fylder mere blandt ældre ikke-vestlige indvandrere

Mange ikke-vestlige indvandrere har ikke været i Danmark tilstrækkelig længe til at få fuld folkepension, og de relativt høje andele af den samlede indkomst for kontanthjælp, dagpenge mv. og boligstøtte mv. skyldes netop, at disse indkomster til en vis grad bliver givet til ikke-vestlige indvandrere som kompensation for den manglende indkomst fra folkepension.

Indkomstfordeling

Gennemsnitlig disponibel indkomst siger intet om indkomstfordelingen

Den gennemsnitlige disponible indkomst er udmærket til at få et hurtigt overblik over nogle overordnede indkomstforskelle. Den siger imidlertid ikke noget om, hvordan indkomstfordelingen og uligheden er inden for den gruppe, som gennemsnittet er udregnet for. Det er hovedformålet med dette afsnit.

Korrektion for familiens størrelse

For at korrigere for de stordriftsfordele der er ved at bo sammen i parforhold i form af lavere bolig omkostninger pr. person, sparet tv-licens mv. er den disponible indkomst ækvivaleret i forhold til familiens størrelse i dette afsnit.

Ækvivaleret indkomst

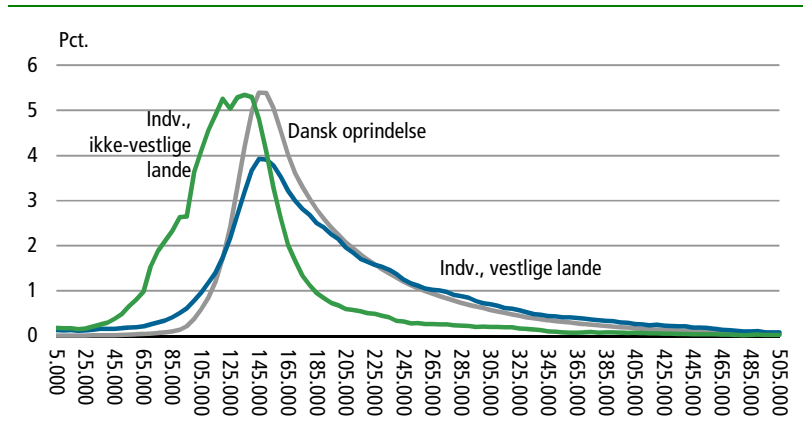
Danmarks Statistik benytter OECD's modificerede skala til beregning af ækvivaleret indkomst. Det indebærer, at den første voksne har vægten 1, anden voksne og børn over 14 år har vægten 0,5, og børn til og med 14 år har vægten 0,3. Dvs. to voksne i en familie uden børn har ved den modificerede skala ækvivalensindkomsten 1,5. Har de tilsammen en disponibel indkomst på 400.000 kr., vil de hver især stå med en ækvivaleret indkomst på 266.667 kr.

Med hele befolkningen rangeret efter disponibel ækvivaleret indkomst lå medianen i 2010 på 209.748 kr.

Befolkningen, der er fyldt 65 år, opdelt på indkomstintervaller

I figuren er vist andelen af den pågældende befolkning blandt personer, der er fyldt 65 år, som hører til i et bestemt indkomstinterval. I figuren er den disponible indkomst opdelt på 5.000 kroner intervaller. Både for personer med dansk oprindelse og vestlige indvandrere er intervallet 140.000-145.000 kr. det enkelte interval, som flest befinder sig i med en andel på 5,4 pct. for personer med dansk oprindelse og 3,9 pct. for vestlige indvandrere. For de ikke-vestlige indvandrere er intervallet 130.000-135.000 kr. det enkelte interval med den højeste andel med 5,3 pct. af de ikke-vestlige indvandrere, der er fyldt 65 år.

Figur 7.9. **Ækvivaleret disponibel indkomst for 65-årige og derover. 2010**

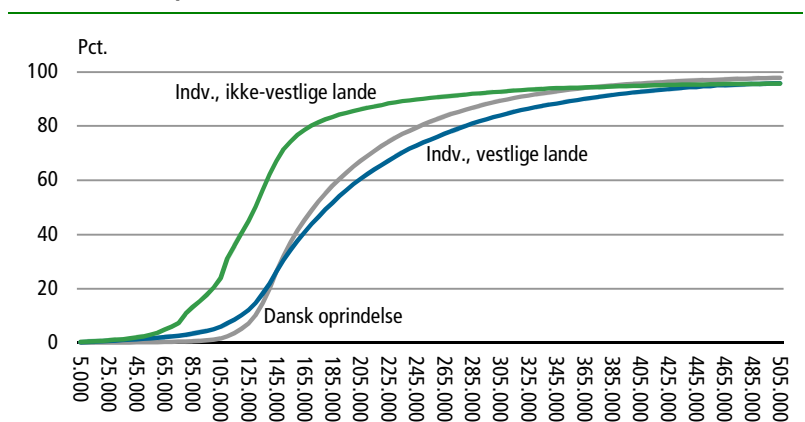
Mange ikke-vestlige indvandrere i de laveste indkomstintervaller

For alle tre grupper minder indkomstfordelingen om en normalfordelt kurve. Kurven for de ikke-vestlige indvandrere er imidlertid forskudt mod venstre, hvilket afspejler, at der er mange ikke-vestlige indvandrere i de laveste indkomstintervaller. Kurverne for personer med dansk oprindelse og vestlige indvandrere har mange ligheder, men det bemærkes dog, at kurven for vestlige indvandrere er mere fladtrykt og ligger højere i yderintervallerne. Især i de laveste. Det indikerer en mere skæv indkomstfordeling blandt de vestlige indvandrere.

40 pct. af de ikke-vestlige indvandrere har disponibel indkomst under 115.000 kr. ...

I figuren med den akkumulerede indkomstfordeling er andelen fra de foregående intervaller lagt sammen, så det der aflæses på kurven er andelen af befolkningen, der ligger under et bestemt niveau af disponibel indkomst. Det er meget tydeligt, at en stor andel af de ikke-vestlige indvandrere ligger i de lave indkomstintervaller. Der er fx 40 pct. af de ikke-vestlige indvandrere, der er fyldt 65 år, som har en disponibel indkomst under 115.000 kr. For personer med dansk oprindelse og vestlige indvandrere er andelen kun 5 og 10 pct.

Figur 7.10. **Akkumuleret indkomstfordeling. Andel af 65-årige og derover, som ligger under vist niveau for ækvivaleret disponibel indkomst. 2010**

... og kun 20 pct. har mere end 165.000 kr.

Der er relativt få ikke-vestlige indvandrere i de høje indkomstintervaller. Det er i alt kun 20 pct. af de ikke-vestlige indvandrere, som har disponible indkomster, der ligger over 165.000 kr. Andelene for personer med dansk oprindelse og vestlige indvandrere er 51 og 56 pct.

Mere ulige indkomstfordeling for vestlige indvandrere end for personer med dansk oprindelse

At indkomsten er mere ulige fordelt blandt vestlige indvandrere end personer med dansk oprindelse illustreres af, at kurverne for de to gruppers akkumulerede indkomstfordelinger krydser hinanden ved intervallet 140.000-145.000 kr. Fra dette interval er andelen af personer med dansk oprindelse, som ligger under det viste indkomstniveau, størst. Der er 32 pct. af personerne med dansk oprindelse, som havde en disponibel indkomst under 145.000 kr. mod 30 pct. af de vestlige indvandrere.

10 pct. af de vestlige indvandrere har disponibel indkomst over 360.000 kr.

De vestlige indvandrere har højere andele end personer med dansk oprindelse i både de laveste og højeste indkomstintervaller. Som nævnt var der 10 pct. af de vestlige indvandrere, som havde en disponibel indkomst under 115.000 kr. mod 5 pct. for personer med dansk oprindelse. Tilsvarende havde 10 pct. af de vestlige indvandrere, en ækvivaleret disponibel indkomst, der var højere end 360.000 kr. mod 6 pct. for personer med dansk oprindelse.

Risiko for fattigdom

Risiko for fattigdom

I international indkomststatistik støder man ofte på begrebet *risk of poverty* (ROP) eller på dansk risiko for fattigdom.

Risiko for fattigdom er et relativt mål

Der kan ikke nødvendigvis sættes lighedstegn mellem det at befinde sig i risiko for fattigdom og det at være fattig. At være i risiko for fattigdom indikerer blot, at familiens indkomstniveau er væsentlig lavere end indkomsten i en almindelig dansk familie.

ROP50 og ROP60 er to mål for risiko for fattigdom

OECD og Finansministeriet definerer gruppen med risiko for fattigdom som personer med en ækvivaleret disponibel indkomst under 50 pct. af medianen. I Eurostat defineres gruppen som personer med en ækvivaleret disponibel indkomst under 60 pct. af medianen. De to mål betegnes som ROP(60) og ROP(50) i dette afsnit.

Medianen er det indkomstniveau, der deler befolkningen i to lige store grupper. Der er altså lige så mange, som ligger over medianen som under.

Det indebærer, at personer i 2010 defineres som værende i risiko for fattigdom efter ROP(50) ved en ækvivaleret disponibel indkomst under 104.875 kr. og efter ROP(60) ved en ækvivaleret disponibel indkomst under 125.849 kr.

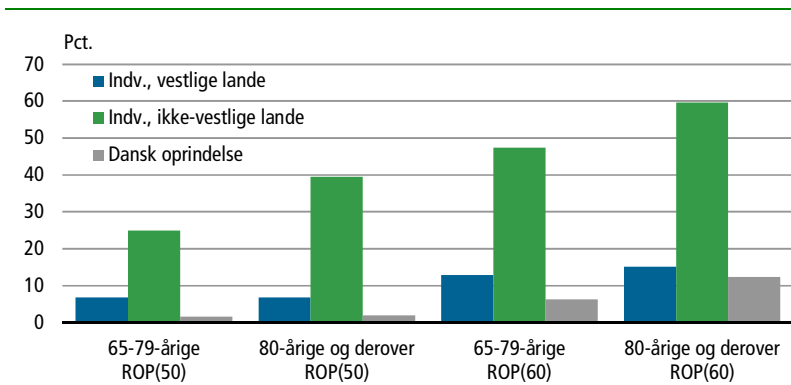
25 pct. af de ikke-vestlige indvandrere mellem 65-79 år i ROP(50) ...

Andelen af personer, der er i risiko for fattigdom er naturligvis lavest, når man anvender målet ROP(50), hvor grænsen er sat til 50 pct. af medianindkomsten. Med dette mål var 25 pct. af de ikke-vestlige indvandrere i aldersgruppen 65-79 år i risiko for fattigdom. De tilsvarende andele blandt personer med dansk oprindelse og vestlige indvandrere var kun 2 og 7 pct.

... og 40 pct. af aldersgruppen 80 år og derover

I aldersgruppen 80 år og derover, er andelen i risiko for fattigdom på samme niveau som for de 65-79-årige for personer med dansk oprindelse og vestlige indvandrere, når man anvender målet ROP(50). For de ikke-vestlige indvandrere er der derimod 40 pct. i aldersgruppen 80 år og derover, der efter ROP(50) er i risiko for fattigdom, hvilket er 15 procentpoint højere end for de 65-79-årige.

Figur 7.11. Andel med risiko for fattigdom. 2010

Andelen er højere, når ROP(60) anvendes

Andelen med risiko for fattigdom bliver endnu højere, når målet ROP(60) anvendes i stedet. Her er grænsen sat til 60 pct. af medianindkomsten. Ifølge dette mål er 47 pct. af de ikke-vestlige indvandrere i aldersgruppen 65-79 år i risiko for fattigdom. De tilsvarende andele er 6 pct. blandt personer med dansk oprindelse og 13 pct. blandt vestlige indvandrere.

60 pct. af de ikke-vestlige indvandrere, der er fyldt 80 år, i ROP(60)

Det er dog i gruppen 80-årige og derover, at man finder de største andele med risiko for fattigdom efter målet ROP(60). Det gælder henholdsvis 60 pct. af de ikke-vestlige indvandrere, 12 pct. af personerne med dansk oprindelse og 15 pct. af de vestlige indvandrere.

Tabel 7.4. Risiko for fattigdom for 65-79-årige og 80-årige og derover - fordelt efter herkomst. 2010

	65-79-årige		80-årige og derover	
	Antal	Andel	Antal	Andel
	pct.		pct.	
Risiko for fattigdom (ROP50)				
Indvandrere, vestlige lande	1 229	6,8	349	6,8
Indvandrere, ikke-vestlige lande	3 209	25,0	905	39,5
Dansk oprindelse	11 172	1,7	4 402	2,0
Risiko for fattigdom (ROP60)				
Indvandrere, vestlige lande	2 328	12,9	781	15,1
Indvandrere, ikke-vestlige lande	6 075	47,4	1 366	59,6
Dansk oprindelse	42 431	6,3	27 132	12,3

En meget stor del af de ældre ikke-vestlige indvandrere er i risiko for fattigdom, men gruppen er samlet set relativt lille

Der er altså en meget stor andel af de ældre ikke-vestlige indvandrere, der kan defineres som værende i risiko for fattigdom, uanset hvilket mål man anvender. Med til historien hører dog, at de ældre ikke-vestlige indvandrere i antal personer er en relativt lille gruppe. Det gælder især personer, der er fyldt 80 år. Selv om det er 60 pct. af de ikke-vestlige indvandrere blandt 80-årige og derover, der er i risiko for fattigdom ifølge ROP(60), så omfatter det kun 1.366 personer. Til sammenligning er der 27.132 personer med dansk oprindelse, der er fyldt 80 år, som ifølge ROP(60) er i risiko for fattigdom. Det svarer til 20 gange så mange som de ikke-vestlige indvandrere.